

Spis treści

I Akty ustawodawcze

ROZPORZĄDZENIA

- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 375/2014 z dnia 3 kwietnia 2014 r. ustanawiające Europejski Ochotniczy Korpus Pomocy Humanitarnej („inicjatywa »Wolontariusze pomocy UE«”) 1
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 376/2014 z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zgłaszania i analizy zdarzeń w lotnictwie cywilnym oraz podejmowanych w związku z nimi działań następczych, zmiany rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 996/2010 oraz uchylecia dyrektywy 2003/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzeń Komisji (WE) nr 1321/2007 i (WE) nr 1330/2007 ⁽¹⁾ 18
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 377/2014 z dnia 3 kwietnia 2014 r. ustanawiające program Copernicus i uchylające rozporządzenie (UE) nr 911/2010 ⁽¹⁾ 44
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 378/2014 z dnia 3 kwietnia 2014 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1166/2008 w odniesieniu do ram finansowych na lata 2014–2018 ⁽¹⁾ 67

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 375/2014

z dnia 3 kwietnia 2014 r.

ustanawiające Europejski Ochotniczy Korpus Pomocy Humanitarnej („inicjatywa »Wolontariusze pomocy UE«”)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 214 ust. 5,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Solidarność jest podstawową wartością Unii; istnieje możliwość dalszego rozwoju środków okazywania przez obywateli Unii solidarności z ludnością w państwach trzecich podatną na zagrożenia lub dotkniętą klęskami żywiołowymi lub sytuacjami kryzysowymi spowodowanymi przez człowieka. Ponadto Unia jako całość jest największym darczyńcą pomocy humanitarnej, udzielając niemal 50 % światowej pomocy humanitarnej.
- (2) Wolontariat stanowi konkretny i widoczny wyraz solidarności umożliwiający jednostkom dzielenie się wiedzą, umiejętnościami i czasem w służbie innym ludziom, bez motywacji finansowej.
- (3) Należy dalej umacniać solidarność z ofiarami kryzysów i katastrof w państwach trzecich, a także szerzyć wśród obywateli Unii wiedzę na temat pomocy humanitarnej oraz wolontariatu w ogóle i zwiększać ich widoczność.
- (4) Unijna koncepcja pomocy humanitarnej, w tym wspólny cel, zasady i dobre praktyki oraz wspólne ramy dla dostarczania pomocy humanitarnej Unii, zostały przedstawione we wspólnym oświadczeniu Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, Parlamencie Europejskiego i Komisji Europejskiej zatytułowanym „Konsensus europejski w sprawie pomocy humanitarnej” ⁽²⁾. Podkreślono w nim zdecydowane zobowiązanie Unii do podejścia zgodnego z potrzebami oraz do utrzymania i promowania podstawowych zasad humanitarnych, tj. humanitaryzmu, neutralności, bezstronności i niezależności. Działania Europejskiego Ochotniczego Korpusu Pomocy Humanitarnej (zwanego dalej „inicjatywą »Wolontariusze pomocy UE«”) powinny być realizowane zgodnie z Konsensusem europejskim w sprawie pomocy humanitarnej.
- (5) Unia udziela pomocy humanitarnej w sytuacjach, gdy w użyciu mogą być inne instrumenty związane ze współpracą na rzecz rozwoju, zarządzaniem kryzysowym i ochroną ludności. Inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” powinna działać w sposób spójny z odpowiednimi strategiami i instrumentami Unii, uzupełniać je i unikać powielania działań, zwłaszcza w odniesieniu do unijnej polityki pomocy humanitarnej, polityki współpracy na rzecz

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 25 lutego 2014 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 18 marca 2014 r.

⁽²⁾ Dz.U. C 25 z 30.1.2008, s. 1.

rozwoju oraz Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności ustanowionego w decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/UE⁽¹⁾, Centrum Koordynacji Reagowania Kryzysowego ustanowionego w tej decyzji, a także Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) oraz delegatur UE w celu koordynacji reakcji Unii na kryzysy humanitarne w państwach trzecich.

- (6) Inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” powinna wspierać wysiłki zmierzające do zwiększenia zdolności Unii do udzielania pomocy humanitarnej odpowiadającej potrzebom oraz do rozwijania zdolności i odporności społeczności podatnych na zagrożenia lub dotkniętych klęskami w państwach trzecich. Ponadto istotne jest wspieranie współpracy z odnośnymi organizacjami międzynarodowymi i innymi partnerami w dziedzinie pomocy humanitarnej oraz z podmiotami lokalnymi i regionalnymi. Współpracę tę należy prowadzić zgodnie z działaniami podejmowanymi przez Organizację Narodów Zjednoczonych, tak aby wspierać kluczową rolę ogólnego koordynatora, jaką pełni Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej (UN-OCHA).
- (7) Na przestrzeni ostatnich lat znacznie wzrosła liczba, zakres i złożoność kryzysów humanitarnych na całym świecie, zarówno związanych z katastrofami spowodowanymi przez człowieka, jak i klęskami żywiołowymi, a tendencja ta prawdopodobnie utrzyma się, co prowadzi do wzrostu zapotrzebowania na organizacje humanitarne, które mogą zapewnić natychmiastowe, efektywne, skuteczne i spójne reagowanie oraz wsparcie społeczności lokalnych w państwach trzecich, tak aby zmniejszyć ich podatność na zagrożenia i wzmocnić ich odporność na klęski żywiołowe.
- (8) Wolontariusze mogą przyczynić się do zwiększenia zdolności Unii do udzielania pomocy humanitarnej odpowiadającej potrzebom i opartej na zasadach oraz do zwiększenia skuteczności sektora pomocy humanitarnej, pod warunkiem że zostali oni odpowiednio wyselekcjonowani, przeszkoleni i przygotowani do oddelegowania, tak aby zagwarantować, że posiadają oni niezbędne umiejętności i kompetencje, by móc w najbardziej efektywny sposób nieść pomoc potrzebującym, oraz że mogą liczyć na wystarczające wsparcie i nadzór na miejscu.
- (9) W Europie i na świecie realizowane są programy dla wolontariuszy, w których kładzie się nacisk na oddelegowanie wolontariuszy do państw trzecich. Są to często programy krajowe, które skupiają się głównie lub wyłącznie na projektach na rzecz rozwoju. W ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” należy zatem zapewnić wartość dodaną poprzez umożliwianie wolontariuszom wnoszenia wspólnego wkładu w akcje pomocy humanitarnej, tym samym promując aktywne obywatelstwo europejskie. Inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” może także przynieść wartość dodaną poprzez ożywienie współpracy międzynarodowej organizacji uczestniczących we wdrażaniu działań podejmowanych w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”, doprowadzając tym samym do pogłębienia stosunków międzynarodowych, wykreowania pozytywnego wizerunku Unii na świecie oraz zwiększenia zainteresowania ogólnoeuropejskimi projektami humanitarnymi.
- (10) Inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” powinna być racjonalna pod względem kosztów, powinna uzupełniać istniejące krajowe i międzynarodowe systemy wolontariatu, nie powielając ich działań, a także powinna się koncentrować na spełnianiu konkretnych potrzeb i zaradzeniu brakom w dziedzinie pomocy humanitarnej.
- (11) Jak podkreślono w komunikacie Komisji z dnia 23 listopada 2010 r. zatytułowanym „Wolontariat jako wyraz solidarności obywateli UE — wstępne refleksje na temat Europejskiego Ochotniczego Korpusu Pomocy Humanitarnej”, w obecnej strukturze wolontariatu w dziedzinie pomocy humanitarnej istnieją braki, które inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” może pomóc wyeliminować dzięki oddelegowaniu właściwie dobranych wolontariuszy we właściwe miejsce we właściwym czasie. Można to osiągnąć zwłaszcza poprzez zapewnienie norm i procedur europejskich w zakresie naboru i selekcji wolontariuszy niosących pomoc humanitarną, wspólnie ustalone punkty odniesienia dla szkoleń i działań przygotowujących adresowanych do wolontariuszy, którzy mają zostać oddelegowani, bazę danych potencjalnych wolontariuszy, których nabór przeprowadza się na podstawie potrzeb stwierdzonych w danym obszarze, oraz umożliwienie wolontariuszom udziału w akcjach humanitarnych nie tylko poprzez oddelegowanie ich, ale również poprzez korzystanie z ich wsparcia administracyjnego i angażowanie ich w wolontariat przez internet.
- (12) Odpowiednie szkolenia, a także bezpieczeństwo i ochrona wolontariuszy powinny mieć nadrzędne znaczenie oraz być przedmiotem regularnej wymiany informacji, w tym z udziałem państw członkowskich. Wolontariusze pomocy UE nie powinni uczestniczyć w operacjach prowadzonych w miejscach, w których toczą się międzynarodowe i wewnętrzne konflikty zbrojne.
- (13) Unia prowadzi akcje pomocy humanitarnej odpowiadającej potrzebom we współpracy z organizacjami wdrażającymi. Organizacje te powinny odgrywać znaczącą rolę we wdrażaniu inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” w celu zapewnienia, by zaangażowane podmioty ponosiły odpowiedzialność w terenie, oraz w sposób maksymalny wykorzystać działania prowadzone w ramach tej inicjatywy. Unia powinna powierzyć tym organizacjom przede wszystkim nabór wolontariuszy pomocy UE, ich selekcję, przygotowywanie, oddelegowanie oraz nadzór nad nimi w trakcie wykonywania zadań i po ich zakończeniu zgodnie z normami i procedurami ustanowionymi przez Komisję. W stosownych przypadkach Komisja powinna móc korzystać z należycie przeszkolonych i przygotowanych wolontariuszy, oddelegowując ich do swoich biur terenowych w celu wykonywania zadań wspierających.

⁽¹⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/UE. z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 924).

- (14) W komunikacie Komisji z dnia 25 października 2011 r. zatytułowanym „Odnowiona strategia UE na lata 2011–2014 dotycząca społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw” stwierdzono, że przedsiębiorstwa prywatne mogą odgrywać ważną rolę i przyczyniać się do realizowanych przez Unię akcji pomocy humanitarnej, w szczególności poprzez wolontariat pracowniczy.
- (15) Inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” powinna pomóc Europejczykom w każdym wieku zademonstrować aktywne obywatelstwo europejskie. Inicjatywa ta powinna zatem przyczyniać się do propagowania wolontariatu w całej Unii oraz do osobistego rozwoju i świadomości międzykulturowej uczestniczących wolontariuszy pomocy UE, rozszerzając w ten sposób ich kompetencje i zdolności do zatrudnienia w gospodarce światowej.
- (16) Unijne zasady równych szans i niedyskryminacji wskazują, że obywatele Unii oraz rezydenci długoterminowi zamieszkujący na terenie Unii, ze wszystkich środowisk i w każdym wieku, powinni móc angażować się jako aktywni obywatele. Zważywszy na specyficzne wyzwania związane z akcjami pomocy humanitarnej, wolontariusze pomocy UE powinni mieć ukończone 18 lat; mogą oni wywodzić się z różnych środowisk i należeć do różnych grup wiekowych, np. mogą być ekspertami lub wykwalifikowanymi emerytami.
- (17) Istotnym warunkiem wstępnym oddelegowania wolontariuszy do państw spoza Unii jest jasny status prawny. Warunki, na jakich wolontariusze zostają oddelegowani, w tym normy dotyczące ochrony i bezpieczeństwa wolontariuszy, obowiązki organizacji wysyłających i przyjmujących, ubezpieczenie, pokrycie kosztów utrzymania, zakwaterowania i innych odnośnych wydatków, powinny być określone w umowie. Warunkiem oddelegowania wolontariuszy do państw trzecich powinno być odpowiednie bezpieczeństwo i ochrona.
- (18) Działania podejmowane w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” powinny być prowadzone z uwzględnieniem w stosownych przypadkach zaleceń ujętych w Agendzie Działań na rzecz Wolontariatu w Europie, działalności europejskich i międzynarodowych organizacji wolontariackich oraz programu Narodów Zjednoczonych w dziedzinie wolontariatu.
- (19) Inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” powinna wspierać działania odpowiadające potrzebom ukierunkowane na rozwijanie zdolności organizacji przyjmujących w państwach trzecich w zakresie pomocy humanitarnej w celu podniesienia gotowości do działania na szczeblu lokalnym i poprawy reakcji na kryzysy humanitarne oraz zapewnienia skutecznego i trwałego wpływu działalności wolontariuszy pomocy UE w terenie przez zarządzanie ryzykiem wystąpienia klęsk żywiołowych, gotowość i reagowanie, instruktaż, szkolenia z kierowania wolontariatem oraz inne odnośne obszary.
- (20) W stosownych przypadkach inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” powinna przyczyniać się do wzmocnienia perspektywy równości płci w unijnej polityce pomocy humanitarnej, wspierając odpowiednie działania humanitarne w odpowiedzi na szczególne potrzeby kobiet i mężczyzn w każdym wieku. Należy zwrócić szczególną uwagę na współpracę z grupami i organizacjami kobiet, tak aby wspierać uczestnictwo i przywództwo kobiet w działalności humanitarnej oraz korzystać z ich zdolności i wiedzy fachowej w działaniach polegających na usuwaniu skutków katastrof, budowaniu pokoju, zmniejszaniu ryzyka wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wzmacnianiu odporności społeczności dotkniętych klęskami.
- (21) Niniejsze rozporządzenie określa na cały okres finansowania pulę środków finansowych, która w trakcie corocznej procedury budżetowej będzie dla Parlamentu Europejskiego i Rady stanowić główną kwotę odniesienia w rozumieniu pkt 17 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami ⁽¹⁾.
- (22) Przydział pomocy finansowej powinien nastąpić zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 ⁽²⁾. Z uwagi na szczególny charakter działań podejmowanych w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” należy zapewnić możliwość przyznania pomocy finansowej osobom fizycznym oraz osobom prawnym prawa publicznego i prywatnego. Ważne jest również zapewnienie przestrzegania przepisów tego rozporządzenia, w szczególności w odniesieniu do określonych w nim zasad oszczędności, wydajności i skuteczności.

⁽¹⁾ Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

- (23) Poprawa wdrażania i jakości wydatkowania powinna stanowić wiodącą zasadę z punktu widzenia realizowania celów inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” przy jednoczesnym zapewnieniu optymalnego wykorzystania środków finansowych.
- (24) Należy chronić interesy finansowe Unii poprzez przyjęcie proporcjonalnych środków w całym cyklu wydatkowania, w tym prewencję, wykrywanie i dochodzenie nieprawidłowości, odzyskiwanie utraconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych środków oraz, w stosownych przypadkach, nakładanie sankcji. Należy przedsięwziąć właściwe środki, aby zapobiec nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, a także podejmować konieczne działania w celu odzyskania utraconych, niesłusznie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych środków, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 ⁽¹⁾, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 ⁽²⁾ oraz rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 ⁽³⁾.
- (25) Należy umożliwić państwom trzecim, w szczególności krajom przystępującym, krajom kandydującym, potencjalnym kandydatom, krajom partnerskim objętym europejską polityką sąsiedztwa i państwom Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, udział na podstawie umów o współpracy.
- (26) Uczestniczący wolontariusze i organizacje wdrażające działania w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”, z państw współpracujących, powinny także przestrzegać — oraz opowiadać się za poszanowaniem — zasad określonych w Konsensusie europejskim w sprawie pomocy humanitarnej, kładąc nacisk na ochronę „przestrzeni humanitarnej”.
- (27) Aby umożliwić stałą informację zwrotną i poprawę oraz zwiększyć stopień elastyczności i skuteczności przyjmowania aktów prawnych, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu w odniesieniu do przepisów dotyczących norm w zakresie selekcji i oddelegowania wolontariuszy pomocy UE oraz kierowania nimi, zmiany wskaźników skuteczności działania i priorytetów tematycznych oraz korekty podziału procentowego puli środków finansowych na wykonanie niniejszego rozporządzenia. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednocześnie, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (28) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽⁴⁾. Procedurę sprawdzającą należy stosować przy przyjmowaniu procedur selekcji i oddelegowania wolontariuszy pomocy UE oraz kierowania nimi, mechanizmu certyfikacji, programu szkoleń oraz rocznego programu prac w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”.
- (29) Niniejsze rozporządzenie respektuje prawa podstawowe i jest zgodne z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.
- (30) Przetwarzanie danych osobowych, które odbywa się w ramach niniejszego rozporządzenia, nie wykracza poza to, co jest niezbędne i proporcjonalne do celów zapewnienia sprawnej realizacji inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”. Wszelkie czynności związane z przetwarzaniem danych osobowych przez Komisję będą regulowane przepisami Wspólnoty (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁵⁾. Wszelkie czynności związane z przetwarzaniem danych osobowych przez organizacje wdrażające działania w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”, powołane zgodnie z prawem w Unii, będą regulowane przepisami dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

⁽⁶⁾ Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31).

- (31) Zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 45/2001 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię w dniu 23 listopada 2012 r. ⁽¹⁾.
- (32) Właściwe jest dostosowanie okresu stosowania niniejszego rozporządzenia do okresu stosowania rozporządzenia Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 ⁽²⁾. Niniejsze rozporządzenie należy zatem stosować od dnia 1 stycznia 2014 r.,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY WPROWADZAJĄCE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia Europejski Ochotniczy Korpus Pomocy Humanitarnej (zwany dalej „inicjatywą »Wolontariusze pomocy UE«”), stanowiący ramy wspólnego wkładu wolontariuszy europejskich we wspieranie i uzupełnianie pomocy humanitarnej w państwach trzecich.

Niniejsze rozporządzenie określa zasady i procedury działań podejmowanych w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” oraz zasady udzielania pomocy finansowej.

Artykuł 2

Zakres

Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do:

- 1) selekcji, szkolenia i oddelegowania wolontariuszy pomocy UE w celu wspierania i uzupełniania pomocy humanitarnej w państwach trzecich;
- 2) działań, które służą wspieraniu, promowaniu i przygotowaniu wolontariuszy pomocy UE do oddelegowania w celu wspierania i uzupełniania pomocy humanitarnej w państwach trzecich;
- 3) działań na terenie Unii i poza nią, których celem jest rozwijanie zdolności organizacji przyjmujących w zakresie pomocy humanitarnej w państwach trzecich.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „wolontariusz” oznacza osobę, która dobrowolnie i bez motywacji finansowej decyduje się zaangażować w działania służące wspólnocie i ogółowi społeczeństwa;
- b) „kandydat na wolontariusza” oznacza osobę kwalifikującą się zgodnie z art. 11 ust. 3 do ubiegania się o udział w działaniach podejmowanych w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”;
- c) „wolontariusz pomocy UE” oznacza kandydata na wolontariusza, który został wybrany, przeszkolony zgodnie z określonymi normami, procedurami i kryteriami odniesienia oraz uznany za spełniającego kryteria i zarejestrowany jako osoba gotowa do oddelegowania w celu wspierania i uzupełniania pomocy humanitarnej w państwach trzecich;

⁽¹⁾ Dz.U. C 100 z 6.4.2013, s. 14.

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884).

- d) „pomoc humanitarna” oznacza działania i akcje w państwach trzecich mające zapewnić zgodne z potrzebami wsparcie w sytuacjach kryzysowych, którego celem jest ochrona życia, przynoszenie ulgi w cierpieniu ludzi i zapobieganie mu, a także zachowanie godności ludzkiej w obliczu klęsk żywiołowych lub sytuacji kryzysowych wywołanych przez człowieka. Obejmuje ona wsparcie, pomoc doraźną i ochronę w sytuacjach kryzysu humanitarnego lub bezpośrednio w ich następstwie, działania wspierające mające zapewnić dostęp do potrzebujących i ułatwić swobodny przepływ pomocy, jak również akcje zmierzające do poprawy gotowości na wypadek klęsk żywiołowych i zmniejszenia ryzyka ich wystąpienia, a także działania na rzecz wzmocnienia odporności i zdolności w zakresie radzenia sobie z kryzysami i ich przewidywania;
- e) „państwo trzecie” oznacza państwo spoza Unii, w którym prowadzone są działania i akcje pomocy humanitarnej, o których mowa w lit. d).

Artykuł 4

Cel

Celem inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” jest przyczynianie się do zwiększenia zdolności Unii do udzielania pomocy humanitarnej odpowiadającej potrzebom, której celem jest ochrona życia, przynoszenie ulgi w cierpieniu ludzi i zapobieganie mu oraz zachowanie godności ludzkiej, a także przyczynianie się do rozwijania zdolności i odporności społeczności w państwach trzecich podatnych na zagrożenia lub dotkniętych klęskami, zwłaszcza poprzez gotowość na wypadek klęsk żywiołowych, zmniejszenie ryzyka ich wystąpienia oraz lepsze łączenie pomocy doraźnej, odbudowy i rozwoju. Cel ten osiąga się dzięki wartości dodanej wynikającej ze wspólnych działań wolontariuszy pomocy UE, które są wyrazem unijnych wartości oraz solidarności z potrzebującymi, a także w sposób widoczny wzmacniają poczucie obywatelstwa europejskiego.

Artykuł 5

Zasady ogólne

1. Działania podejmowane w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” prowadzone są zgodnie z zasadami pomocy humanitarnej: zasadą humanitaryzmu, neutralności, bezstronności i niezależności, a także zgodnie z Konsensem europejskim w sprawie pomocy humanitarnej.
2. Działania podejmowane w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” podejmowane są w reakcji na potrzeby humanitarne lokalnych społeczności oraz wymogi organizacji przyjmujących, a ich celem jest przyczynianie się do zwiększenia skuteczności sektora pomocy humanitarnej.
3. Bezpieczeństwo i ochrona kandydatów na wolontariuszy i wolontariuszy pomocy UE mają nadrzędne znaczenie.
4. Inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” służy promowaniu wspólnych projektów zgodnych z potrzebami oraz partnerstw międzynarodowych między uczestniczącymi wolontariuszami z różnych krajów i organizacjami wdrażającymi działania w ramach tej inicjatywy, o których mowa w art. 10.

Artykuł 6

Spójność i komplementarność działań Unii

1. W trakcie wykonywania niniejszego rozporządzenia zapewnia się spójność i komplementarność z innymi instrumentami i obszarami działań zewnętrznych Unii i jej polityką w innych odnośnych dziedzinach, w szczególności z polityką pomocy humanitarnej, polityką współpracy na rzecz rozwoju oraz z Unijnym Mechanizmem Ochrony Ludności, unikając powielania działań oraz uznając, że pomoc humanitarna podlega zasadom pomocy humanitarnej określonym w art. 5 ust. 1 niniejszego rozporządzenia. Szczególną uwagę zwraca się na zapewnienie płynnego przejścia od etapu pomocy doraźnej, następnie odbudowy aż do etapu rozwoju.
2. Komisja i państwa członkowskie współpracują w celu osiągnięcia efektywności i skuteczności, zapewniając spójność i komplementarność pomiędzy odnośnymi krajowymi programami dla wolontariuszy i działaniami podejmowanymi w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”. Działania te opierają się na odnośnych dobrych praktykach i istniejących programach oraz w stosownych przypadkach wykorzystują ustanowione sieci europejskie.
3. Unia popiera współpracę z odnośnymi organizacjami międzynarodowymi i innymi partnerami w dziedzinie pomocy humanitarnej oraz z podmiotami lokalnymi i regionalnymi w zakresie wdrażania działań podejmowanych w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”.

Przy wspieraniu spójnej reakcji międzynarodowej na kryzysy humanitarne, działania podejmowane w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” muszą być zgodne z działaniami prowadzonymi przez Organizację Narodów Zjednoczonych, tak aby wspierać kluczową rolę ogólnego koordynatora, jaką pełni UN-OCHA.

Artykuł 7

Cele operacyjne

1. Inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” dąży do osiągnięcia następujących celów operacyjnych:

a) przyczyniania się do wzrostu i poprawy zdolności Unii do niesienia pomocy humanitarnej.

Postęp w kierunku osiągnięcia tego celu operacyjnego oceniany jest na podstawie wskaźników, takich jak:

- liczba wolontariuszy pomocy UE oddelegowanych lub będących w stanie gotowości, którzy posiadają wymagane kwalifikacje, oraz liczba wolontariuszy pomocy UE, których umowa o oddelegowanie dobiegła końca,
- liczba ludności, do której dotarła pomoc humanitarna udzielana w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”, oraz średni koszt w przeliczeniu na osobę, do której dotarła pomoc,
- poziom zadowolenia oddelegowanych wolontariuszy pomocy UE oraz organizacji wysyłających i przyjmujących w odniesieniu do rzeczywistego wkładu humanitarnego wniesionego przez wolontariuszy pomocy UE w terenie;

b) podniesienia umiejętności, poziomu wiedzy i kompetencji wolontariuszy w dziedzinie pomocy humanitarnej, a także poprawy warunków ich zatrudniania.

Postęp w kierunku osiągnięcia tego celu operacyjnego oceniany jest na podstawie wskaźników, takich jak:

- liczba przeszkolonych kandydatów na wolontariuszy oraz wolontariuszy, którzy pomyślnie przeszli ocenę po zakończeniu szkolenia,
- liczba certyfikowanych organizacji wysyłających, które stosują normy i procedury dotyczące kierowania kandydatami na wolontariuszy i wolontariuszami pomocy UE,
- poziom zadowolenia przeszkolonych i oddelegowanych wolontariuszy oraz organizacji wysyłających i przyjmujących odnośnie do jakości szkoleń, poziomu wiedzy i kompetencji wolontariuszy, przestrzegania i adekwatności norm i procedur dotyczących kierowania kandydatami na wolontariuszy i wolontariuszami pomocy UE;

c) rozwoju zdolności organizacji przyjmujących i wspierania wolontariatu w państwach trzecich.

Postęp w kierunku osiągnięcia tego celu operacyjnego oceniany jest na podstawie wskaźników, takich jak:

- liczba i rodzaj działań na rzecz rozwijania zdolności w zakresie pomocy humanitarnej w państwach trzecich,
- liczba pracowników w państwach trzecich i wolontariuszy uczestniczących w działaniach na rzecz rozwijania zdolności w zakresie pomocy humanitarnej,
- poziom zadowolenia z jakości i skuteczności przeprowadzonych działań wśród pracowników organizacji przyjmujących i wolontariuszy z państw trzecich uczestniczących w działaniach na rzecz rozwijania zdolności w zakresie pomocy humanitarnej;

d) komunikowaniu zasad unijnej pomocy humanitarnej ustalonych w Konsensusie europejskim w sprawie pomocy humanitarnej.

Postęp w kierunku osiągnięcia tego celu operacyjnego oceniany jest na podstawie wskaźników, takich jak:

- ilość, rodzaj i koszty działań informacyjnych, komunikacyjnych oraz uświadamiających;

e) wzmocnienie spójności i zgodności wolontariatu w poszczególnych państwach członkowskich w celu zwiększenia szans dla obywateli Unii na udział w działaniach i akcjach pomocy humanitarnej.

Postęp w kierunku osiągnięcia tego celu operacyjnego oceniany jest na podstawie wskaźników, takich jak:

- liczba certyfikowanych organizacji wysyłających,
- liczba i rodzaj operacji pomocy technicznej dla organizacji wysyłających,
- rozpowszechnianie i powielanie norm i procedur w zakresie kierowania kandydatami na wolontariuszy i wolontariuszami pomocy UE w ramach innych programów wolontariackich.

2. Wskaźniki, o których mowa w ust. 1 lit. a)–e), stosuje się w stosownych przypadkach w celach monitorowania, oceny i przeglądu wykonania. Mają one charakter orientacyjny i mogą ulec zmianie w drodze aktów delegowanych zgodnie z art. 24, w celu uwzględnienia doświadczeń z mierzenia postępów.

ROZDZIAŁ II

DZIAŁANIA PODEJMOWANE W RAMACH INICJATYWY „WOLONTARIUSZE POMOCY UE”

Artykuł 8

Działania podejmowane w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”

Inicjatywa „Wolontariusze pomocy UE” dąży do osiągnięcia celów, o których mowa w art. 4 i 7, w ramach następujących rodzajów działań:

- opracowanie i utrzymanie norm i procedur dotyczących kandydatów na wolontariuszy i wolontariuszy pomocy UE;
- opracowanie i utrzymanie mechanizmu certyfikacji dla organizacji wysyłających i przyjmujących,
- nabór i selekcja kandydatów na wolontariuszy,
- ustanowienie programu szkoleń i wspieranie szkoleń i staży,
- tworzenie, prowadzenie i aktualizacja bazy danych wolontariuszy pomocy UE,
- oddelegowanie wolontariuszy pomocy UE w celu wspierania i uzupełniania pomocy humanitarnej w państwach trzecich,
- rozwijanie zdolności organizacji przyjmujących,
- ustanowienie sieci na potrzeby inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” oraz zarządzanie tą siecią,
- komunikacja i podnoszenie świadomości,
- działalność pomocnicza, która przyczynia się do zwiększenia rozliczalności, przejrzystości i skuteczności inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”.

Artykuł 9

Normy i procedury dotyczące kandydatów na wolontariuszy i wolontariuszy pomocy UE

1. W oparciu o odpowiednie istniejące praktyki Komisja ustanawia normy i procedury obejmujące niezbędne warunki, zasady i wymogi, jakie muszą stosować organizacje wysyłające i przyjmujące podczas naboru, selekcji, przygotowania, oddelegowania kandydatów na wolontariuszy i wolontariuszy pomocy UE oraz kierowania nimi w celu wspierania akcji pomocy humanitarnej w państwach trzecich.

2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 24 w celu ustanowienia norm dotyczących:

- zakresu kompetencji wymaganych w procesie naboru, selekcji i przygotowania wolontariuszy na stanowisko młodszych lub starszych specjalistów,
- przepisów gwarantujących równe szanse i niedyskryminację w procesie naboru i selekcji,
- przepisów zapewniających przestrzeganie przez organizacje wysyłające i przyjmujące odnośnego prawa krajowego, prawa Unii oraz prawa państwa przyjmującego,

- norm regulujących partnerstwo między organizacjami wysyłającymi i przyjmującymi,
 - przepisów regulujących uznawanie umiejętności i kompetencji nabywanych przez wolontariuszy pomocy UE zgodnie z odnośnymi inicjatywami Unii.
3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych w celu ustanowienia:
- procedur, jakich należy przestrzegać podczas naboru, selekcji i koniecznego przygotowania kandydatów na wolontariuszy przed oddelegowaniem, w tym również — w odpowiednich przypadkach — możliwości odbycia stażu,
 - przepisów dotyczących oddelegowania wolontariuszy pomocy UE do państw trzecich i kierowania nimi, w tym między innymi nadzoru na miejscu, ciągłego wsparcia poprzez instruktaż, opiekę, dodatkowe szkolenie, niezbędne warunki pracy oraz wsparcie po oddelegowaniu,
 - przepisów związanych z ochroną ubezpieczeniową i warunkami życia wolontariuszy, w tym pokryciem kosztów utrzymania, zakwaterowania, podróży i innych powiązanych kosztów,
 - procedur, jakich należy przestrzegać przed oddelegowaniem, w jego trakcie i po nim, aby zapewnić dochowanie należytej staranności, oraz odpowiednich środków bezpieczeństwa, w tym protokołów medyczno-ewakuacyjnych i planów bezpieczeństwa na wypadek nagłej ewakuacji z państw trzecich, obejmujących niezbędne procedury współpracy z władzami krajowymi,
 - procedur monitorowania i oceny indywidualnych wyników wolontariuszy pomocy UE.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 26 ust. 2.

Artykuł 10

Mechanizm certyfikacji dla organizacji wysyłających i przyjmujących

1. Komisja opracowuje w drodze aktów wykonawczych, w stosownych przypadkach we współpracy z partnerami w dziedzinie pomocy humanitarnej, mechanizm certyfikacji gwarantujący, że organizacje wysyłające przestrzegają norm i procedur, o których mowa w art. 9, oraz odrębny mechanizm certyfikacji dla organizacji przyjmujących.

Komisja ustanawia procedurę związaną z działaniem mechanizmów certyfikacji, opierając się na odnośnych istniejących mechanizmach i procedurach certyfikacji, w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 26 ust. 2.

2. Przy opracowywaniu mechanizmu certyfikacji Komisja stara się osiągnąć synergię z podlegającymi jej instrumentami partnerstwa w dziedzinie pomocy humanitarnej oraz z obowiązującymi normami w tej dziedzinie, mając na celu uproszczenie procedur administracyjnych. Mechanizm certyfikacji powinien obejmować wszystkie rodzaje kwalifikujących się organizacji i nie dyskryminować żadnej z nich.

3. Organizacje wysyłające kwalifikują się do certyfikacji, jeżeli:

- a) przestrzegają norm i procedur, o których mowa w art. 9;
- b) działają w dziedzinie pomocy humanitarnej w rozumieniu art. 3 lit. d); oraz
- c) należą do jednej z następujących kategorii:
 - (i) pozarządowe organizacje nienastawione na zysk utworzone zgodnie z prawem państwa członkowskiego, których siedziba główna znajduje się na terytorium Unii;
 - (ii) podmioty prawa publicznego o charakterze cywilnym podlegające przepisom prawa państwa członkowskiego;
 - (iii) pozarządowe organizacje nienastawione na zysk ustanowione w państwach, o których mowa w art. 23, na warunkach określonych w tym artykule oraz w wymienionych w nim porozumieniach;
 - (iv) podmioty prawa publicznego o charakterze cywilnym ustanowione w państwach, o których mowa w art. 23, na warunkach określonych w tym artykule oraz w wymienionych w nim porozumieniach;
 - (v) Międzynarodowa Federacja Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca.

4. Organizacje w państwach trzecich kwalifikują się jako organizacje przyjmujące, jeżeli:
 - a) przestrzegają norm i procedur, o których mowa w art. 9;
 - b) działają w dziedzinie pomocy humanitarnej w rozumieniu art. 3 lit. d); oraz
 - c) należą do jednej z następujących kategorii:
 - (i) pozarządowe organizacje nienastawione na zysk działające lub mające siedzibę w państwie trzecim na mocy prawa obowiązującego w tym państwie;
 - (ii) podmioty prawa publicznego o charakterze cywilnym podlegające przepisom prawa państwa trzeciego;
 - (iii) agencje i organizacje międzynarodowe.
5. Bez uszczerbku dla wymogów określonych w ust. 3 i 4 organizacje wysyłające i przyjmujące mogą realizować działania w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” we współpracy z nastawionymi na zysk organizacjami prywatnymi.
6. Na podstawie uprzedniej oceny potrzeb organizacje wysyłające podlegające certyfikacji mogą korzystać ze wsparcia technicznego, którego celem jest zwiększenie ich zdolności do uczestnictwa w inicjatywie „Wolontariusze pomocy UE” oraz do przestrzegania norm i procedur, o których mowa w art. 9.

Organizacje przyjmujące podlegające certyfikacji również mogą korzystać ze wsparcia, o którym mowa w akapicie pierwszym, w związku z działaniami, o których mowa w art. 15.

7. W odpowiednim terminie po zakończeniu certyfikacji Komisja publikuje wykaz certyfikowanych organizacji wysyłających i przyjmujących.

Artykuł 11

Nabór i selekcja kandydatów na wolontariuszy

1. Na podstawie uprzedniej oceny potrzeb w państwach trzecich, dokonanej przez organizacje wysyłające lub przyjmujące bądź inne właściwe podmioty, certyfikowane organizacje wysyłające dokonują naboru i selekcji kandydatów na wolontariuszy, którzy odbędą szkolenie.
2. Przy naborze oraz selekcji kandydatów na wolontariuszy należy postępować według norm i procedur, o których mowa w art. 9, oraz przestrzegać zasad niedyskryminacji i równych szans.
3. Na kandydatów na wolontariuszy mogą zgłaszać się następujące osoby, które mają ukończone 18 lat:
 - a) obywatele Unii;
 - b) obywatele państw trzecich będący rezydentami długoterminowymi w państwie członkowskim; oraz
 - c) obywatele z krajów, o których mowa w art. 23 ust. 1, na warunkach określonych w tym artykule.

Artykuł 12

Program szkoleń oraz wsparcie dla szkoleń i staży

1. Na podstawie istniejących programów i procedur oraz — w stosownych przypadkach — przy udziale wyspecjalizowanych instytucji Komisja ustanawia program szkoleń w celu przygotowania kandydatów na wolontariuszy do oddelegowania ich w celu wspierania i uzupełniania pomocy humanitarnej.
2. Kandydaci na wolontariuszy, którzy przeszli procedurę naboru i selekcji zgodnie z art. 11, kwalifikują się do udziału w programie szkoleń wprowadzonym przez uprawnione organizacje. Zakres i zawartość szkolenia, które każdy kandydat na wolontariusza musi ukończyć, są ustalane indywidualnie przez daną certyfikowaną organizację wysyłającą w porozumieniu z certyfikowaną organizacją przyjmującą, na podstawie potrzeb, z uwzględnieniem zdobytego już doświadczenia kandydata na wolontariusza oraz planowanego oddelegowania.
3. W ramach szkolenia, w szczególności przygotowania do oddelegowania, kandydaci na wolontariuszy mogą zostać zobligowani do odbycia stażu w certyfikowanych organizacjach wysyłających, w miarę możliwości w innym kraju niż ich kraj pochodzenia.

4. Bez uszczerbku dla ust. 3 kandydaci na wolontariuszy, którzy nie skorzystali z możliwości odbycia stażu, mogą w stosownych przypadkach uczestniczyć w dodatkowych zajęciach przygotowujących, poprzedzających oddelegowanie, specjalnie dostosowanych do potrzeb i szczególnych warunków charakteryzujących miejsce oddelegowania. Takie zajęcia przygotowujące i staż muszą spełniać normy i procedury dotyczące przygotowania, o których mowa w art. 9.
5. Program szkoleń obejmuje ocenę gotowości kandydatów na wolontariuszy do oddelegowania w celu wspierania i uzupełniania pomocy humanitarnej w państwach trzecich oraz do działania na rzecz potrzeb miejscowej ludności. Ocena ta przeprowadzana jest we współpracy z organizacjami wysyłającymi.
6. Komisja przyjmuje zasady działania programu szkoleń i procedurę oceny gotowości kandydatów na wolontariusza do oddelegowania w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 26 ust. 2.

Artykuł 13

Baza danych wolontariuszy pomocy UE

1. Kandydatów na wolontariuszy, którzy pomyślnie przeszli ocenę, o której mowa w art. 12 ust. 5, uważa się za wolontariuszy pomocy UE i kwalifikuje do oddelegowania. W takim charakterze zostają oni wpisani do bazy danych wolontariuszy pomocy UE.
2. Komisja ustanawia, prowadzi i aktualizuje bazę danych wolontariuszy pomocy UE, w tym w zakresie dostępności i kwalifikowalności wolontariuszy pomocy UE do oddelegowania, oraz ustala zasady dostępu do tej bazy i korzystania z niej. Przetwarzanie danych osobowych zgromadzonych w tej bazie lub na jej potrzeby dokonywane jest, w stosownych przypadkach, zgodnie z dyrektywą 95/46/WE i rozporządzeniem (WE) nr 45/2001.

Artykuł 14

Oddelegowanie wolontariuszy pomocy UE do państw trzecich

1. Wolontariusze pomocy UE wpisani do bazy danych mogą zostać oddelegowani w celu wspierania i uzupełniania pomocy humanitarnej w rozumieniu art. 3 lit. d):
 - a) przez certyfikowane organizacje wysyłające do organizacji przyjmujących w państwach trzecich; lub
 - b) w stosownych przypadkach przez Komisję do jej terenowych biur ds. pomocy humanitarnej do zadań wspierających.
2. Oddelegowanie musi spełniać rzeczywiste potrzeby zgłoszone na poziomie lokalnym przez organizacje przyjmujące.
3. W przypadku oddelegowania, o którym mowa w ust. 1 lit. a), certyfikowane organizacje wysyłające zapewniają zgodność z normami i procedurami, o których mowa w art. 9. Wolontariusze pomocy UE nie mogą zostać oddelegowani do operacji prowadzonych w miejscach, w których toczą się międzynarodowe i wewnętrzne konflikty zbrojne.
4. Certyfikowane organizacje wysyłające informują odnośne organy krajowe państw członkowskich i innych uczestniczących państw zgodnie z art. 23, zanim jeden z ich obywateli zostanie oddelegowany jako wolontariusz pomocy UE zgodnie z normami i procedurami, o których mowa w art. 9.
5. Szczegółowe zasady oddelegowania oraz rola wolontariuszy pomocy UE, w tym również prawa i obowiązki, czas trwania i miejsce oddelegowania, a także zadania powierzone wolontariuszom pomocy UE, zostają określone w umowie między organizacją wysyłającą i wolontariuszem pomocy UE, w ścisłym porozumieniu z organizacją przyjmującą.
6. W przypadku oddelegowania, o którym mowa w ust. 1 lit. b), Komisja podpisuje z wolontariuszem pomocy UE „umowę o oddelegowanie wolontariusza”, w której określa się szczegółowe warunki oddelegowania. Umowy o oddelegowanie wolontariusza nie przyznają wolontariuszowi praw i obowiązków wynikających z Regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej i Warunków zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej, określonych w rozporządzeniu Rady (EWG, Euratom, EWWiS) nr 259/68 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (EWG, Euratom, EWWiS) nr 259/68 z dnia 29 lutego 1968 r. ustanawiające regulamin pracowniczy urzędników i warunki zatrudnienia innych pracowników Wspólnot Europejskich oraz ustanawiające specjalne środki stosowane tymczasowo wobec urzędników Komisji (Dz.U. L 56 z 4.3.1968, s. 1).

7. Dla każdego wolontariusza pomocy UE wyznacza się opiekuna w organizacji przyjmującej, który będzie nadzorował i wspierał wolontariusza pomocy UE w trakcie jego oddelegowania.

Artykuł 15

Rozwijanie zdolności organizacji przyjmujących w zakresie pomocy humanitarnej

Na podstawie uprzedniej oceny potrzeb w państwach trzecich, dokonanej przez organizacje wysyłające i przyjmujące bądź inne właściwe podmioty, Komisja wspiera działania ukierunkowane na rozwijanie zdolności organizacji przyjmujących w zakresie pomocy humanitarnej w celu podniesienia gotowości do działania na szczeblu lokalnym i poprawy reakcji na kryzysy humanitarne oraz zapewnienia skutecznego i trwałego wpływu działalności wolontariuszy pomocy UE w terenie, w tym:

- a) zarządzanie ryzykiem wystąpienia klęsk żywiołowych, gotowość i reagowanie, instruktaż, szkolenia z kierowania wolontariatem oraz inne odnośne obszary dla pracowników i wolontariuszy z organizacji przyjmujących;
- b) wymianę najlepszych praktyk, pomoc techniczną, programy partnerskie i wymianę pracowników i wolontariuszy, tworzenie sieci oraz inne stosowne działania.

Artykuł 16

Sieć na potrzeby inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”

1. Komisja ustanawia sieć na potrzeby inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” i zarządza nią; sieć ta obejmuje:
 - a) kandydatów na wolontariuszy i wolontariuszy pomocy UE, którzy uczestniczą lub uczestniczyli w inicjatywie;
 - b) organizacje wysyłające i przyjmujące;
 - c) przedstawicieli państw członkowskich i Parlamentu Europejskiego.
2. Sieć na potrzeby inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” ma za zadanie w szczególności:
 - a) ułatwiać kontakty i służyć jako platforma dzielenia się wiedzą, konsultacji i rozpowszechniania informacji, w celu wymiany dobrych praktyk oraz do celów oceny potrzeb, o której mowa w art. 21 ust. 3;
 - b) ułatwiać budowanie partnerstwa i opracowywanie wspólnych projektów dotyczących oddelegowania i rozwijania zdolności w zakresie pomocy humanitarnej przy udziale organizacji wysyłających działających w całej Unii oraz organizacji przyjmujących w państwach trzecich;
 - c) stanowić podstawę, na której opierać się będą działania podejmowane w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” z myślą o zapewnieniu ciągłej poprawy oraz skutecznego monitorowania i oceny;
 - d) stwarzać możliwości wolontariatu internetowego w przypadku projektów związanych z inicjatywą „Wolontariusze pomocy UE”.

Artykuł 17

Komunikacja i podnoszenie świadomości

1. Komisja wspiera informacje publiczne, działania w zakresie komunikacji i szerzenia wiedzy na temat inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” w celu promowania tej inicjatywy w widoczny sposób oraz zachęcania do wolontariatu w dziedzinie pomocy humanitarnej w Unii i w jej państwach członkowskich oraz w państwach trzecich będących beneficjentami działań podejmowanych w ramach tej inicjatywy.
2. Komisja opracowuje plan komunikacji na tematów celów, działań i widocznych wyników inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”, który określa działania w zakresie komunikacji i rozpowszechniania informacji skierowane do opinii publicznej, w szczególności do przyszłych ewentualnych kandydatów na wolontariuszy i beneficjentów działań podejmowanych w ramach tej inicjatywy. Komisja oraz beneficjenci, w szczególności organizacje wysyłające i przyjmujące, a także wolontariusze pomocy UE, wdrażają ten plan komunikacji.

ROZDZIAŁ III

PROGRAMOWANIE I PRZYDZIAŁ ŚRODKÓW*Artykuł 18***Kwalifikujące się działania**

1. Działania, o których mowa w art. 8, kwalifikują się do objęcia pomocą finansową, w tym środkami niezbędnymi do ich realizacji, jak również niezbędnymi środkami mającymi na celu poprawę koordynacji pomiędzy inicjatywą „Wolontariusze pomocy UE” i innymi odnośnymi programami na poziomie krajowym i międzynarodowym w oparciu o istniejące dobre praktyki.
2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, może również obejmować wydatki związane z działaniami przygotowawczymi, monitorującymi, kontrolnymi oraz w zakresie audytu i oceny, wymaganymi w celu zarządzania inicjatywą „Wolontariusze pomocy UE” i do osiągnięcia jej celów.
3. Wydatki, o których mowa w ust. 2, mogą w szczególności obejmować badania, spotkania ekspertów, działania informacyjne i komunikacyjne określone w art. 17, w tym komunikację instytucjonalną w zakresie priorytetów politycznych Unii, o ile są one związane z celami inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”, wydatki związane z sieciami informacyjnymi skoncentrowanymi na przetwarzaniu i wymianie informacji (w tym wzajemne połączenia z istniejącymi lub przyszłymi systemami służącymi wspieraniu międzysektorowej wymiany danych i związane z nimi wyposażenie), jak również wszelkie inne wydatki na pomoc techniczną i administracyjną poniesione przez Komisję.

*Artykuł 19***Beneficjenci środków finansowych**

Wsparcie finansowe na mocy niniejszego rozporządzenia może zostać przyznane osobom fizycznym i osobom prawnym, niezależnie od tego, czy podlegają one przepisom prawa prywatnego czy publicznego, które następnie uznaje się za beneficjentów finansowych w rozumieniu rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012.

*Artykuł 20***Pula środków finansowych**

1. Pula środków finansowych przeznaczona na wykonanie niniejszego rozporządzenia na okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. wynosi 147 936 000 EUR według cen bieżących. Roczne środki zatwierdzone są przez Parlament Europejski i Radę w granicach wieloletnich ram finansowych. W razie potrzeby istnieje możliwość ujęcia środków na płatności w budżecie wykraczającym poza 2020 r. w celu pokrycia podobnych wydatków, aby można było zarządzać płatnościami na rzecz działań, które do dnia 31 grudnia 2020 r. nie zostaną jeszcze zakończone.
2. Pulę środków finansowych, o której mowa w ust. 1, przydziela się na lata 2014–2020 zgodnie z celami operacyjnymi, priorytetami tematycznymi i podziałem procentowym, określonymi w załączniku.
3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 24 w celu zmiany priorytetów i korekty każdej z wartości wymienionych w załączniku o ponad 10 punktów procentowych i maksymalnie o 20 punktów procentowych. Warunkiem takiej korekty jest dokonanie przez Komisję przeglądu priorytetów tematycznych i podziału procentowego, określonych w załączniku, w świetle wyników oceny tymczasowej, o której mowa w art. 27 ust. 4 lit. b); w takim przypadku akty delegowane przyjmuje się do dnia 30 czerwca 2018 r.
4. W razie pilnej potrzeby — w przypadku koniecznej rewizji zasobów budżetowych przeznaczonych na wsparcie operacji reagowania kryzysowego — Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych w celu zmiany każdej z wartości wymienionych w załączniku o ponad 10 punktów procentowych i o maksymalnie 20 punktów procentowych w ramach dostępnych środków budżetowych oraz zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 25.

*Artykuł 21***Rodzaje interwencji finansowej i procedury wykonawcze**

1. Komisja realizuje pomoc finansową Unii zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 966/2012.
2. Pomoc finansowa w ramach niniejszego rozporządzenia może zostać zrealizowana w dowolnej formie przewidzianej w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 966/2012.

3. W celu wprowadzenia w życie niniejszego rozporządzenia Komisja przyjmuje roczny program prac inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 26 ust. 2. Roczny program prac określa zamierzone cele, oczekiwane wyniki, metodę wykonania oraz kwotę powiązanych wydatków całkowitych. Roczny program prac zawiera także opis działań, które mają być finansowane, orientacyjne kwoty przeznaczone na każde działanie z uwzględnieniem oceny potrzeb w stosownych przypadkach oraz orientacyjny harmonogram realizacji. W odniesieniu do dotacji roczny program prac zawiera również priorytety, podstawowe kryteria oceny oraz maksymalny wskaźnik współfinansowania. Roczny program prac określa również udział państw trzecich na warunkach określonych w art. 23.

Artykuł 22

Ochrona interesów finansowych Unii

1. Komisja przyjmuje odpowiednie środki zapewniające, w trakcie realizacji działań finansowanych w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”, ochronę interesów finansowych Unii przez stosowanie środków zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom, przez skuteczne kontrole oraz, w razie wykrycia nieprawidłowości, przez odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych, a także, w stosownych przypadkach, przez skuteczne, proporcjonalne i odstraszające sankcje.

2. Komisja lub jej przedstawiciele oraz Trybunał Obrachunkowy mają uprawnienia do audytu, na podstawie dokumentacji i na miejscu, wobec wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymują od Unii środki w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”.

3. Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) jest uprawniony do przeprowadzania kontroli i inspekcji na miejscu u podmiotów gospodarczych, których takie finansowanie bezpośrednio lub pośrednio dotyczy, zgodnie z procedurami określonymi w rozporządzeniu (Euratom, WE) nr 2185/96 i rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 883/2013, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub jakiegokolwiek inne nielegalne działanie, naruszające interesy finansowe Unii, w związku z umową o udzielenie dotacji, decyzją o udzieleniu dotacji lub zamówieniem finansowanym w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”.

4. Bez uszczerbku dla ust. 1 i 2, w umowach o współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, umowach o udzielenie dotacji, decyzjach o udzieleniu dotacji i zamówieniach wynikających z wdrożenia niniejszego rozporządzenia wyraźnie upoważnia się Komisję, Trybunał Obrachunkowy i OLAF do prowadzenia takich audytów, kontroli i inspekcji na miejscu z należyтым poszanowaniem wszelkich odnośnych gwarancji proceduralnych.

ROZDZIAŁ IV

WSPÓŁPRACA Z INNYMI PAŃSTWAMI

Artykuł 23

Współpraca z innymi państwami

1. W inicjatywie „Wolontariusze pomocy UE” mogą wziąć udział:

- a) obywatele i organizacje wysyłające z krajów przystępujących, krajów kandydujących i potencjalnych kandydatów oraz krajów partnerskich objętych europejską polityką sąsiedztwa zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami udziału tych krajów w unijnych programach ustanowionych w odnośnych umowach ramowych i decyzjach Rady Stowarzyszenia lub podobnych porozumieniach;
- b) obywatele i organizacje wysyłające z państw Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, które są członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), zgodnie z warunkami określonymi w porozumieniu o EOG;
- c) obywatele i organizacje wysyłające z innych państw europejskich pod warunkiem zawarcia porozumień dwustronnych z tymi państwami.

2. Uczestniczący wolontariusze i organizacje wdrażające działania w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”, z krajów współpracujących, powinny także przestrzegać ogólnych zasad wymienionych w art. 4.

3. Współpraca z uczestniczącymi państwami, o których mowa w ust. 1, jest w stosownych przypadkach finansowana z pochodzących z państw uczestniczących dodatkowych środków, które zostaną przyznane zgodnie z procedurami uzgodnionymi z tymi państwami.

ROZDZIAŁ V

PRZEPISY DOTYCZĄCE PRZEKAZANIA UPRAWNIEŃ I PRZEPISY WYKONAWCZE

Artykuł 24

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 7 ust. 2, art. 9 ust. 2 i art. 20 ust. 3, powierza się Komisji na okres siedmiu lat od dnia 25 kwietnia 2014 r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 7 ust. 2, art. 9 ust. 2 i art. 20 ust. 3, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 7 ust. 2, art. 9 ust. 2 i art. 20 ust. 3 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 25

Tryb pilny

1. W wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach akty delegowane przyjęte na mocy niniejszego artykułu wchodzą w życie niezwłocznie i mają zastosowanie, dopóki nie zostanie wyrażony sprzeciw zgodnie z ust. 2. Przekazując akt delegowany Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, podaje się powody zastosowania trybu pilnego.
2. Parlament Europejski albo Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 24 ust. 5. W takim przypadku Komisja uchyla akt niezwłocznie po doręczeniu przez Parlament Europejski lub Radę decyzji o sprzeciwie.

Artykuł 26

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet ustanowiony na mocy art. 17 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/96 ⁽¹⁾. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

ROZDZIAŁ VI

MONITOROWANIE I OCENA

Artykuł 27

Monitorowanie i ocena

1. Działania podejmowane w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”, na które przyznana została pomoc finansowa, są regularnie monitorowane w celu śledzenia postępów w ich realizacji oraz regularnie poddawane ocenie w drodze niezależnej zewnętrznej oceny w celu ustalenia efektywności, skuteczności oraz ich wpływu w odniesieniu do celów inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE”. Monitorowanie i ocena obejmują sprawozdania, o których mowa w ust. 4, oraz inne działania dotyczące określonych aspektów niniejszego rozporządzenia, które mogą być podjęte w dowolnym momencie w trakcie jego wykonywania.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1257/96 z dnia 20 czerwca 1996 r. dotyczące pomocy humanitarnej (Dz.U. L 163 z 2.7.1996, s. 1).

2. Organizacje wysyłające delegujące wolontariuszy pomocy UE poza terytorium Unii są odpowiedzialne za monitorowanie ich działań i regularnie przedstawiają Komisji sprawozdania z monitorowania, gwarantując poszanowanie wszelkich praw poszczególnych wolontariuszy w odniesieniu do ochrony danych osobowych.

3. Do celów oceny wykorzystuje się obowiązujące standardy oceny, w tym standardy opracowane przez Komitet Pomocy Rozwojowej Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, mając na celu zbadanie długoterminowego wpływu inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” na pomoc humanitarną. Na etapie oceny Komisja zapewnia regularne konsultacje ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, w tym wolontariuszami, organizacjami wysyłającymi i przyjmującymi, wspieranymi społecznościami lokalnymi, organizacjami humanitarnymi i pracownikami w tej dziedzinie. Wyniki oceny są wykorzystywane przy opracowywaniu programu i przydziale środków.

4. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie:

- a) roczne sprawozdania z postępów we wdrażaniu niniejszego rozporządzenia, przedstawiające jego wyniki oraz — w miarę możliwości — najważniejsze skutki;
- b) okresowe sprawozdanie z oceny dotyczącej uzyskanych wyników oraz jakościowych i ilościowych aspektów wykonania niniejszego rozporządzenia, w tym z wpływu inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” na sektor pomocy humanitarnej oraz z opłacalności programu, w ciągu pierwszych trzech lat jego stosowania, najpóźniej do dnia 31 grudnia 2017 r.;
- c) komunikat w sprawie dalszego stosowania niniejszego rozporządzenia na podstawie okresowego sprawozdania z oceny, o którym mowa w lit. b) niniejszego ustępu, najpóźniej do dnia 31 grudnia 2018 r.;
- d) sprawozdanie z oceny *ex post* w odniesieniu do siedmioletniego okresu finansowania — najpóźniej do dnia 31 grudnia 2021 r.

5. Do dnia 1 września 2019 r. Komisja dokona przeglądu środków ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu oraz w odpowiednich przypadkach — w wyniku wniosków z okresowego sprawozdania z oceny, o którym mowa w ust. 4 lit. b) niniejszego artykułu — przedstawi wniosek ustawodawczy w celu zmiany niniejszego rozporządzenia.

6. Komisja także regularnie informuje ESDZ o działaniach podejmowanych w ramach inicjatywy „Wolontariusze pomocy UE” zgodnie z odnośnymi porozumieniami roboczymi.

ROZDZIAŁ VII

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 28

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2014 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 3 kwietnia 2014 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

D. KOURKOULAS

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

**CELE OPERACYJNE, PRIORYTETY TEMATYCZNE ORAZ PODZIAŁ PROCENTOWY PULI ŚRODKÓW
FINANSOWYCH NA WYKONANIE NINIEJSZEGO ROZPORZĄDZENIA***Priorytet tematyczny nr 1***Oddelegowanie wolontariuszy pomocy UE w celu wspierania i uzupełniania pomocy humanitarnej**

Niniejszy priorytet tematyczny odnosi się do celu operacyjnego określonego w art. 7 ust. 1 lit. a) (Przyczynianie się do wzrostu i poprawy zdolności Unii do niesienia pomocy humanitarnej):

- wzmacnianie odporności i zarządzanie ryzykiem wystąpienia klęsk żywiołowych w krajach podatnych na zagrożenia, niestabilnych lub dotkniętych klęskami oraz w przypadku „zapomnianych” kryzysów, w tym działania wolontariuszy pomocy UE na rzecz rozwijania zdolności w zakresie pomocy humanitarnej, a także działania na następujących etapach cyklu zarządzania katastrofami: zapobieganie klęskom żywiołowym, gotowość na wypadek klęsk żywiołowych, zmniejszenie ryzyka ich wystąpienia oraz usuwanie skutków klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka: 31 % +/- 10 punktów procentowych,
- wspieranie operacji reagowania kryzysowego, w tym działania wolontariuszy pomocy UE na rzecz rozwijania zdolności w zakresie pomocy humanitarnej, a także działania w logistyce i transporcie, koordynacja, zarządzanie projektami, finanse i administracja, komunikacja i propaganda: 10 % +/- 8 punktów procentowych.

*Priorytet tematyczny nr 2***Rozwój zdolności wolontariuszy pomocy UE i organizacji wdrażających: 55 % +/- 10 punktów procentowych**

Niniejszy priorytet tematyczny odnosi się do celu operacyjnego określonego w art. 7 ust. 1 lit. b) (Podniesienie umiejętności, poziomu wiedzy i kompetencji wolontariuszy w dziedzinie pomocy humanitarnej, a także popraw warunków ich zatrudniania); art. 7 ust. 1 lit. c) (Rozwój zdolności organizacji przyjmujących i wspieranie wolontariatu w państwach trzecich); oraz art. 7 ust. 1 lit. e) (Wzmocnienie spójności i zgodności wolontariatu w poszczególnych państwach członkowskich w celu zwiększenia szans dla obywateli Unii na udział w działaniach i akcjach pomocy humanitarnej):

- szkolenia i staże dla kandydatów na wolontariuszy,
- rozwijanie zdolności organizacji przyjmujących w zakresie pomocy humanitarnej, w tym wsparcie w procesie certyfikacji,
- certyfikacja/wsparcie techniczne dla organizacji wysyłających.

*Priorytet tematyczny nr 3***Działania wspierające: 4 % +/- 2 punkty procentowe**

Niniejszy priorytet tematyczny odnosi się do celu operacyjnego określonego w art. 7 ust. 1 lit. d) (Komunikowanie zasad unijnej pomocy humanitarnej zgodnie z Konsensusem europejskim w sprawie pomocy humanitarnej).

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 376/2014**z dnia 3 kwietnia 2014 r.****w sprawie zgłaszania i analizy zdarzeń w lotnictwie cywilnym oraz podejmowanych w związku z nimi działań następczych, zmiany rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 996/2010 oraz uchylenia dyrektywy 2003/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzeń Komisji (WE) nr 1321/2007 i (WE) nr 1330/2007****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 100 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Należy zapewnić wysoki ogólny poziom bezpieczeństwa w lotnictwie cywilnym w Unii oraz dołożyć wszelkich starań w celu zmniejszenia liczby wypadków i incydentów, z myślą o zapewnieniu publicznego zaufania do transportu lotniczego.
- (2) Wskaźnik częstości wypadków śmiertelnych w lotnictwie cywilnym nie zmienił się znacząco w ciągu ostatniego dziesięciolecia. Niemniej jednak liczba wypadków mogłaby wzrosnąć w nadchodzących dziesięcioleciach z uwagi na wzrost ruchu powietrznego oraz większą złożoność techniczną statków powietrznych.
- (3) Celem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 996/2010 ⁽³⁾ jest zapobieganie wypadkom poprzez ułatwienie prowadzenia szybkich, skutecznych i wysokiej jakości badań zdarzeń lotniczych. Niniejsze rozporządzenie nie powinno zakłócać procesu badania wypadków i incydentów zarządzanego przez krajowe organy ds. badania zdarzeń lotniczych, określonego w rozporządzeniu (UE) nr 996/2010. W razie wypadku lub poważnego incydentu powiadomienie o zdarzeniu podlega także rozporządzeniu (UE) nr 996/2010.
- (4) Istniejące unijne akty prawne, w szczególności rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 ⁽⁴⁾ oraz przepisy wykonawcze do niego, nakładają na niektóre organizacje obowiązek ustanowienia systemów zgłaszania zdarzeń w kontekście ich systemu zarządzania bezpieczeństwem. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia (WE) nr 216/2008 i przepisów wykonawczych do niego nie powinno zwalniać organizacji z obowiązku zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem. Podobnie przestrzeganie przepisów niniejszego rozporządzenia nie powinno zwalniać organizacji z obowiązku zapewnienia zgodności z rozporządzeniem (WE) nr 216/2008 i przepisami wykonawczymi do niego. Jednakże nie powinno to prowadzić do utworzenia dwóch równoległych systemów zgłaszania zdarzeń, a rozporządzenie (WE) nr 216/2008, rozporządzenia wykonawcze do niego oraz niniejsze rozporządzenie należy uważać za uzupełniające się.
- (5) Doświadczenie pokazuje, że wypadki są często poprzedzone incydentami związanymi z bezpieczeństwem oraz uchybieniami wskazującymi na istnienie zagrożeń dla bezpieczeństwa. Informacje dotyczące bezpieczeństwa są zatem ważnym źródłem wiedzy potrzebnej do wykrywania potencjalnych zagrożeń dla bezpieczeństwa. Ponadto, chociaż zdolność wyciągania wniosków z wypadku ma zasadnicze znaczenie, systemy oparte wyłącznie na reagowaniu uznano za mające ograniczone zastosowanie w zakresie dalszej poprawy bezpieczeństwa. Systemy oparte na reagowaniu powinny w związku z tym zostać uzupełnione systemami proaktywnymi, które wykorzystują inne rodzaje informacji dotyczących bezpieczeństwa, aby dokonać skutecznych usprawnień w obszarze bezpieczeństwa lotniczego. Unia, jej państwa członkowskie, Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego („Agencja”) oraz

⁽¹⁾ Dz.U. C 198 z 10.7.2013, s. 73.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 26 lutego 2014 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 14 marca 2014 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 996/2010 z dnia 20 października 2010 r. w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im oraz uchylające dyrektywę 94/56/WE (Dz.U. L 295 z 12.11.2010, s. 35).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 z dnia 20 lutego 2008 r. w sprawie wspólnych zasad w zakresie lotnictwa cywilnego i utworzenia Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego oraz uchylające dyrektywę Rady 91/670/EWG, rozporządzenie (WE) nr 1592/2002 i dyrektywę 2004/36/WE (Dz.U. L 79 z 19.3.2008, s. 1).

organizacje powinny przyczyniać się do poprawy bezpieczeństwa lotniczego poprzez wprowadzenie bardziej proaktywnych i opartych na dowodach systemów w zakresie bezpieczeństwa, w których nacisk położony jest na zapobieganiu wypadkom w oparciu o analizę wszystkich stosownych informacji dotyczących bezpieczeństwa, w tym informacji o zdarzeniach w lotnictwie cywilnym.

- (6) W celu poprawy poziomu bezpieczeństwa lotniczego należy zgłaszać, gromadzić, przechowywać, chronić, wymieniać, udostępniać i analizować stosowne informacje dotyczące bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego oraz podejmować odpowiednie działania w zakresie bezpieczeństwa na podstawie zgromadzonych informacji. To proaktywne i oparte na dowodach podejście powinno być wdrażane przez stosowne organy państw członkowskich odpowiadające za bezpieczeństwo lotnicze, przez organizacje — jako część ich systemu zarządzania bezpieczeństwem — oraz przez Agencję.
- (7) Nałożenie na organizacje obowiązków w zakresie zgłaszania zdarzeń powinno być proporcjonalne do rozmiaru danej organizacji i zakresu jej działalności. Należy zatem umożliwić, zwłaszcza mniejszym organizacjom, decydowanie o łączeniu zadań związanych z obsługą zgłoszeń zdarzeń w ramach organizacji, dzieleniu zadań związanych ze zgłaszaniem zdarzeń z innymi organizacjami o tym samym charakterze lub zlecaniu gromadzenia, oceny, przetwarzania, analizy i przechowywania szczegółowych danych o zdarzeniach wyspecjalizowanym podmiotom zatwierdzonym przez właściwe organy państw członkowskich. Takie podmioty powinny działać zgodnie z zasadami ochrony i poufności danych ustanowionymi niniejszym rozporządzeniem. Organizacja zlecająca powinna utrzymać odpowiednią kontrolę nad zleconymi zadaniami i ponosić ostateczną odpowiedzialność za stosowanie się do wymogów ustanowionych niniejszym rozporządzeniem.
- (8) Niezbędne jest zapewnienie, aby bezpośrednio zaangażowani pracownicy branży lotniczej zgłaszali zdarzenia, które stwarzają znaczące ryzyko dla bezpieczeństwa lotniczego. Systemy dobrowolnego zgłaszania zdarzeń powinny uzupełniać systemy obowiązkowego zgłaszania zdarzeń, a oba rodzaje systemów powinny umożliwiać osobom zgłaszanie szczegółowych danych o zdarzeniach związanych z bezpieczeństwem lotniczym. Systemy dobrowolnego i obowiązkowego zgłaszania zdarzeń należy utworzyć w ramach organizacji, Agencji oraz właściwych organów państw członkowskich. Zgromadzone informacje powinny być przekazywane organom odpowiedzialnym za odpowiedni monitoring w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa lotnictwa. Organizacje powinny analizować te zdarzenia, które mogłyby mieć wpływ na bezpieczeństwo, w celu zidentyfikowania zagrożenia dla bezpieczeństwa oraz podejmować wszelkie odpowiednie działania naprawcze lub zapobiegawcze. Organizacje powinny przysyłać wstępne wyniki analiz właściwemu organowi swojego państwa członkowskiego lub Agencji, a także powinny przysyłać im ostateczne wyniki, jeżeli w tych wynikach zidentyfikowano rzeczywiste lub potencjalne ryzyko dla bezpieczeństwa lotniczego. Właściwe organy państw członkowskich i Agencja powinny wprowadzić podobną procedurę w odniesieniu do zdarzeń, które zostały zgłoszone im bezpośrednio oraz powinny odpowiednio monitorować ocenę dokonywaną przez organizację oraz wszelkie podejmowane działania naprawcze lub zapobiegawcze.
- (9) Pracownicy różnych kategorii pracujący w lotnictwie cywilnym lub w inny sposób powiązani z tą branżą są świadkami zdarzeń, które mają znaczenie dla zapobiegania wypadkom. Powinni zatem mieć dostęp do narzędzi umożliwiających im zgłaszanie takich zdarzeń, a ich ochrona powinna być zagwarantowana. Aby zachęcić pracowników do zgłaszania zdarzeń i umożliwiać im docenienie w większym stopniu pozytywnych skutków zgłaszania zdarzeń dla bezpieczeństwa lotniczego, należy ich regularnie informować o działaniach podejmowanych w ramach systemów zgłaszania zdarzeń.
- (10) Zagrożenia i ryzyko związane ze skomplikowanymi technicznie statkami powietrznymi z napędem silnikowym są bardzo odmienne od zagrożeń i ryzyka związanych z innymi rodzajami statków powietrznych. W związku z tym — chociaż niniejsze rozporządzenie powinno obejmować całą branżę lotniczą — obowiązki, które nakłada, powinny być proporcjonalne do zakresu działalności oraz złożoności różnych rodzajów statków powietrznych. Dlatego też zgromadzone informacje dotyczące zdarzeń z udziałem statku powietrznego innego niż skomplikowane technicznie statki powietrzne z napędem silnikowym należy objąć uproszczonymi obowiązkami w zakresie zgłaszania, które są lepiej dostosowane do tej gałęzi lotnictwa.
- (11) Należy zachęcać do opracowywania innych — obok systemów wymaganych na mocy niniejszego rozporządzenia — środków gromadzenia informacji dotyczących bezpieczeństwa, z myślą o gromadzeniu dalszych informacji, które mogłyby się przyczynić do poprawy poziomu bezpieczeństwa lotniczego. W przypadku gdy organizacje posiadają istniejące i dobrze funkcjonujące systemy gromadzenia informacji dotyczących bezpieczeństwa, należy zezwolić im na dalsze wykorzystywanie tych systemów wraz z systemami, które mają być ustanowione do celów niniejszego rozporządzenia.
- (12) Organy ds. badania zdarzeń lotniczych oraz wszelkie inne podmioty, którym powierzono regulację bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego w Unii, powinny mieć pełny dostęp do zgromadzonych szczegółowych danych o zdarzeniach oraz do zgłoszeń zdarzeń przechowywanych przez ich państwa członkowskie, aby decydować, które incydenty wymagają badania zdarzenia lotniczego, a także aby wyciągać wnioski w interesie bezpieczeństwa lotniczego oraz wypełniać swoje obowiązki w zakresie nadzoru.
- (13) Istotne jest posiadanie dobrej jakości kompletnych danych, ponieważ analizy i trendy oparte na niedokładnych danych wykazują mylące wyniki i mogą powodować koncentrację wysiłków na nieodpowiednich działaniach. Takie niedokładne dane mogą ponadto powodować utratę zaufania do informacji dostarczanych przez systemy

zgłaszania zdarzeń. Aby zapewnić jakość zgłoszeń zdarzeń oraz ułatwić zapewnienie ich kompletności, powinny one zawierać określone minimum informacji, które mogą się różnić w zależności od kategorii zdarzenia. Należy ponadto wdrożyć procedury służące kontroli jakości informacji oraz unikaniu niespójności między zgłoszeniem zdarzenia a szczegółowymi danymi o zdarzeniu, które zostały pierwotnie zgromadzone. Z pomocą Komisji należy ponadto opracowywać odpowiednie materiały zawierające wytyczne, w szczególności w celu zapewnienia jakości danych i ułatwienia dbania o ich kompletność, jak również w celu spójnego i jednolitego włączania danych do baz danych. Powinny być także organizowane warsztaty, w szczególności przez Komisję, w celu zapewnienia niezbędnego wsparcia.

- (14) Komisja powinna opracować wspólny europejski system klasyfikacji ryzyka w celu zapewnienia identyfikacji wszelkich niezbędnych szybkich działań na podstawie pojedynczych zdarzeń stwarzających wysokie ryzyko związane z bezpieczeństwem. System ten powinien również umożliwiać identyfikację kluczowych obszarów ryzyka na podstawie informacji zbiorczych. Taki system powinien stanowić pomoc dla odpowiednich podmiotów w ramach prowadzonej przez nie oceny zdarzeń i ustalania najbardziej pożądanych kierunków działań. Wspólny europejski system klasyfikacji ryzyka powinien ułatwić przyjęcie zintegrowanego i ujednoliconego podejścia do zarządzania ryzykiem w całym systemie lotnictwa europejskiego, a tym samym umożliwić organizacjom, państwom członkowskim, Komisji oraz Agencji skupienie się na poprawie poziomu bezpieczeństwa w sposób zharmonizowany.
- (15) Wspólny europejski system klasyfikacji ryzyka powinien także umożliwiać identyfikację kluczowych obszarów ryzyka w Unii w oparciu o zbiorcze informacje z perspektywy europejskiej oraz zapewnić wsparcie dla prac prowadzonych w ramach europejskiego programu bezpieczeństwa lotniczego i europejskiego planu bezpieczeństwa lotniczego. Komisja powinna zapewniać odpowiednie wsparcie w celu zapewnienia spójnej i jednolitej klasyfikacji ryzyka we wszystkich państwach członkowskich.
- (16) Aby ułatwić wymianę informacji, zgłoszenia zdarzeń należy przechowywać w bazach danych, które powinny być kompatybilne z europejskim centralnym systemem koordynacji powiadamiania o zdarzeniach w lotnictwie (Eccairs) (oprogramowaniem używanym przez wszystkie państwa członkowskie oraz centralne archiwum europejskie do przechowywania zgłoszeń zdarzeń) i z systematyką ADREP (systematyką Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO), wykorzystywaną również w oprogramowaniu Eccairs). Agencja i Komisja powinny zapewniać techniczne wsparcie interoperacyjności systemów.
- (17) Organizacje powinny przechowywać w jednej lub większej liczbie baz danych zgłoszenia zdarzeń sporządzone w oparciu o szczegółowe dane o zdarzeniach zgromadzonych w ramach systemów obowiązkowego oraz, w stosownych przypadkach — dobrowolnego zgłaszania zdarzeń. Złożoność bazy danych powinna móc być proporcjonalna do rozmiaru danej organizacji lub jej znaczenia w odniesieniu do celów niniejszego rozporządzenia, a baza ta powinna składać się co najmniej z pliku danych zawierającego wspólne obowiązkowe rubryki oraz, w stosownych przypadkach — szczególne obowiązkowe rubryki.
- (18) Zdarzenie z udziałem statku powietrznego zarejestrowanego w państwie członkowskim lub eksploatowanego przez organizację mającą siedzibę w państwie członkowskim należy zgłaszać nawet wtedy, gdy miało miejsce poza terytorium tego państwa członkowskiego.
- (19) W celu zwiększenia wykrywalności rzeczywistych lub potencjalnych zagrożeń, należy wymieniać się w Unii informacjami o zdarzeniach. Taka wymiana informacji powinna również umożliwiać państwom członkowskim uzyskanie dostępu do wszystkich informacji o zdarzeniach mających miejsce na ich terytorium lub w ich przestrzeni powietrznej, lecz zgłoszonych innemu państwu członkowskiemu. Powinno to również umożliwić Agencji otrzymywanie dokładnych informacji o zdarzeniach oraz uzyskanie dostępu do wszystkich zgłoszeń zdarzeń zgromadzonych w Unii, aby w stosownych przypadkach podjąć działania naprawcze w reakcji na zidentyfikowane w Unii ryzyko. Ta wymiana informacji powinna umożliwić właściwym organom państw członkowskich otrzymywanie dokładnych informacji o zdarzeniach w ich przestrzeni powietrznej oraz podjęcie przez nie, w stosownych przypadkach, działania naprawczego w reakcji na zidentyfikowane na ich terytorium ryzyko.
- (20) Celem wymiany informacji o zdarzeniach powinno być przede wszystkim zapobieganie wypadkom i incydentom lotniczym. Nie powinna być ona wykorzystywana do przypisywania winy lub odpowiedzialności ani do analizy porównawczej skuteczności działania w dziedzinie bezpieczeństwa.
- (21) Najskuteczniejszym środkiem zapewnienia wymiany dużej ilości informacji dotyczących bezpieczeństwa między państwami członkowskimi, Komisją i Agencją jest centralne archiwum europejskie, pod warunkiem że państwa członkowskie, Komisja i Agencja mają do niego pełen dostęp.
- (22) Wszystkie informacje związane z bezpieczeństwem pochodzące ze zgromadzonych w Unii zgłoszeń zdarzeń należy terminowo przekazywać do centralnego archiwum europejskiego. Powinno to obejmować gromadzenie informacji dotyczących incydentów, ale również informacji dotyczących wypadków i poważnych incydentów badanych zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 996/2010.
- (23) Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do informacji dotyczących zdarzeń, które są przechowywane w bazach danych organizacji, państw członkowskich i Agencji.

- (24) Wszystkie informacje dotyczące bezpieczeństwa znajdujące się w centralnym archiwum europejskim powinny być dostępne dla podmiotów, którym powierzono regulację bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego w Unii, w tym dla Agencji, oraz dla organów odpowiedzialnych za badanie wypadków i incydentów w Unii.
- (25) Należy umożliwić zainteresowanym stronom zwracanie się z wnioskiem o dostęp do niektórych informacji znajdujących się w centralnym archiwum europejskim, z zastrzeżeniem przepisów dotyczących poufności tych informacji oraz anonimowości zainteresowanych osób.
- (26) Ponieważ krajowe punkty kontaktowe dysponują najlepszą wiedzą o zainteresowanych stronach mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w danym państwie członkowskim, to każdy krajowy punkt kontaktowy powinien rozpatrywać wnioski zainteresowanych stron mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w jego państwie członkowskim. Komisja powinna rozpatrywać wnioski zainteresowanych stron z państw trzecich lub organizacji międzynarodowych.
- (27) Należy analizować informacje zawarte w zgłoszeniach zdarzeń i identyfikować ryzyko związane z bezpieczeństwem. Wszelkie odpowiednie działania na rzecz poprawy poziomu bezpieczeństwa lotniczego powinny być identyfikowane i wdrażane terminowo. Informacje na temat analizy zdarzeń i podjętych w związku z nimi działań następczych należy udostępniać w ramach organizacji, właściwych organów państw członkowskich i Agencji, ponieważ dostarczanie informacji zwrotnych dotyczących zgłoszonych zdarzeń stanowi dla osób zachętę do zgłaszania zdarzeń. W stosownych przypadkach i w miarę możliwości informacje na temat analizy zdarzeń i podjętych w związku z nimi działań następczych należy przekazywać także osobom bezpośrednio zgłaszającym zdarzenia właściwym organom państw członkowskich lub Agencji. Takie informacje zwrotne powinny być zgodne z przepisami dotyczącymi poufności i ochrony zgłaszającego oraz osób wymienionych w zgłoszeniu zdarzeń zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
- (28) Niniejsze rozporządzenie powinno wspierać państwa członkowskie, Agencję oraz organizacje w zarządzaniu ryzykiem dla bezpieczeństwa lotniczego. Systemy zarządzania bezpieczeństwem organizacji są uzupełniane systemami zarządzania bezpieczeństwem państw członkowskich i Agencji. Organizacje zarządzają ryzykiem związanym z bezpieczeństwem w odniesieniu do ich konkretnej działalności, natomiast właściwe organy państw członkowskich oraz Agencja zarządzają ryzykiem związanym z bezpieczeństwem w systemach lotnictwa, odpowiednio, państw członkowskich i Unii jako całości, uwzględniając wspólne ryzyko związane z bezpieczeństwem lotnictwa w danym państwie członkowskim lub na poziomie Unii. Obowiązki Agencji i właściwych organów państw członkowskich nie powinny wiązać się ze zwolnieniem organizacji z ich bezpośrednich obowiązków dotyczących zarządzania bezpieczeństwem zapewnianych przez organizacje produktów i usług. W tym celu organizacje powinny gromadzić i analizować informacje o zdarzeniach, aby identyfikować i zmniejszać zagrożenia związane ze swoją działalnością. Powinny one także oceniać ryzyko związane z bezpieczeństwem i rozdzielać zasoby umożliwiające podjęcie szybkich i odpowiednich działań służących zmniejszeniu ryzyka związanego z bezpieczeństwem. Cały proces powinien być monitorowany przez stosowny właściwy organ, który w razie konieczności powinien wymagać podjęcia dodatkowych działań w celu zapewnienia, aby właściwie zajęto się uchybieniami w zakresie bezpieczeństwa. Z drugiej strony, właściwe organy państw członkowskich oraz Agencja powinny uzupełniać systemy zarządzania bezpieczeństwem organizacji odpowiednio na poziomie państw członkowskich i na poziomie europejskim.
- (29) Określając działania, które mają być włączone do ich krajowego programu bezpieczeństwa i krajowego planu bezpieczeństwa, państwa członkowskie powinny wykorzystywać informacje pochodzące ze zgromadzonych zgłoszeń zdarzeń i ich analizy, w celu zapewnienia, aby działania te były oparte na dowodach. Krajowe programy bezpieczeństwa i krajowe plany bezpieczeństwa są uzupełniane — na poziomie europejskim — europejskim programem bezpieczeństwa lotniczego i europejskim planem bezpieczeństwa lotniczego.
- (30) Ponieważ cel, jakim jest poprawa poziomu bezpieczeństwa lotniczego, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, gdyż systemy zgłaszania zdarzeń prowadzone indywidualnie przez państwa członkowskie są mniej skuteczne niż skoordynowana sieć umożliwiająca wymianę informacji i identyfikację ewentualnych problemów w zakresie bezpieczeństwa oraz najważniejszych obszarów ryzyka na poziomie Unii, analizę na poziomie krajowym należy uzupełniać analizą i działaniami następczymi na poziomie Unii w celu zapewnienia lepszego zapobiegania wypadkom i incydentom lotniczym. To zadanie na poziomie Unii powinna wykonywać sieć analityków bezpieczeństwa lotniczego w koordynacji z Agencją i Komisją. Sieć ta powinna mieć możliwość decydowania w drodze konsensusu o zaproszeniu obserwatorów do uczestnictwa w swoich posiedzeniach, w tym przedstawicieli lub pracowników tej branży.
- (31) Europejski program bezpieczeństwa lotniczego i europejski plan bezpieczeństwa lotniczego powinny korzystać w szczególności z prac sieci analityków bezpieczeństwa lotniczego w celu określania potrzeb w zakresie działań, które należy realizować na poziomie Unii z perspektywy opartej na dowodach.
- (32) Ogółowi społeczeństwa należy zapewnić ogólne informacje zbiorcze na temat poziomu bezpieczeństwa lotniczego w państwach członkowskich i w Unii. Informacje te powinny obejmować w szczególności wiedzę o trendach i analizach wynikających z wykonywania niniejszego rozporządzenia przez państwa członkowskie, a także informacje w zbiorczej formie na temat zawartości centralnego archiwum europejskiego, oraz mogą być przekazywane w formie publikacji wskaźników skuteczności działania w dziedzinie bezpieczeństwa.

- (33) System bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego ustanowiony jest w oparciu o informacje zwrotne i wnioski wyciągnięte z badania wypadków i incydentów. Zgłaszanie zdarzeń i wykorzystywanie informacji o zdarzeniu do celów poprawy bezpieczeństwa zależne jest od relacji zaufania między zgłaszającym a podmiotem odpowiedzialnym za gromadzenie i ocenę informacji. Wymaga to ścisłego stosowania przepisów dotyczących poufności. Celem ochrony informacji dotyczących bezpieczeństwa przed niewłaściwym wykorzystaniem oraz ograniczenia dostępu do centralnego archiwum europejskiego jedynie do zainteresowanych stron uczestniczących w działaniach na rzecz poprawy poziomu bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego jest zapewnienie ciągłej dostępności informacji dotyczących bezpieczeństwa, tak aby możliwe było terminowe podejmowanie odpowiednich działań zapobiegawczych oraz aby poprawił się poziom bezpieczeństwa lotniczego. W związku z tym wrażliwe informacje dotyczące bezpieczeństwa powinny być w odpowiedni sposób chronione, a ich gromadzenie powinno przebiegać przy zagwarantowaniu ich poufności, ochrony ich źródeł oraz zapewnieniu zaufania ze strony personelu pracującego w lotnictwie cywilnym do systemów zgłaszania zdarzeń. Należy wprowadzić odpowiednie środki, aby zapewnić zachowanie poufności tych informacji gromadzonych przy pomocy systemów zgłaszania zdarzeń oraz ograniczenie dostępu do centralnego archiwum europejskiego. W krajowych przepisach dotyczących dostępu do informacji należy uwzględnić niezbędną poufność takich informacji. Zgromadzone informacje powinny być odpowiednio chronione przed bezprawnym wykorzystaniem lub ujawnieniem. Powinny być one wykorzystywane wyłącznie do celów utrzymania lub poprawy poziomu bezpieczeństwa lotniczego i nie powinny być wykorzystywane do przypisywania winy lub odpowiedzialności.
- (34) W celu zapewnienia zaufania pracowników lub personelu kontraktowego do systemu zgłaszania zdarzeń organizacji, należy odpowiednio chronić informacje zawarte w zgłoszeniach zdarzeń i nie należy ich wykorzystywać do celów innych niż utrzymanie lub poprawa poziomu bezpieczeństwa lotniczego. Wewnętrzne przepisy dotyczące zasady „just culture” przyjęte przez organizacje zgodnie z niniejszym rozporządzeniem powinny przyczynić się w szczególności do osiągnięcia tego celu. Ponadto skutecznym sposobem osiągnięcia tego celu może być ograniczenie przepływu danych osobowych lub informacji pozwalających na identyfikację zgłaszającego lub innych osób wymienionych w zgłoszeniach zdarzeń poprzez wyraźny rozdział między działami zajmującymi się obsługą zgłoszeń zdarzeń a resztą organizacji.
- (35) Zgłaszający lub osoba wymieniona w zgłoszeniu zdarzenia powinni być odpowiednio chronieni. W związku z powyższym ze zgłoszeń zdarzeń należy usuwać dane osobowe, a do baz danych nie należy wprowadzać szczegółowych informacji dotyczących tożsamości zgłaszającego oraz osób wymienionych w zgłoszeniach zdarzeń.
- (36) W systemie lotnictwa cywilnego powinno się ponadto propagować „kulturę bezpieczeństwa” ułatwiającą spontaniczne zgłaszanie zdarzeń i tym samym wspomagającą upowszechnienie zasady „just culture”. Zasada „just culture” jest podstawowym elementem szerszego pojęcia „kultura bezpieczeństwa”, na którym opiera się solidny system zarządzania bezpieczeństwem. Otoczenie uwzględniające zasady „kultury bezpieczeństwa” nie powinno uniemożliwiać podejmowania działań w przypadku gdy są one niezbędne dla utrzymania lub poprawy poziomu bezpieczeństwa lotniczego.
- (37) Zasada „just culture” powinna zachęcać osoby do zgłaszania informacji dotyczących bezpieczeństwa. Nie powinna ona jednak zwalniać tych osób z ich zwykłych obowiązków. W związku z tym pracownicy lub personel kontraktowy nie powinni ponosić jakiegokolwiek uszczerbku z powodu informacji przekazanych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, z wyjątkiem przypadków umyślnego naruszenia przepisów lub w przypadku gdy doszło do wyraźnego i poważnego zlekceważenia oczywistego ryzyka i poważnego zaniedbania zawodowego obowiązku zachowania staranności bezsprzecznie wymaganej w danych okolicznościach, powodującego możliwą do przewidzenia szkodę na osobie lub na mieniu lub poważnie narażającego na szwank poziom bezpieczeństwa lotniczego.
- (38) Aby zachęcić do zgłaszania zdarzeń, należy chronić nie tylko zgłaszających, ale także osoby wymienione w odpowiednich zgłoszeniach zdarzeń. Jednakże ochrona taka nie powinna zwalniać tych osób z ich obowiązków zgłaszania zdarzeń na mocy niniejszego rozporządzenia. W szczególności w sytuacji gdy w zgłoszeniu zdarzenia została wymieniona osoba, która sama ma obowiązek zgłoszenia tego samego zdarzenia, a umyślnie tego nie robi, należy przestać chronić tę osobę i nałożyć na nią sankcje zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
- (39) Bez uszczerbku dla krajowego prawa karnego i właściwego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości ważne jest, aby wyznaczyć jasny zakres ochrony zgłaszającego i innych osób wymienionych w zgłoszeniach zdarzeń przed uszczerbkiem lub ściganiem.
- (40) Aby zwiększyć zaufanie osób do systemu, obsługę zgłoszeń zdarzeń należy zorganizować w sposób odpowiednio zabezpieczający poufność tożsamości zgłaszającego i innych osób wymienionych w zgłoszeniach zdarzeń, w związku z upowszechnianiem zasady „just culture”. Celem powinno być umożliwienie ustanowienia — tam, gdzie to możliwe — niezależnego systemu obsługi zgłoszeń zdarzeń.

- (41) Pracownicy organizacji, właściwych organów państw członkowskich oraz Agencji, którzy zajmują się oceną, rozpatrywaniem lub analizą zdarzeń, odgrywają znaczącą rolę w identyfikacji zagrożeń dla bezpieczeństwa i uchybień w zakresie bezpieczeństwa. Doświadczenie pokazuje, że jeżeli analizy zdarzeń dokonuje się z perspektywy czasu po zaistniałym wypadku, prowadzi ona do identyfikacji ryzyka i uchybień, które w innym przypadku mogłyby nie zostać zidentyfikowane. Możliwe jest zatem, że osoby zaangażowane w ocenę, rozpatrywanie lub analizę zdarzeń mogą obawiać się potencjalnych skutków w postaci wszczęcia wobec nich postępowania przez organy sądowe. Bez uszczerbku dla krajowego prawa karnego i właściwego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, państwa członkowskie nie powinny wszczynać postępowań wobec osób, których praca we właściwych organach państw członkowskich wiąże się z oceną, rozpatrywaniem lub analizą zdarzeń, w odniesieniu do decyzji podjętych w ramach obowiązków wypełnianych przez te osoby, które to decyzje później i z perspektywy czasu okazały się błędne lub nieskuteczne, lecz w momencie ich podejmowania i w świetle dostępnych wówczas informacji były proporcjonalne i odpowiednie.
- (42) Pracownicy i personel kontraktowy powinni mieć możliwość zgłaszania naruszeń zasad określających ich ochronę ustanowionych niniejszym rozporządzeniem i nie powinni podlegać sankcjom z tego tytułu. Państwa członkowskie powinny określić konsekwencje naruszenia zasad ochrony zgłaszającego i innych osób wymienionych w zgłoszeniach zdarzeń i w stosownych przypadkach powinny przyjąć środki zaradcze lub nałożyć sankcje.
- (43) Osoby mogą zniechęcać się do zgłaszania zdarzeń z obawy przed dostarczeniem dowodów przeciwko sobie i przed potencjalnymi tego skutkami w postaci wszczęcia wobec nich postępowania przez organy sądowe. Cele niniejszego rozporządzenia mogą zostać osiągnięte bez niepotrzebnej ingerencji w systemy wymiaru sprawiedliwości państw członkowskich. Należy zatem przewidzieć, że nieumyślne lub niezamierzone naruszenia prawa, o których organy państw członkowskich dowiadują się jedynie dzięki zgłoszeniu dokonанemu zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, nie powinny być przedmiotem postępowania dyscyplinarnego, administracyjnego ani sądowego, o ile mające zastosowanie krajowe prawo karne nie przewiduje inaczej. Jednakże prawo osób trzecich do wszczęcia postępowania cywilnego nie powinno być objęte tym zakazem i powinno podlegać jedynie prawu krajowemu.
- (44) Niemniej jednak, w kontekście rozwijania zasady „just culture”, państwa członkowskie powinny zachować możliwość rozszerzenia zakazu wykorzystywania zgłoszeń zdarzeń jako dowodów przeciw zgłaszającemu w postępowaniach administracyjnych i dyscyplinarnych także do postępowań cywilnych lub karnych.
- (45) Ponadto należy zacieśnić i sformalizować współpracę między organami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i organami sądowymi w drodze zawieranych między nimi wcześniej porozumień, w których należy dążyć do zachowania równowagi między różnymi interesami publicznymi i w których należy w szczególności uwzględniać na przykład kwestie dostępu do zgłoszeń zdarzeń znajdujących się w krajowych bazach danych i wykorzystywania tych zgłoszeń.
- (46) Aby wesprzeć Agencję w wykonywaniu większej liczby obowiązków w ramach niniejszego rozporządzenia, należy zapewnić jej wystarczające zasoby umożliwiające jej realizację dodatkowych zadań, które jej powierzono.
- (47) W celu uzupełnienia lub zmiany niniejszego rozporządzenia należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednoczesne, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (48) Stosując niniejsze rozporządzenie, Komisja powinna konsultować się z Agencją oraz z siecią analityków bezpieczeństwa lotniczego, o której mowa w niniejszym rozporządzeniu.
- (49) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽¹⁾.
- (50) Stosując niniejsze rozporządzenie, należy w pełni przestrzegać zasad przetwarzania danych i ochrony osób fizycznych, określonych w dyrektywie 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾ oraz w rozporządzeniu (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁾. Stosując niniejsze rozporządzenie, należy w pełni przestrzegać

(1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

(2) Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31).

(3) Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

zasad dostępu do danych, określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾, z wyjątkiem przypadków dotyczących udostępniania danych i informacji znajdujących się w centralnym archiwum europejskim, które są chronione na mocy surowszych zasad dostępu określonych w niniejszym rozporządzeniu.

- (51) Sankcje powinny być w szczególności stosowane wobec wszelkich osób lub podmiotów, które wbrew niniejszemu rozporządzeniu niewłaściwie wykorzystują informacje chronione niniejszym rozporządzeniem, postępując w sposób, który powoduje uszczerbek dla zgłaszającego lub innych osób wymienionych w zgłoszeniach zdarzeń, z wyjątkiem przypadków, w których zastosowanie mają zwolnienia określone w niniejszym rozporządzeniu, osób lub podmiotów, które nie tworzą odpowiedniego otoczenia umożliwiającego gromadzenie szczegółowych danych o zdarzeniach, nie analizują zgromadzonych informacji lub nie zajmują się wszelkimi wykrytymi rzeczywistymi lub potencjalnymi uchybieniami w zakresie bezpieczeństwa lub nie dokonują wymiany informacji zgromadzonych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
- (52) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie ustanowienie wspólnych zasad w dziedzinie zgłaszania zdarzeń w lotnictwie cywilnym, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na jego ogólnounijne rozmiary i skutki możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (53) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 996/2010.
- (54) Należy w związku z tym uchylić dyrektywę 2003/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾, rozporządzenie Komisji (WE) nr 1321/2007 ⁽³⁾ oraz rozporządzenie Komisji (WE) nr 1330/2007 ⁽⁴⁾.
- (55) Zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 45/2001 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię w dniu 10 kwietnia 2013 r. ⁽⁵⁾,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Cele

1. Niniejsze rozporządzenie ma na celu poprawę bezpieczeństwa lotniczego poprzez zapewnienie zgłaszania, gromadzenia, przechowywania, ochrony, wymiany, udostępniania i analizowania odpowiednich informacji dotyczących bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego.

Niniejsze rozporządzenie zapewnia:

- a) terminowe podejmowanie w stosownych przypadkach działań w zakresie bezpieczeństwa w oparciu o analizy zgromadzonych informacji;
- b) ciągłą dostępność informacji dotyczących bezpieczeństwa poprzez wprowadzenie przepisów dotyczących poufności i odpowiedniego wykorzystywania informacji, a także poprzez zharmonizowaną i zwiększoną ochronę zgłaszającego i innych osób wymienionych w zgłoszeniach zdarzeń; oraz
- c) uwzględnianie ryzyka dla bezpieczeństwa lotniczego i zajęcie się tym problemem zarówno na poziomie Unii, jak i na poziomie krajowym.
2. Jedynym celem zgłaszania zdarzeń jest zapobieganie wypadkom i incydentom, a nie przypisywanie winy lub odpowiedzialności.

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43).

⁽²⁾ Dyrektywa 2003/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 czerwca 2003 r. w sprawie zgłaszania zdarzeń w lotnictwie cywilnym (Dz.U. L 167 z 4.7.2003, s. 23).

⁽³⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1321/2007 z dnia 12 listopada 2007 r. ustanawiające przepisy wykonawcze w zakresie włączania do centralnego archiwum informacji o zdarzeniach w lotnictwie cywilnym, których wymiana odbywa się zgodnie z dyrektywą 2003/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 294 z 13.11.2007, s. 3).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1330/2007 z dnia 24 września 2007 r. ustanawiające przepisy wykonawcze w zakresie przekazywania zainteresowanym stronom informacji o zdarzeniach w lotnictwie cywilnym, o których mowa w art. 7 ust. 2 dyrektywy 2003/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 295 z 14.11.2007, s. 7).

⁽⁵⁾ Dz.U. C 358 z 7.12.2013, s. 19.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „zgłaszający” oznacza każdą osobę fizyczną, która zgłasza zdarzenie lub inne informacje związane z bezpieczeństwem zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
- 2) „statek powietrzny” oznacza każde urządzenie, które może utrzymywać się w powietrzu w wyniku oddziaływania powietrza, innego niż oddziaływanie powietrza odbitego od powierzchni ziemi;
- 3) „incydent” oznacza incydent w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 996/2010;
- 4) „poważny incydent” oznacza poważny incydent w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 996/2010;
- 5) „wypadek” oznacza wypadek w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 996/2010;
- 6) „informacje zdepersonalizowane” oznaczają informacje zawarte w zgłoszeniach zdarzeń, z których usunięto wszystkie dane osobowe, takie jak imiona, nazwiska lub adresy osób fizycznych;
- 7) „zdarzenie” oznacza każde związane z bezpieczeństwem wydarzenie, które naraża na niebezpieczeństwo lub które — jeżeli nie podjęto w odniesieniu do niego działań naprawczych lub nie zajęto się nim — mogłoby narazić na niebezpieczeństwo statek powietrzny, znajdujące się w nim osoby lub jakiegokolwiek inne osoby; zdarzenie obejmuje w szczególności wypadek lub poważny incydent;
- 8) „organizacja” oznacza każdą organizację dostarczającą wyroby lotnicze lub zatrudniającą osoby, które są zobowiązane do zgłaszania zdarzeń zgodnie z art. 4 ust. 6, zawierającą umowy z takimi osobami lub korzystającą z usług takich osób;
- 9) „anonimizacja” oznacza usunięcie ze zgłoszeń zdarzeń wszystkich danych osobowych dotyczących zgłaszającego i osób wymienionych w zgłoszeniach zdarzeń oraz wszelkich szczegółowych danych, w tym nazwy (nazw) organizacji związanej(-ych) ze zdarzeniem, które mogłyby ujawniać tożsamość zgłaszającego lub osób trzecich lub doprowadzić do ustalenia tej informacji na podstawie zgłoszenia zdarzenia;
- 10) „zagrożenie” oznacza sytuację lub przedmiot z potencjałem możliwości spowodowania śmierci lub urazów ciała osoby, uszkodzeń sprzętu lub konstrukcji, straty materiału lub zmniejszenia możliwości wypełnienia przez osobę określonych funkcji;
- 11) „organ ds. badania zdarzeń lotniczych” oznacza stały krajowy organ ds. badania zdarzeń lotniczych przeprowadzający lub nadzorujący badanie zdarzeń lotniczych, o którym mowa w art. 4 rozporządzenia (UE) nr 996/2010;
- 12) „zasada just culture” oznacza politykę, w ramach której bezpośrednio zaangażowani operatorzy lub inne osoby nie są karani za działania, zaniechania lub podjęte przez nich decyzje, które są współmierne do ich doświadczenia i wyszkolenia, lecz w ramach której nie toleruje się rażącego niedbalstwa, umyślnych naruszeń i działań powodujących szkody;
- 13) „punkt kontaktowy” oznacza:
 - a) w przypadku gdy wniosek o informacje składa zainteresowana strona mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w państwie członkowskim — właściwy organ wyznaczony przez każde państwo członkowskie zgodnie z art. 6 ust. 3;
 - b) w przypadku gdy wniosek o informacje składa zainteresowana strona niemająca miejsca zamieszkania ani siedziby w Unii — Komisję;
- 14) „zainteresowana strona” oznacza każdą osobę fizyczną bądź prawną lub każdy organ urzędowy, posiadający osobowość prawną lub jej nieposiadający, które mają możliwość przyczynienia się do poprawy poziomu bezpieczeństwa lotniczego dzięki dostępowi do wymienianych przez państwa członkowskie informacji o zdarzeniach i które należą do jednej z kategorii zainteresowanych stron określonych w załączniku II;
- 15) „krajowy program bezpieczeństwa” oznacza zintegrowany zbiór aktów prawnych i działań do celów zarządzania bezpieczeństwem lotnictwa cywilnego w państwie członkowskim;
- 16) „europejski plan bezpieczeństwa lotniczego” oznacza ocenę kwestii bezpieczeństwa i powiązany plan działań na poziomie europejskim;
- 17) „europejski program bezpieczeństwa lotniczego” oznacza zintegrowany zbiór regulacji na poziomie Unii wraz z działaniami i procedurami stosowanymi w celu wspólnego zarządzania bezpieczeństwem lotnictwa cywilnego na poziomie europejskim;
- 18) „system zarządzania bezpieczeństwem” oznacza systematyczne podejście do zarządzania bezpieczeństwem, obejmujące niezbędne struktury organizacyjne, zakresy odpowiedzialności, polityki i procedury, a także obejmuje każdy system zarządzania, który — niezależnie lub w sposób zintegrowany z innymi systemami zarządzania organizacji — dotyczy zarządzania bezpieczeństwem.

Artykuł 3

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy dotyczące:
 - a) zgłaszania zdarzeń, które narażają na niebezpieczeństwo lub które — jeżeli nie podjęto w odniesieniu do nich działań naprawczych lub nie zajęto się nimi — mogłyby narazić na niebezpieczeństwo statek powietrzny, znajdujące się w nim osoby, jakiegokolwiek inne osoby, sprzęt lub urządzenia, wpływając na eksploatację statku powietrznego, a także zgłaszania innych odpowiednich informacji związanych z bezpieczeństwem w tym kontekście;
 - b) analizy i podjęcia działań następczych w odniesieniu do zgłoszonych zdarzeń i innych informacji związanych z bezpieczeństwem;
 - c) ochrony pracowników branży lotniczej;
 - d) odpowiedniego wykorzystywania zgromadzonych informacji dotyczących bezpieczeństwa;
 - e) włączania informacji do centralnego archiwum europejskiego; oraz
 - f) udostępniania zanonimizowanych informacji zainteresowanym stronom w celu przekazania im informacji potrzebnych do poprawy poziomu bezpieczeństwa lotnictwa.
2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do zdarzeń i innych informacji związanych z bezpieczeństwem dotyczących cywilnych statków powietrznych, z wyjątkiem statków powietrznych, o których mowa w załączniku II do rozporządzenia (WE) nr 216/2008. Państwa członkowskie mogą zdecydować o stosowaniu niniejszego rozporządzenia także do zdarzeń i innych informacji związanych z bezpieczeństwem dotyczących statków powietrznych, o których mowa w załączniku II do tego rozporządzenia.

Artykuł 4

Obowiązkowe zgłaszanie zdarzeń

1. Osoby wymienione w ust. 6 zgłaszają za pośrednictwem systemu obowiązkowego zgłaszania zdarzeń zgodnie z niniejszym artykułem zdarzenia, które mogą stanowić znaczące ryzyko dla bezpieczeństwa lotniczego i należą do następujących kategorii:
 - a) zdarzenia dotyczące eksploatacji statku powietrznego, takie jak:
 - (i) zdarzenia związane z kolizją;
 - (ii) zdarzenia związane ze startem i z lądowaniem;
 - (iii) zdarzenia związane z paliwem;
 - (iv) zdarzenia podczas lotu;
 - (v) zdarzenia związane z łącznością;
 - (vi) zdarzenia związane z urazami, sytuacjami awaryjnymi i innymi sytuacjami krytycznymi;
 - (vii) zdarzenia związane z niezdolnością załogi do działania oraz innymi zdarzeniami związanymi z załogą;
 - (viii) zdarzenia związane z warunkami meteorologicznymi lub ochroną;
 - b) zdarzenia związane z warunkami technicznymi, obsługą techniczną i naprawą statku powietrznego, takie jak:
 - (i) uszkodzenia elementów konstrukcyjnych;
 - (ii) nieprawidłowe działanie układów;
 - (iii) problemy z obsługą techniczną i naprawą;
 - (iv) problemy z napędem (w tym silniki, śmigła i wirniki) oraz problemy z pomocniczymi jednostkami zasilającymi;
 - c) zdarzenia związane ze służbami i obiektami żeglugi powietrznej, takie jak:
 - (i) kolizje, zbliżenia lub potencjalne kolizje;
 - (ii) specyficzne zdarzenia dotyczące zarządzania ruchem lotniczym i służb żeglugi powietrznej (ATM/ANS);
 - (iii) zdarzenia związane z działalnością ATM/ANS;

- d) zdarzenia związane z lotniskami i służbami naziemnymi, takie jak:
- (i) zdarzenia związane z działalnością lotnisk i obiektami na lotniskach;
 - (ii) zdarzenia związane z obsługą pasażerów, bagażu, poczty i ładunków;
 - (iii) zdarzenia związane z obsługą naziemną i powiązanymi usługami.
2. Każda organizacja mająca siedzibę w państwie członkowskim ustanawia system obowiązkowego zgłaszania zdarzeń, aby ułatwić gromadzenie szczegółowych danych dotyczących zdarzeń, o których mowa w ust. 1.
3. Każde państwo członkowskie ustanawia system obowiązkowego zgłaszania zdarzeń, aby ułatwić gromadzenie szczegółowych danych dotyczących zdarzeń, w tym gromadzenie szczegółowych danych dotyczących zdarzeń zgromadzonych przez organizacje zgodnie z ust. 2.
4. Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego („Agencja”) ustanawia system obowiązkowego zgłaszania zdarzeń, aby ułatwić gromadzenie szczegółowych danych dotyczących zdarzeń, w tym gromadzenie szczegółowych danych dotyczących zdarzeń zgromadzonych zgodnie z ust. 2 przez organizacje certyfikowane lub zatwierdzone przez Agencję.
5. Komisja przyjmuje w drodze aktów wykonawczych wykaz klasyfikujący zdarzenia, do których należy się odnieść podczas zgłaszania zdarzeń zgodnie z ust. 1. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 19 ust. 2.
- Komisja umieszcza w tych aktach wykonawczych osobny wykaz klasyfikujący zdarzenia, mający zastosowanie do statków powietrznych innych niż skomplikowane technicznie statki powietrzne z napędem silnikowym. Wykaz jest uproszczoną wersją wykazu, o którym mowa w akapicie pierwszym, i jest dostosowywany w stosownych przypadkach do specyfiki tej gałęzi lotnictwa.
6. Następujące osoby fizyczne zgłaszają zdarzenia, o których mowa w ust. 1, za pośrednictwem systemu ustanowionego zgodnie z ust. 2 przez organizację zatrudniającą zgłaszającego, zawierającą z nim umowy lub korzystającą z jego usług, lub — alternatywnie — za pośrednictwem systemu ustanowionego zgodnie z ust. 3 przez państwo członkowskie siedziby jego organizacji lub przez państwo, które wydało, zatwierdziło lub przekonwertowało licencję pilota, lub za pośrednictwem systemu ustanowionego zgodnie z ust. 4 przez Agencję:
- a) pilot dowódca lub — w przypadkach gdy pilot dowódca nie jest w stanie zgłosić zdarzenia — inny członek załogi kolejny w strukturze dowodzenia statku powietrznego zarejestrowanego w państwie członkowskim lub statku powietrznego zarejestrowanego poza Unią, lecz użytkowanego przez operatora, w odniesieniu do którego państwo członkowskie zapewnia nadzór nad eksploatacją, lub operatora mającego siedzibę w Unii;
 - b) osoba zajmująca się — pod nadzorem państwa członkowskiego lub Agencji — projektowaniem, produkcją, monitorowaniem ciągłej zdadności do lotu, obsługą techniczną lub modyfikacją statku powietrznego, lub jakiegokolwiek sprzętu lub jego części;
 - c) osoba podpisująca — pod nadzorem państwa członkowskiego lub Agencji — poświadczenie przeglądu zdadności do lotu lub dopuszczenie do eksploatacji statku powietrznego lub jakiegokolwiek sprzętu lub jego części;
 - d) osoba pełniąca funkcję wymagającą upoważnienia jej przez państwo członkowskie jako członka personelu służb ruchu lotniczego, któremu powierzono zadania związane z służbami żeglugi powietrznej lub pracownika służb informacji lotniczej;
 - e) osoba pełniąca funkcję związaną z zarządzaniem bezpieczeństwem portu lotniczego, do którego ma zastosowanie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 ⁽¹⁾;
 - f) osoba pełniąca funkcję związaną z instalowaniem, modyfikowaniem, obsługą techniczną, naprawami, remontami kapitalnymi, kontrolą w locie lub inspekcją lotniczych instalacji nawigacyjnych, w odniesieniu do których państwo członkowskie zapewnia nadzór;
 - g) osoba pełniąca funkcję związaną z obsługą naziemną statków powietrznych, obejmującą tankowanie paliwa, przygotowywanie list ładunkowych, załadunek, odladanie i holowanie w porcie lotniczym objętym rozporządzeniem (WE) nr 1008/2008.
7. Osoby wymienione w ust. 6 zgłaszają zdarzenia w terminie 72 godzin od chwili, w której dowiedziały się o zdarzeniu, chyba że uniemożliwiają to wyjątkowe okoliczności.
8. Po otrzymaniu powiadomienia o zdarzeniu każda organizacja mająca siedzibę w państwie członkowskim, która nie jest objęta ust. 9, zgłasza do właściwego organu tego państwa członkowskiego, o którym to organie mowa w art. 6 ust. 3, najszybciej jak to możliwe, a w każdym przypadku nie później niż 72 godziny od chwili, w której dowiedziała się o zdarzeniu, szczegółowe dane dotyczące zdarzeń zgromadzone zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Dz.U. L 293 z 31.10.2008, s. 3).

9. Po otrzymaniu powiadomienia o zdarzeniu każda organizacja mająca siedzibę w państwie członkowskim, certyfikowana lub zatwierdzona przez Agencję, zgłasza do Agencji najszybciej jak to możliwe, a w każdym przypadku nie później niż 72 godziny od chwili, w której dowiedziała się o zdarzeniu, szczegółowe dane dotyczące zdarzeń zgromadzone zgodnie z ust. 2.

Artykuł 5

Dobrowolne zgłaszanie zdarzeń

1. Każda organizacja mająca siedzibę w państwie członkowskim ustanawia system dobrowolnego zgłaszania zdarzeń, aby ułatwić gromadzenie:

- a) szczegółowych danych dotyczących zdarzeń, które mogły nie zostać wychwycone w systemie obowiązkowego zgłaszania zdarzeń;
- b) innych informacji związanych z bezpieczeństwem, które zdaniem zgłaszającego stanowią rzeczywiste lub potencjalne zagrożenie dla bezpieczeństwa lotniczego.

2. Każde państwo członkowskie ustanawia system dobrowolnego zgłaszania zdarzeń, aby ułatwić gromadzenie:

- a) szczegółowych danych dotyczących zdarzeń, które mogły nie zostać wychwycone w systemie obowiązkowego zgłaszania zdarzeń;
- b) innych informacji związanych z bezpieczeństwem, które zdaniem zgłaszającego stanowią rzeczywiste lub potencjalne zagrożenie dla bezpieczeństwa lotniczego.

System ten obejmuje również między innymi gromadzenie informacji przekazywanych przez organizacje zgodnie z ust. 6.

3. Agencja ustanawia system dobrowolnego zgłaszania zdarzeń, aby ułatwić gromadzenie:

- a) szczegółowych danych dotyczących zdarzeń, które mogły nie zostać wychwycone w systemie obowiązkowego zgłaszania zdarzeń;
- b) innych informacji związanych z bezpieczeństwem, które zdaniem zgłaszającego stanowią rzeczywiste lub potencjalne zagrożenie dla bezpieczeństwa lotniczego.

System ten obejmuje również między innymi gromadzenie informacji przekazywanych przez organizacje certyfikowane lub zatwierdzone przez Agencję zgodnie z ust. 5.

4. Systemy dobrowolnego zgłaszania zdarzeń wykorzystuje się do ułatwiania gromadzenia szczegółowych danych dotyczących zdarzeń lub informacji związanych z bezpieczeństwem:

- a) nieobjętych obowiązkowym zgłaszaniem zdarzeń zgodnie z art. 4 ust. 1;
- b) zgłaszanych przez osoby niewymienione w art. 4 ust. 6.

5. Każda organizacja mająca siedzibę w państwie członkowskim, która jest certyfikowana lub zatwierdzona przez Agencję, zgłasza terminowo do Agencji szczegółowe dane dotyczące zdarzeń oraz inne informacje związane z bezpieczeństwem zgromadzone zgodnie z ust. 1, które mogą wiązać się z rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem dla bezpieczeństwa lotniczego.

6. Każda organizacja mająca siedzibę w państwie członkowskim, która nie jest certyfikowana lub zatwierdzona przez Agencję, zgłasza terminowo właściwemu organowi tego państwa członkowskiego wyznaczonemu zgodnie z art. 6 ust. 3, szczegółowe dane dotyczące zdarzeń oraz inne informacje związane z bezpieczeństwem zgromadzone zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, które mogą wiązać się z rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem dla bezpieczeństwa lotniczego. Państwa członkowskie mogą zobowiązać każdą organizację mającą siedzibę na ich terytorium do zgłaszania szczegółowych danych dotyczących wszystkich zdarzeń zgromadzonych zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.

7. Państwa członkowskie, Agencja i organizacje mogą ustanowić inne systemy gromadzenia i przetwarzania informacji dotyczących bezpieczeństwa w celu gromadzenia szczegółowych informacji dotyczących zdarzeń, które mogły nie zostać wychwycone w systemach zgłaszania zdarzeń, o których mowa w art. 4 oraz w ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu. Systemy te mogą obejmować zgłaszanie zdarzeń podmiotom innym niż podmioty określone w art. 6 ust. 3 i mogą przewidywać aktywny udział:

- a) branży lotniczej;
- b) organizacji zawodowych zrzeszających pracowników branży lotniczej.

8. Informacje uzyskane w wyniku zgłaszania dobrowolnego i obowiązkowego mogą być włączane w jeden system.

Artykuł 6

Gromadzenie i przechowywanie informacji

1. Każda organizacja mająca siedzibę w państwie członkowskim wyznacza jedną lub większą liczbę osób, które będą w sposób niezależny zajmować się gromadzeniem, oceną, przetwarzaniem, analizą i przechowywaniem szczegółowych danych dotyczących zdarzeń zgłaszanych zgodnie z art. 4 i 5.

Obsługa zgłoszeń odbywa się w taki sposób, aby zapobiegać wykorzystywaniu informacji do celów innych niż bezpieczeństwo oraz należyście zabezpieczać poufność tożsamości zgłaszającego i osób wymienionych w zgłoszeniach zdarzeń, mając na uwadze propagowanie zasady „just culture”.

2. Za zgodą właściwego organu małe organizacje mogą wprowadzić uproszczony mechanizm gromadzenia, oceny, przetwarzania, analizy i przechowywania szczegółowych danych dotyczących zdarzeń. Mogą dzielić te zadania z innymi organizacjami o tym samym charakterze, stosując przy tym przepisy dotyczące poufności i ochrony zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

3. Każde państwo członkowskie ustanawia jeden lub większą liczbę właściwych organów, aby ustanowić mechanizm, który będzie w sposób niezależny gromadził, oceniał, przetwarzał, analizował i przechowywał szczegółowe dane dotyczące zdarzeń zgłaszanych zgodnie z art. 4 i 5.

Obsługa zgłoszeń odbywa się w taki sposób, aby zapobiegać wykorzystywaniu informacji do celów innych niż bezpieczeństwo oraz należyście zabezpieczać poufność tożsamości zgłaszającego i osób wymienionych w zgłoszeniach zdarzeń, mając na uwadze propagowanie zasady „just culture”.

Organy, które mogą zostać wyznaczone zgodnie z akapitem pierwszym, wspólnie albo osobno, to:

- a) krajowy organ lotnictwa cywilnego; lub
- b) organ ds. badania zdarzeń lotniczych; lub
- c) jakiegokolwiek inny niezależny organ lub podmiot mający siedzibę w Unii, któremu powierzono tę funkcję.

W przypadku gdy państwo członkowskie wyznacza więcej niż jeden organ lub podmiot, jeden z nich wyznacza jako punkt kontaktowy do celów przekazywania informacji, o których mowa w art. 8 ust. 2.

4. Agencja wyznacza jedną lub większą liczbę osób w celu ustanowienia mechanizmu, który będzie w sposób niezależny gromadził, oceniał, przetwarzał, analizował i przechowywał szczegółowe dane dotyczące zdarzeń zgłaszanych zgodnie z art. 4 i 5.

Obsługa zgłoszeń odbywa się w taki sposób, aby zapobiegać wykorzystywaniu informacji do celów innych niż bezpieczeństwo oraz należyście zabezpieczać poufność tożsamości zgłaszającego i osób wymienionych w zgłoszeniach zdarzeń, mając na uwadze propagowanie zasady „just culture”.

5. Organizacje przechowują w jednej lub większej liczbie baz danych zgłoszenia zdarzeń opracowane na podstawie szczegółowych danych dotyczących zdarzeń zgromadzonych zgodnie z art. 4 i 5.

6. Właściwe organy, o których mowa w ust. 3, przechowują w krajowej bazie danych zgłoszenia zdarzeń opracowane na podstawie szczegółowych danych dotyczących zdarzeń zgromadzonych zgodnie z art. 4 i 5.

7. W krajowej bazie danych przechowuje się również stosowne informacje dotyczące wypadków i poważnych incydentów zgromadzone lub ujawnione przez organy ds. badania zdarzeń lotniczych.

8. Agencja przechowuje w bazie danych zgłoszenia zdarzeń opracowane na podstawie szczegółowych danych dotyczących zdarzeń zgromadzonych zgodnie z art. 4 i 5.

9. Organy ds. badania zdarzeń lotniczych mają pełny dostęp do swoich odpowiednich krajowych baz danych, o których mowa w ust. 6, do celów wywiązania się ze swoich obowiązków wynikających z art. 5 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 996/2010.

10. Organy lotnictwa cywilnego państw członkowskich mają pełny dostęp do swoich odpowiednich krajowych baz danych, o których mowa w ust. 6, do celów wywiązania się ze swoich obowiązków związanych z bezpieczeństwem.

Artykuł 7

Jakość i treść zgłoszeń zdarzeń

1. Zgłoszenia zdarzeń, o których mowa w art. 6, zawierają co najmniej informacje wymienione w załączniku I.
2. Zgłoszenia zdarzeń, o których mowa w art. 6 ust. 5, 6 i 8, zawierają klasyfikację danego zdarzenia pod względem ryzyka dla bezpieczeństwa. Ta klasyfikacja jest poddawana przeglądowi i w razie konieczności zmieniana, oraz zatwierdzana przez właściwy organ państwa członkowskiego lub Agencję, zgodnie ze wspólnym europejskim systemem klasyfikacji ryzyka, o którym mowa w ust. 5 niniejszego artykułu.
3. Organizacje, państwa członkowskie oraz Agencja ustanawiają procedury kontroli jakości danych, aby poprawić spójność danych, a zwłaszcza spójność między zgromadzonymi wstępnie informacjami a zgłoszeniem przechowywanym w bazie danych.
4. W bazach danych, o których mowa w art. 6 ust. 5, 6 i 8, stosuje się formaty, które są:
 - a) znormalizowane w celu ułatwienia wymiany informacji; oraz
 - b) kompatybilne z oprogramowaniem Eccairs i systematyką ADREP.
5. Komisja, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i Agencją za pośrednictwem sieci analityków bezpieczeństwa lotniczego, o której mowa w art. 14 ust. 2, opracowuje wspólny europejski system klasyfikacji ryzyka umożliwiający organizacjom, państwom członkowskim i Agencji klasyfikację zdarzeń pod względem ryzyka dla bezpieczeństwa. Komisja bierze przy tym pod uwagę potrzebę kompatybilności z istniejącymi systemami klasyfikacji ryzyka.

Komisja opracuje ten system do dnia 15 maja 2017 r.

6. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 18 w celu określenia wspólnego europejskiego systemu klasyfikacji ryzyka.
7. Komisja przyjmuje w drodze aktów wykonawczych ustalenia dotyczące wdrożenia wspólnego europejskiego systemu klasyfikacji ryzyka. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 19 ust. 2.
8. Komisja i Agencja wspierają właściwe organy państw członkowskich w ich zadaniu scalania danych, w tym między innymi:
 - a) scalania minimalnych informacji, o których mowa w ust. 1;
 - b) klasyfikacji zdarzeń pod względem ryzyka, o której mowa w ust. 2; oraz
 - c) ustanowienia procedur kontroli jakości danych, o których mowa w ust. 3.

Komisja i Agencja zapewniają to wsparcie w taki sposób, aby przyczynić się do harmonizacji procedur wprowadzania danych w poszczególnych państwach członkowskich, w szczególności poprzez zapewnianie pracownikom organizacji lub podmiotów, o których mowa w art. 6 ust. 1, 3 i 4:

- a) poradników;
- b) warsztatów; oraz
- c) odpowiedniego szkolenia.

Artykuł 8

Centralne archiwum europejskie

1. Komisja zarządza centralnym archiwum europejskim służącym do przechowywania wszystkich zgromadzonych w Unii zgłoszeń zdarzeń.
2. Każde państwo członkowskie w porozumieniu z Komisją aktualizuje centralne archiwum europejskie poprzez przekazywanie do tego archiwum wszystkich informacji związanych z bezpieczeństwem przechowywanych w krajowych bazach danych, o których mowa w art. 6 ust. 6.

3. Agencja uzgadnia z Komisją protokoły techniczne dotyczące przekazywania do centralnego archiwum europejskiego wszystkich zgłoszeń zdarzeń zgromadzonych przez Agencję na podstawie rozporządzenia (WE) nr 216/2008 i przepisów wykonawczych do niego, w szczególności w odniesieniu do zdarzeń przechowywanych w wewnętrznym systemie zgłaszania zdarzeń, jak również informacji zgromadzonych zgodnie z art. 4 ust. 9 i art. 5 ust. 5.

4. Komisja przyjmuje w drodze aktów wykonawczych ustalenia dotyczące zarządzania centralnym archiwum europejskim, o którym mowa w ust. 1 i 2. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 19 ust. 2.

Artykuł 9

Wymiana informacji

1. Państwa członkowskie i Agencja biorą udział w wymianie informacji, udostępniając właściwym organom pozostałych państw członkowskich, Agencji i Komisji, za pośrednictwem centralnego archiwum europejskiego, wszystkie informacje związane z bezpieczeństwem przechowywane w ich odpowiednich bazach danych zawierających zgłoszenia.

Zgłoszenia zdarzeń są przekazywane do centralnego archiwum europejskiego nie później niż 30 dni po ich wprowadzeniu do krajowej bazy danych.

W razie potrzeby zgłoszenia zdarzeń aktualizuje się, uzupełniając je o dodatkowe informacje związane z bezpieczeństwem.

2. Państwa członkowskie przekazują również do centralnego archiwum europejskiego informacje związane z wypadkami i poważnymi incydentami w następujący sposób:

- a) w trakcie badania — wstępne informacje o faktach dotyczące wypadków i poważnych incydentów;
- b) po zakończeniu badania:
 - (i) raport końcowy z badania; oraz
 - (ii) o ile jest ono dostępne, streszczenie raportu końcowego z badania zredagowane w języku angielskim.

3. Państwo członkowskie lub Agencja przekazują najszybciej jak to możliwe wszystkie istotne informacje związane z bezpieczeństwem odpowiednim organom państw członkowskich lub Agencji, jeżeli podczas gromadzenia szczegółowych danych o zdarzeniach lub przechowywania zgłoszeń zdarzeń lub podczas analizy zgodnie z art. 13 ust. 6 zidentyfikują kwestie z zakresu bezpieczeństwa, które uważają za:

- a) mające znaczenie dla innych państw członkowskich lub Agencji; albo
- b) mogące wymagać podjęcia działań w zakresie bezpieczeństwa przez inne państwo członkowskie lub Agencję.

Artykuł 10

Udostępnianie informacji przechowywanych w centralnym archiwum europejskim

1. Każdy podmiot, któremu powierzono regulację bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego, lub każdy organ ds. badania zdarzeń lotniczych w Unii mają nieograniczony bezpieczny dostęp online do informacji dotyczących zdarzeń znajdujących się w centralnym archiwum europejskim.

Informacje te wykorzystuje się zgodnie z art. 15 i 16.

2. Zainteresowane strony wymienione w załączniku II mogą zwracać się z wnioskiem o dostęp do niektórych informacji znajdujących się w centralnym archiwum europejskim.

Zainteresowane strony mające miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii kierują wnioski o udzielenie informacji do punktu kontaktowego w państwie członkowskim, w którym mają miejsce zamieszkania lub siedzibę.

Zainteresowane strony mające miejsce zamieszkania lub siedzibę poza Unią kierują swoje wnioski do Komisji.

Komisja informuje właściwy organ zainteresowanego państwa członkowskiego o otrzymaniu wniosku na mocy niniejszego ustępu.

3. Z zastrzeżeniem art. 15 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 996/2010 informacje znajdujące się w centralnym archiwum europejskim, dotyczące bieżących badań zdarzeń lotniczych prowadzonych zgodnie z tym rozporządzeniem, nie są ujawniane zainteresowanym stronom na mocy niniejszego artykułu.

4. Ze względów bezpieczeństwa zainteresowanym stronom nie udziela się bezpośredniego dostępu do centralnego archiwum europejskiego.

Artykuł 11

Rozpatrywanie wniosków i decyzje

1. Wnioski o udzielenie informacji znajdujących się w centralnym archiwum europejskim składa się na formularzach zatwierdzonych przez punkt kontaktowy. Formularze te muszą zawierać przynajmniej pozycje wymienione w załączniku III.

2. Punkt kontaktowy, który otrzymuje wniosek, sprawdza, czy:

- a) wniosek został złożony przez zainteresowaną stronę;
- b) jest właściwy do rozpatrzenia tego wniosku.

W przypadku gdy punkt kontaktowy stwierdzi, że do rozpatrzenia wniosku właściwe jest inne państwo członkowskie lub Komisja, przekazuje wniosek, odpowiednio, do tego państwa członkowskiego lub do Komisji.

3. Punkt kontaktowy, który otrzymuje wniosek, ocenia w poszczególnych przypadkach, czy są one uzasadnione i możliwe do zrealizowania.

Punkt kontaktowy może udzielać informacji zainteresowanym stronom na piśmie lub przy użyciu bezpiecznych środków łączności elektronicznej.

4. W przypadku gdy wniosek zostaje przyjęty, punkt kontaktowy ustala zakres i poziom udzielanych informacji. Bez uszczerbku dla art. 15 i 16 informacje te ogranicza się ściśle do zakresu wymaganego do celów wniosku.

Informacje niezwiązane z własnymi urządzeniami, operacjami lub dziedziną działalności zainteresowanej strony przekazuje się jedynie w postaci zbiorczej lub zanonimizowanej. Informacje w postaci niezbiorczej można przekazać zainteresowanej stronie, jeśli przedstawi ona szczegółowe uzasadnienie na piśmie. Informacje te wykorzystuje się zgodnie z art. 15 i 16 niniejszego rozporządzenia.

5. Punkt kontaktowy przekazuje zainteresowanym stronom wymienionym w załączniku II lit. b) jedynie informacje dotyczące własnych urządzeń, operacji lub dziedziny działalności zainteresowanej strony.

6. Punkt kontaktowy otrzymujący wniosek od zainteresowanej strony wymienionej w załączniku II lit. a) może podjąć decyzję o charakterze ogólnym o przekazywaniu informacji tej zainteresowanej stronie w sposób regularny, pod warunkiem że:

- a) informacje, o które wystąpiono, dotyczą własnych urządzeń, operacji lub dziedziny działalności zainteresowanej strony;
- b) decyzja o charakterze ogólnym nie stanowi o przyznaniu dostępu do całej zawartości bazy danych;
- c) decyzja o charakterze ogólnym dotyczy jedynie dostępu do zanonimizowanych informacji.

7. Zainteresowana strona wykorzystuje informacje otrzymane na mocy niniejszego artykułu z zastrzeżeniem następujących warunków:

- a) zainteresowana strona wykorzystuje informacje jedynie w celach określonych w formularzu wniosku, które powinny być zgodne z celami niniejszego rozporządzenia określonymi w art. 1; oraz
- b) zainteresowana strona nie ujawnia otrzymanych informacji bez pisemnej zgody przekazującego informacje oraz podejmuje środki niezbędne dla zapewnienia odpowiedniej poufności otrzymanych informacji.

8. Decyzja o udostępnieniu informacji na podstawie niniejszego artykułu ograniczona jest ściśle do zakresu wymaganego dla celów jej adresata.

*Artykuł 12***Rejestracja wniosków i wymiana informacji**

1. Punkt kontaktowy rejestruje wszystkie otrzymane wnioski i podjęte w związku z nimi działania.

Informacje takie przekazuje się Komisji terminowo każdorazowo po otrzymaniu wniosku lub podjęciu w związku z nim działania.

2. Komisja udostępnia wszystkim punktom kontaktowym zaktualizowany wykaz otrzymanych wniosków i działań podjętych w związku z nimi przez poszczególne punkty kontaktowe i przez samą Komisję.

*Artykuł 13***Analiza zdarzeń i działania następcze na poziomie krajowym**

1. Każda organizacja mająca siedzibę w państwie członkowskim opracowuje procedurę analizy zdarzeń zgromadzonych zgodnie z art. 4 ust. 2 i art. 5 ust. 1 w celu zidentyfikowania zagrożeń dla bezpieczeństwa związanych z określonymi zdarzeniami lub grupami zdarzeń.

W oparciu o tę analizę każda organizacja określa wszelkie odpowiednie działania naprawcze lub zapobiegawcze, wymagane w celu poprawy bezpieczeństwa lotniczego.

2. Gdy w następstwie analizy, o której mowa w ust. 1, organizacja mająca siedzibę w państwie członkowskim określa jakiegokolwiek działania naprawcze lub zapobiegawcze wymagane w celu wyeliminowania rzeczywistych lub potencjalnych uchybień w zakresie bezpieczeństwa lotniczego:

a) wdraża te działania terminowo; oraz

b) ustanawia procedurę monitorowania wdrażania działania i jego skuteczności.

3. Każda organizacja mająca siedzibę w państwie członkowskim regularnie przekazuje swoim pracownikom i personelowi kontraktowemu informacje dotyczące analizy oraz działań następczych dotyczących zdarzeń, w odniesieniu do których podjęto działania zapobiegawcze lub naprawcze.

4. W przypadku gdy organizacja mająca siedzibę w państwie członkowskim, która nie jest objęta ust. 5, identyfikuje rzeczywiste lub potencjalne ryzyko dla bezpieczeństwa lotniczego w następstwie swojej analizy zdarzeń lub grup zdarzeń zgłoszonych zgodnie z art. 4 ust. 8 i art. 5 ust. 6, przekazuje właściwemu organowi tego państwa członkowskiego w terminie 30 dni od daty powiadomienia o zdarzeniu przez zgłaszającego:

a) ewentualne wstępne wyniki analizy przeprowadzonej zgodnie z ust. 1; oraz

b) informacje o wszelkich działaniach, jakie należy podjąć zgodnie z ust. 2.

Organizacja zgłasza ostateczne wyniki analizy, w przypadku gdy jest to wymagane, natychmiast po ich udostępnieniu, lecz co do zasady nie później niż trzy miesiące od daty powiadomienia o zdarzeniu.

Właściwy organ państwa członkowskiego może zwrócić się do organizacji o przekazanie wstępnych lub ostatecznych wyników analiz wszelkich zdarzeń, o których organ ten został powiadomiony, lecz w odniesieniu do których nie otrzymał informacji o działaniach następczych lub otrzymał jedynie wstępne wyniki.

5. W przypadku gdy organizacja mająca siedzibę w państwie członkowskim, certyfikowana lub zatwierdzona przez Agencję, identyfikuje rzeczywiste lub potencjalne ryzyko dla bezpieczeństwa lotniczego w następstwie swojej analizy zdarzeń lub grup zdarzeń zgłoszonych zgodnie z art. 4 ust. 9 i art. 5 ust. 5, przekazuje Agencji w terminie 30 dni od daty powiadomienia o zdarzeniu przez zgłaszającego:

a) ewentualne wstępne wyniki analizy przeprowadzonej zgodnie z ust. 1; oraz

b) informacje o wszelkich działaniach, jakie należy podjąć zgodnie z ust. 2.

Organizacja certyfikowana lub zatwierdzona przez Agencję przekazuje Agencji ostateczne wyniki analizy, w przypadku gdy jest to wymagane, natychmiast po ich udostępnieniu, lecz co do zasady nie później niż trzy miesiące od daty powiadomienia o zdarzeniu.

Agencja może zwrócić się do organizacji o przekazanie wstępnych lub ostatecznych wyników analiz wszelkich zdarzeń, o których Agencja została powiadomiona, lecz w odniesieniu do których nie otrzymała informacji o działaniach następnych lub otrzymała jedynie wstępne wyniki.

6. Każde państwo członkowskie oraz Agencja opracowują procedurę analizy informacji dotyczących zdarzeń, które zostały im bezpośrednio zgłoszone zgodnie z art. 4 ust. 6 i art. 5 ust. 2 i 3, w celu zidentyfikowania zagrożeń dla bezpieczeństwa związanych z tymi zdarzeniami. W oparciu o tę analizę określają wszelkie odpowiednie działania naprawcze lub zapobiegawcze, wymagane w celu poprawy bezpieczeństwa lotniczego.

7. Gdy w następstwie analizy, o której mowa w ust. 6, państwo członkowskie lub Agencja określają jakiegokolwiek działania naprawcze lub zapobiegawcze wymagane w celu wyeliminowania rzeczywistych lub potencjalnych uchybień w zakresie bezpieczeństwa lotniczego:

- a) wdrażają te działania terminowo; oraz
- b) ustanawiają procedurę monitorowania wdrażania działania i jego skuteczności.

8. W odniesieniu do każdego zdarzenia lub grupy zdarzeń monitorowanych zgodnie z ust. 4 lub 5 każde państwo członkowskie oraz Agencja mają dostęp do przeprowadzonej analizy i odpowiednio monitorują działania podjęte przez organizację, za które są odpowiednio odpowiedzialne.

Jeżeli państwo członkowskie lub Agencja stwierdzą, że wdrożenie i skuteczność zgłoszonych działań nie pozwala wyeliminować rzeczywistych lub potencjalnych uchybień w zakresie bezpieczeństwa, zapewniają podjęcie i wdrożenie dodatkowych odpowiednich działań przez daną organizację.

9. Jeżeli są dostępne, informacje dotyczące analizy poszczególnych zdarzeń lub grup zdarzeń otrzymanych zgodnie z niniejszym artykułem oraz podejmowanych w związku z nimi działań następnych umieszcza się w centralnym archiwum europejskim, zgodnie z art. 8 ust. 2 i 3, terminowo i nie później niż dwa miesiące po ich umieszczeniu w krajowej bazie danych.

10. Państwa członkowskie wykorzystują informacje uzyskane na podstawie analizy zgłoszeń zdarzeń do określania ewentualnych działań zaradczych podejmowanych w ramach krajowego programu bezpieczeństwa.

11. Aby informować społeczeństwo o poziomie bezpieczeństwa w lotnictwie cywilnym, każde państwo członkowskie publikuje, co najmniej raz w roku, sprawozdanie ze stanu bezpieczeństwa. Sprawozdanie ze stanu bezpieczeństwa:

- a) zawiera zanonimizowane informacje w postaci zbiorczej o rodzajach zdarzeń i innych informacji związanych z bezpieczeństwem zgłoszonych za pośrednictwem jego krajowych systemów obowiązkowego i dobrowolnego zgłaszania zdarzeń;
- b) identyfikuje trendy;
- c) określa podjęte przez siebie działania.

12. Państwa członkowskie mogą również publikować zanonimizowane zgłoszenia zdarzeń i wyniki analizy ryzyka.

Artykuł 14

Analiza zdarzeń i działania następne na poziomie Unii

1. Komisja, Agencja i właściwe organy państw członkowskich, współpracując ze sobą, uczestniczą w regularnej wymianie i analizie informacji znajdujących się w centralnym archiwum europejskim.

Bez uszczerbku dla wymogów poufności określonych w niniejszym rozporządzeniu, w stosownych przypadkach można zapraszać — na podstawie indywidualnych decyzji — obserwatorów.

2. Komisja, Agencja i właściwe organy państw członkowskich współpracują poprzez sieć analityków bezpieczeństwa lotniczego.

Sieć analityków bezpieczeństwa lotniczego przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa lotniczego w Unii, w szczególności poprzez przeprowadzanie analiz w celu wspierania europejskiego programu bezpieczeństwa lotniczego i europejskiego planu bezpieczeństwa lotniczego.

3. Agencja wspiera działalność sieci analityków bezpieczeństwa lotniczego poprzez, na przykład, zapewnianie pomocy w przygotowaniu i organizacji posiedzeń sieci.
4. Agencja podaje informacje o wyniku analizy informacji, o której mowa w ust. 1, w corocznym sprawozdaniu ze stanu bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 15 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 216/2008.

Artykuł 15

Poufność i odpowiednie wykorzystywanie informacji

1. Państwa członkowskie i organizacje, zgodnie z ich prawem krajowym, oraz Agencja podejmują środki niezbędne do zapewnienia odpowiedniej poufności szczegółowych danych dotyczących zdarzeń otrzymanych przez nie na podstawie art. 4, 5 i 10.

Każde państwo członkowskie, każda organizacja mająca siedzibę w państwie członkowskim lub Agencja przetwarzają dane osobowe jedynie w zakresie niezbędnym do celów niniejszego rozporządzenia oraz bez uszczerbku dla krajowych aktów prawnych wdrażających dyrektywę 95/46/WE.

2. Bez uszczerbku dla przepisów dotyczących ochrony bezpieczeństwa informacji zawartych w art. 12, 14 i 15 rozporządzenia (UE) nr 996/2010 informacje pochodzące ze zgłoszeń zdarzeń wykorzystuje się jedynie do celów, do których zostały one zgromadzone.

Państwa członkowskie, Agencja i organizacje nie udostępniają ani nie wykorzystują informacji o zdarzeniach:

- a) w celu przypisania winy lub odpowiedzialności; lub
 - b) do celów innych niż utrzymanie lub poprawa poziomu bezpieczeństwa lotniczego.
3. Wywiązując się ze swych obowiązków na mocy art. 14 w odniesieniu do informacji znajdujących się w centralnym archiwum europejskim, Komisja, Agencja i właściwe organy państw członkowskich:
 - a) zapewniają poufność informacji; oraz
 - b) ograniczają wykorzystywanie informacji ściśle do zakresu niezbędnego do wywiązania się przez nie z obowiązków związanych z bezpieczeństwem, bez przypisywania winy lub odpowiedzialności; w tym względzie informacje te są w szczególności wykorzystywane do zarządzania ryzykiem i do analizy trendów w zakresie bezpieczeństwa, która może skutkować zaleceniami w zakresie bezpieczeństwa lub działaniami zmierzającymi do wyeliminowania rzeczywistych lub potencjalnych uchybień w zakresie bezpieczeństwa.
 4. Państwa członkowskie zapewniają współpracę swoich właściwych organów, o których mowa w art. 6 ust. 3, i swoich właściwych organów odpowiedzialnych za organizację wymiaru sprawiedliwości w drodze zawartych wcześniej porozumień administracyjnych. Celem tych zawartych wcześniej porozumień administracyjnych jest zapewnienie właściwej równowagi między, z jednej strony, potrzebą odpowiedniej organizacji wymiaru sprawiedliwości, a z drugiej strony — ciągłą dostępnością informacji dotyczących bezpieczeństwa.

Artykuł 16

Ochrona źródeł informacji

1. Do celów niniejszego artykułu „dane osobowe” obejmują w szczególności imiona i nazwiska lub adresy osób fizycznych.
2. Każda organizacja mająca siedzibę w państwie członkowskim zapewnia, aby wszystkie dane osobowe były udostępniane pracownikom tej organizacji innym niż osoby wyznaczone zgodnie z art. 6 ust. 1 jedynie w przypadku absolutnej konieczności do celów badania zdarzeń z myślą o zwiększeniu bezpieczeństwa lotniczego.

W ramach organizacji udostępnia się, w stosownych przypadkach, informacje zdepersonalizowane.

3. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby żadne dane osobowe nie były nigdy rejestrowane w krajowej bazie danych, o której mowa w art. 6 ust. 6. Takie zdepersonalizowane informacje udostępnia się wszystkim odpowiednim stronom, na przykład w celu umożliwienia im wywiązania się z obowiązków w zakresie poprawy poziomu bezpieczeństwa lotniczego.

4. Agencja zapewnia, aby żadne dane osobowe nie były nigdy rejestrowane w bazie danych Agencji, o której mowa w art. 6 ust. 8. Takie zdepersonalizowane informacje udostępnia się wszystkim odpowiednim stronom, na przykład w celu umożliwienia im wywiązania się z obowiązków w zakresie poprawy poziomu bezpieczeństwa lotniczego.

5. Państwom członkowskim i Agencji nie uniemożliwia się podejmowania jakichkolwiek działań niezbędnych do utrzymania lub poprawy poziomu bezpieczeństwa lotniczego.

6. Bez uszczerbku dla mającego zastosowanie krajowego prawa karnego państwa członkowskie powstrzymują się od wszczynania postępowań dotyczących nieumyślnych lub niezamierzonych naruszeń prawa, o których dowiedziały jedynie dlatego, że zostały one zgłoszone zgodnie z art. 4 i 5.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania w przypadkach, o których mowa w ust. 10. Państwa członkowskie mogą utrzymać lub przyjąć środki mające na celu wzmocnienie ochrony zgłaszających lub osób wymienionych w zgłoszeniach zdarzeń. Państwa członkowskie mogą w szczególności stosować tę zasadę bez wyjątków, o których mowa w ust. 10.

7. Jeżeli na mocy prawa krajowego wszczęto jakiekolwiek postępowanie dyscyplinarne lub administracyjne, informacji zawartych w zgłoszeniach zdarzeń nie wykorzystuje się przeciwko:

- a) zgłaszającemu; lub
- b) osobom wymienionym w zgłoszeniach zdarzeń.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania w przypadkach, o których mowa w ust. 10.

Państwa członkowskie mogą utrzymać lub przyjąć środki w celu zwiększenia ochrony zgłaszających lub osób wymienionych w zgłoszeniach zdarzeń. Państwa członkowskie mogą w szczególności rozszerzyć tę ochronę na postępowania cywilne lub karne.

8. Państwa członkowskie mogą przyjąć lub utrzymać w mocy przepisy ustawowe zapewniające wyższy poziom ochrony zgłaszających lub osób wymienionych w zgłoszeniach zdarzeń niż poziom ustanowiony w niniejszym rozporządzeniu.

9. Z wyjątkiem przypadków, gdy zastosowanie ma ust. 10, pracownicy i personel kontraktowy, którzy zgłosili zdarzenie lub są wymienieni w zgłoszeniach zdarzeń zgromadzonych zgodnie z art. 4 i 5, nie mogą ponosić jakiegokolwiek uszczerbku ze strony swojego pracodawcy lub organizacji, dla której są świadczone usługi, z powodu informacji przekazanych przez zgłaszającego.

10. Ochrona na mocy ust. 6, 7 i 9 niniejszego artykułu nie ma zastosowania do którejkolwiek z następujących sytuacji:

- a) przypadków umyślnego naruszenia przepisów;
- b) w przypadku gdy doszło do wyraźnego i poważnego zlekceważenia oczywistego ryzyka i poważnego zaniedbania zawodowego obowiązku zachowania staranności bezsprzecznie wymaganej w danych okolicznościach, powodującego możliwą do przewidzenia szkodę na osobie lub na mieniu lub poważnie narażającego na szwank poziom bezpieczeństwa lotniczego.

11. Każda organizacja mająca siedzibę w państwie członkowskim, po konsultacji z przedstawicielami pracowników, przyjmuje przepisy wewnętrzne opisujące, w jaki sposób zasady „just culture” — a w szczególności zasada, o której mowa w ust. 9 — są zagwarantowane i realizowane w ramach tej organizacji.

Organ wyznaczony zgodnie z ust. 12 może zwrócić się o dokonanie przeglądu przepisów wewnętrznych organizacji mających siedzibę w jego państwie członkowskim przed wdrożeniem tych przepisów wewnętrznych.

12. Każde państwo członkowskie wyznacza organ odpowiedzialny za wykonanie ust. 6, 9 i 11.

Pracownicy i personel kontraktowy mogą zgłaszać temu organowi domniemane naruszenia przepisów określonych w niniejszym artykule. Pracownicy i personel kontraktowy nie podlegają sankcjom za zgłoszenia domniemanych naruszeń. Pracownicy i personel kontraktowy mogą poinformować Komisję o takich domniemanych naruszeniach.

W stosownych przypadkach wyznaczony organ udziela właściwym organom w swoim państwie członkowskim porad dotyczących środków zaradczych lub sankcji stosowanych na podstawie art. 21.

13. W dniu 15 maja 2019 r., a następnie co pięć lat każde państwo członkowskie przesyła Komisji sprawozdanie na temat stosowania niniejszego artykułu, a w szczególności na temat działalności organu wyznaczonego zgodnie z ust. 12. Sprawozdanie to nie może zawierać żadnych danych osobowych.

Artykuł 17

Aktualizacja załączników

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 18 w celu:

- a) aktualizacji wykazu obowiązkowych rubryk w zgłoszeniach zdarzeń określonych w załączniku I, w przypadku gdy — w świetle doświadczenia zdobytego podczas stosowania niniejszego rozporządzenia — do poprawy poziomu bezpieczeństwa lotniczego niezbędne są zmiany;
- b) aktualizowania przewidzianego w załączniku III formularza wniosku o informacje z centralnego archiwum europejskiego, aby uwzględnić zdobyte doświadczenie i nowe osiągnięcia;
- c) ujednolicenia któregośkolwiek z załączników z oprogramowaniem Eccairs i systematyką ADREP, a także z aktami prawnymi przyjętymi przez Unię oraz umowami międzynarodowymi.

Mając na uwadze aktualizację obowiązkowych rubryk, Agencja oraz sieć analityków bezpieczeństwa lotniczego, o której mowa w art. 14 ust. 2, przekazują Komisji odpowiednie opinie.

Artykuł 18

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 7 ust. 6 i art. 17, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 7 ust. 6 i art. 17, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Akt delegowany przyjęty zgodnie z art. 7 ust. 6 i art. 17 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy, przed upływem tego terminu, Parlament Europejski i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 19

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet ustanowiony na mocy art. 65 rozporządzenia (WE) nr 216/2008. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011. W przypadku gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

*Artykuł 20***Dostęp do dokumentów i ochrona danych osobowych**

1. Z wyjątkiem art. 10 i 11, które ustanawiają surowsze zasady dostępu do danych i informacji znajdujących się w centralnym archiwum europejskim, niniejsze rozporządzenie stosuje się bez uszczerbku dla rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.
2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się bez uszczerbku dla krajowych aktów prawnych wdrażających dyrektywę 95/46/WE oraz zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001.

*Artykuł 21***Sankcje**

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń niniejszego rozporządzenia. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych przepisach oraz o wszelkich zmianach mających wpływ na te przepisy.

*Artykuł 22***Zmiana rozporządzenia (UE) nr 996/2010**

Uchyła się art. 19 rozporządzenia (UE) nr 996/2010.

Jednakże artykuł ten ma nadal zastosowanie do dnia rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 24 ust. 3.

*Artykuł 23***Uchylenia**

Dyrektywa 2003/42/WE, rozporządzenie (WE) nr 1321/2007 i rozporządzenie (WE) nr 1330/2007 tracą moc. Jednakże mają one nadal zastosowanie do dnia rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 24 ust. 3.

*Artykuł 24***Wejście w życie i stosowanie**

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
2. Do dnia 16 listopada 2020 r. Komisja opublikuje i prześle Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające na temat wykonywania niniejszego rozporządzenia. Sprawozdanie to obejmie w szczególności wkład niniejszego rozporządzenia w zmniejszenie liczby wypadków statków powietrznych i związanych z nimi ofiar śmiertelnych. W stosownych przypadkach oraz w oparciu o to sprawozdanie Komisja przygotuje wnioski w sprawie zmiany niniejszego rozporządzenia.
3. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 15 listopada 2015 r., lecz nie przed wejściem w życie środków wykonawczych, o których mowa w art. 4 ust. 5. Art. 7 ust. 2 stosuje się po wejściu w życie aktów delegowanych i aktów wykonawczych określających i opracowujących wspólny europejski system klasyfikacji ryzyka, o którym mowa w art. 7 ust. 6 i 7.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 3 kwietnia 2014 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

D. KOURKOULAS

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

WYKAZ WYMOGÓW MAJĄCYCH ZASTOSOWANIE DO SYSTEMÓW OBOWIĄZKOWEGO I DOBROWOLNEGO ZGŁASZANIA ZDARZEŃ

Uwaga: Wymagane informacje muszą zostać wpisane w rubrykach. Jeżeli właściwe organy państw członkowskich lub Agencja nie mogą podać tych informacji, gdyż nie uzyskały ich od organizacji lub zgłaszającego, rubrykę można uzupełnić wpisem „brak informacji”. Jednakże aby zapewnić przekazywanie odpowiednich informacji, należy w jak największym zakresie unikać wpisów „brak informacji” i na późniejszym etapie w miarę możliwości uzupełnić zgłoszenie tymi informacjami.

1. WSPÓLNE OBOWIĄZKOWE RUBRYKI

Wprowadzając do swoich odpowiednich baz danych informacje o wszystkich obowiązkowo zgłoszonych zdarzeniach oraz, w jak największym zakresie, wszystkich dobrowolnie zgłoszonych zdarzeniach, organizacje, państwa członkowskie oraz Agencja muszą zapewnić, aby zgłoszenia zdarzeń zarejestrowane w ich bazach danych zawierały przynajmniej poniższe informacje:

- 1) Nagłówek
 - Nagłówek
- 2) Informacje ewidencyjne
 - Podmiot odpowiedzialny
 - Numer akt
 - Status zdarzenia
- 3) Czas
 - Data UTC
- 4) Miejsce
 - Państwo/obszar zdarzenia
 - Miejsce zdarzenia
- 5) Klasyfikacja
 - Klasa zdarzenia
 - Kategoria zdarzenia
- 6) Relacja
 - Język relacji
 - Relacja
- 7) Przypadki
 - Rodzaj przypadku
- 8) Klasyfikacja ryzyka

2. SZCZEGÓLNE OBOWIĄZKOWE RUBRYKI**2.1. Rubryki dotyczące statku powietrznego**

Wprowadzając do swoich odpowiednich baz danych informacje o wszystkich obowiązkowo zgłoszonych zdarzeniach oraz, w jak największym zakresie, wszystkich dobrowolnie zgłoszonych zdarzeniach, organizacje, państwa członkowskie oraz Agencja muszą zapewnić, aby zgłoszenia zdarzeń zarejestrowane w ich bazach danych zawierały przynajmniej poniższe informacje:

- 1) Znak rozpoznawczy statku powietrznego
 - Państwo rejestru
 - Marka/model/seria

- Numer seryjny statku powietrznego
- Znak rejestracyjny statku powietrznego
- Znak wywoławczy
- 2) Eksploatacja statku powietrznego
 - Operator
 - Rodzaj eksploatacji
- 3) Opis statku powietrznego
 - Kategoria statku powietrznego
 - Rodzaj napędu
 - Grupa wagowa
- 4) Historia lotu
 - Ostatni punkt odlotu
 - Planowane miejsce przeznaczenia
 - Faza lotu
- 5) Pogoda
 - Pogoda ma znaczenie

2.2. Rubryki dotyczące służb żeglugi powietrznej

Wprowadzając do swoich odpowiednich baz danych informacje o wszystkich obowiązkowo zgłoszonych zdarzeniach oraz, w jak największym zakresie, wszystkich dobrowolnie zgłoszonych zdarzeniach, organizacje, państwa członkowskie oraz Agencja muszą zapewnić, aby zgłoszenia zdarzeń zarejestrowane w ich bazach danych zawierały przynajmniej poniższe informacje:

- 1) Związek z zarządzaniem ruchem lotniczym (ATM)
 - Wpływ ATM
 - Służby, na które wpływ ma zdarzenie (wpływ na służby ATM)
- 2) Nazwa organu służb ruchu lotniczego (ATS)

2.2.1 Rubryki dotyczące naruszenia minimów separacji/utruty separacji i naruszenia przestrzeni powietrznej

Wprowadzając do swoich odpowiednich baz danych informacje o wszystkich obowiązkowo zgłoszonych zdarzeniach oraz, w jak największym zakresie, wszystkich dobrowolnie zgłoszonych zdarzeniach, organizacje, państwa członkowskie oraz Agencja muszą zapewnić, aby zgłoszenia zdarzeń zarejestrowane w ich bazach danych zawierały przynajmniej poniższe informacje:

- 1) Przestrzeń powietrzna
 - Rodzaj przestrzeni powietrznej
 - Klasa przestrzeni powietrznej
 - Nazwa FIR/UIR

2.3. Rubryki dotyczące lotniska

Wprowadzając do swoich odpowiednich baz danych informacje o wszystkich obowiązkowo zgłoszonych zdarzeniach oraz, w jak największym zakresie, wszystkich dobrowolnie zgłoszonych zdarzeniach, organizacje, państwa członkowskie oraz Agencja muszą zapewnić, aby zgłoszenia zdarzeń zarejestrowane w ich bazach danych zawierały przynajmniej poniższe informacje:

- 1) Wskaźnik lokalizacji (kod lotniska ICAO)
- 2) Lokalizacja na lotnisku

2.4. Rubryki dotyczące uszkodzenia statku powietrznego lub urazu osób

Wprowadzając do swoich odpowiednich baz danych informacje o wszystkich obowiązkowo zgłoszonych zdarzeniach i, w miarę możliwości, wszystkich dobrowolnie zgłoszonych zdarzeniach, organizacje, państwa członkowskie i Agencja muszą zapewnić, aby zgłoszenia zdarzeń zarejestrowane w ich bazach danych zawierały przynajmniej poniższe informacje:

1) Dotkliwość

— Najpoważniejsze uszkodzenia

— Stopień urazów

2) Urazy osób

— Liczba osób, które odniosły urazy na ziemi (śmiertelne, poważne, lekkie)

— Liczba osób, które odniosły urazy w statku powietrznym (śmiertelne, poważne, lekkie).

ZAŁĄCZNIK II

ZAINTERESOWANE STRONY

- a) Wykaz zainteresowanych stron, które mogą otrzymywać informacje na podstawie indywidualnie podejmowanych decyzji, zgodnie z art. 11 ust. 4, lub na podstawie decyzji o charakterze ogólnym, zgodnie z art. 11 ust. 6:
- 1) producenci: projektanci i producenci statków powietrznych, silników, śmigieł oraz części i akcesoriów do statków powietrznych oraz ich odpowiednie stowarzyszenia; projektanci i producenci systemów zarządzania ruchem lotniczym (ATM) oraz ich części składowych; projektanci i producenci systemów i części składowych wykorzystywanych przez służby żeglugi powietrznej (ANS); projektanci i producenci systemów i urządzeń wykorzystywanych w częściach lotniczych lotnisk;
 - 2) obsługa techniczna: organizacje zajmujące się obsługą techniczną lub remontami statków powietrznych, silników, śmigieł oraz części i akcesoriów do statków powietrznych; organizacje zajmujące się instalowaniem, modyfikacją, obsługą techniczną, naprawą, remontami kapitalnymi, kontrolą w locie lub inspekcją lotniczych instalacji nawigacyjnych; lub organizacje zajmujące się obsługą techniczną lub remontami systemów stosowanych w częściach lotniczych lotnisk oraz części składowych i urządzeń wykorzystywanych w tych systemach;
 - 3) operatorzy: linie lotnicze i operatorzy statków powietrznych oraz stowarzyszenia linii lotniczych i operatorów; zarządzający lotniskami i stowarzyszenia zarządzających lotniskami;
 - 4) instytucje zapewniające służby żeglugi powietrznej oraz dostawcy określonych funkcji ATM;
 - 5) dostawcy usług lotniskowych: organizacje zajmujące się obsługą naziemną statków powietrznych, obejmującą tankowanie paliwa, przygotowywanie list ładunkowych, załadunek, odladanie i holowanie na lotnisku, jak również ratownictwem i ochroną przeciwpożarową lub świadczeniem innych usług ratowniczych;
 - 6) organizacje zajmujące się szkoleniami w dziedzinie lotnictwa;
 - 7) organizacje pochodzące z państw trzecich: państwowe urzędy lotnictwa cywilnego i urzędy ds. badania wypadków z państw trzecich;
 - 8) międzynarodowe organizacje lotnicze;
 - 9) placówki badawcze: państwowe lub prywatne laboratoria naukowe, ośrodki lub jednostki badawcze; lub uniwersytety zaangażowane w badania lub prace związane z bezpieczeństwem lotniczym.
- b) Wykaz zainteresowanych stron, które mogą otrzymywać informacje na podstawie indywidualnie podejmowanych decyzji, zgodnie z art. 11 ust. 4 i 5:
- 1) piloci (indywidualnie);
 - 2) kontrolerzy ruchu lotniczego (indywidualnie) oraz pozostali pracownicy ATM/ANS wykonujący zadania związane z bezpieczeństwem;
 - 3) inżynierowie/technicy/pracownicy odpowiedzialni za elektroniczne systemy bezpieczeństwa ruchu lotniczego/zarządcy lotnictwa (lub lotnisk) (indywidualnie);
 - 4) stowarzyszenia zawodowe reprezentujące pracowników wykonujących zadania związane z bezpieczeństwem.
-

ZAŁĄCZNIK III

WNIOSEK O INFORMACJE Z CENTRALNEGO ARCHIWUM EUROPEJSKIEGO

1. Imię i nazwisko/nazwa:

Funkcja/stanowisko:

Firma:

Adres:

Tel.

E-mail:

Data:

Zakres działalności:

Kategoria wnioskodawcy (zob. załącznik II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 376/2014 z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zgłaszania i analizy zdarzeń w lotnictwie cywilnym oraz podejmowanych w związku z nimi działań następczych ⁽¹⁾):

2. Zakres informacji (proszę jak najbardziej szczegółowo określić potrzebne informacje, podając datę lub okres, jakiego mają one dotyczyć):

3. Powód, dla którego składany jest wniosek:

4. Cel, w jakim informacje zostaną wykorzystane:

5. Termin, w jakim informacje mają być przekazane:

6. Wypełniony wniosek należy przesłać pocztą elektroniczną na adres: (punkt kontaktowy)

7. Dostęp do informacji

Punkt kontaktowy nie jest zobowiązany do dostarczenia jakichkolwiek żądanych informacji. Może je udostępnić tylko w przypadku pewności, że wniosek jest zgodny z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 376/2014. Wnioskodawca zobowiązuje się oraz zobowiązuje organizację, do której przynależy, do wykorzystywania informacji do celów wskazanych w pkt 4. Przypomina się również, że informacje przekazane na podstawie niniejszego wniosku udostępnia się wyłącznie w celach związanych z bezpieczeństwem lotów, jak określono w rozporządzeniu (UE) nr 376/2014, a nie w innych celach, takich jak, w szczególności, przypisanie winy lub odpowiedzialności, ani nie w celach handlowych.

Wnioskodawca nie ma prawa ujawniać nikomu informacji bez pisemnej zgody punktu kontaktowego.

Niedopełnienie tych warunków może prowadzić do odmowy dostępu do informacji z centralnego archiwum europejskiego oraz, w stosownych przypadkach, do nałożenia sankcji.

8. Data, miejscowość i podpis:

⁽¹⁾ Dz.U. L 122 z 24.4.2014, s. 18.

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 377/2014**z dnia 3 kwietnia 2014 r.****ustanawiające program Copernicus i uchylające rozporządzenie (UE) nr 911/2010****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 189 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Globalny monitoring środowiska i bezpieczeństwa (GMES) był kierowaną przez Unię inicjatywą polegającą na monitorowaniu Ziemi, realizowaną we współpracy z państwami członkowskimi i z Europejską Agencją Kosmiczną (ESA). Początki GMES sięgają maja 1998 r., kiedy to instytucje zaangażowane w rozwój działalności kosmicznej w Europie złożyły wspólną deklarację znaną jako „deklaracja z Baveno”. W deklaracji wzywa się do długoterminowego zaangażowania w rozwój usług monitorowania środowiska związanych z przestrzenią kosmiczną przy użyciu europejskich umiejętności i technologii oraz dalszym ich rozwoju. W 2005 r. Unia dokonała strategicznego wyboru, podejmując decyzję o rozwinięciu wspólnie z ESA niezależnej europejskiej zdolności w zakresie obserwacji Ziemi, która umożliwiłaby świadczenie usług w dziedzinie ochrony środowiska i bezpieczeństwa.
- (2) W oparciu o tę inicjatywę rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 911/2010 ⁽³⁾ ustanowiono europejski program monitorowania Ziemi (GMES) oraz zasady wdrożenia początkowej fazy jego realizacji.
- (3) Mimo że program ustanowiony na mocy rozporządzenia (UE) nr 911/2010 powinien być kontynuowany zgodnie z wieloletnimi ramami finansowymi na lata 2014–2020, ustanowionymi rozporządzeniem Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 ⁽⁴⁾, skrót „GMES” należy zastąpić nazwą „Copernicus”, aby ułatwić komunikację z ogółem społeczeństwa. Ponieważ Komisja zarejestrowała znak towarowy, może on być wykorzystywany przez instytucje unijne oraz innych zainteresowanych użytkowników, którym zostanie udzielona licencja na jego wykorzystywanie, w szczególności dostawców usług podstawowych.
- (4) Program Copernicus oparty jest na partnerstwie między Unią, ESA i państwami członkowskimi. Powinien zatem opierać się na istniejącym potencjale europejskim i krajowym i powinien być uzupełniany o wspólnie wypracowane nowe aktywa. Aby zrealizować to podejście, Komisja powinna dążyć do utrzymania dialogu z ESA i z państwami członkowskimi posiadającymi odpowiednie aktywa kosmiczne i *in situ*.
- (5) Aby program Copernicus osiągnął swoje cele, powinien zapewniać autonomiczną zdolność Unii w zakresie obserwacji prowadzonych z przestrzeni kosmicznej oraz świadczyć usługi operacyjne w obszarze środowiska, ochrony ludności i bezpieczeństwa ludności, w pełni przestrzegając krajowych mandatów w odniesieniu do oficjalnych ostrzeżeń. W ramach programu Copernicus należy również wykorzystywać dostępne dane z misji wspomagających i dane *in situ*, dostarczane głównie przez państwa członkowskie. W możliwie największym zakresie w programie Copernicus należy wykorzystywać potencjał państw członkowskich dotyczący prowadzenia obserwacji z przestrzeni kosmicznej i świadczenia usług w tej dziedzinie. W programie Copernicus należy także wykorzystać potencjał inicjatyw komercyjnych w Europie, przyczyniając się tym samym również do rozwoju solidnego komercyjnego sektora kosmicznego w Europie. Ponadto należy propagować systemy optymalizujące transmisję danych w celu zwiększenia możliwości zaspokojenia rosnącego zapotrzebowania użytkowników na uzyskiwanie danych w czasie prawie rzeczywistym.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 16 października 2013 r.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 12 marca 2014 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 24 marca 2014 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 911/2010 z dnia 22 września 2010 r. w sprawie europejskiego programu monitorowania Ziemi (GMES) i początkowej fazy jego realizacji (lata 2011–2013) (Dz.U. L 276 z 20.10.2010, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884).

- (6) Mając na celu propagowanie i ułatwienie wykorzystywania technologii obserwacji Ziemi zarówno organom lokalnym, jak i małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP), należy propagować dedykowane sieci dystrybucji danych z programu Copernicus, obejmujące także organy krajowe i regionalne.
- (7) Celem programu Copernicus powinno być dostarczanie dokładnych i rzetelnych informacji z dziedziny środowiska i bezpieczeństwa, dostosowanych do potrzeb użytkowników i stanowiących wsparcie dla innych obszarów polityki Unii, w szczególności rynku wewnętrznego, transportu, środowiska, energii, ochrony ludności i bezpieczeństwa ludności, współpracy z państwami trzecimi i pomocy humanitarnej.
- (8) Program Copernicus należy traktować jako europejski wkład w budowanie Globalnej Sieci Systemów Obserwacji Ziemi (GEOSS) utworzonej w ramach Grupy ds. Obserwacji Ziemi (GEO).
- (9) Realizacja programu Copernicus powinna odbywać się w sposób zgodny z innymi stosownymi instrumentami i działaniami Unii, w szczególności z działaniami związanymi ze środowiskiem i zmianą klimatu, instrumentami w obszarze bezpieczeństwa, ochrony danych osobowych, konkurencyjności i innowacji, spójności, badań naukowych, transportu, konkurencji i współpracy międzynarodowej, oraz z europejskimi systemami nawigacji satelitarnej (Galileo i EGNOS). Dane z programu Copernicus powinny być spójne z referencyjnymi danymi przestrzennymi państw członkowskich, a także z przepisami wykonawczymi i wytycznymi technicznymi dotyczącymi infrastruktury informacji przestrzennej w Unii, ustanowionymi dyrektywą 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾. Program Copernicus powinien również stanowić uzupełnienie wspólnego systemu informacji o środowisku (SEIS), o którym mowa w komunikacie Komisji z dnia 1 lutego 2008 r. zatytułowanym „Wprowadzenie wspólnego systemu informacji o środowisku (SEIS)”, oraz działań Unii w zakresie reagowania kryzysowego. Realizacja programu Copernicus powinna odbywać się zgodnie z celami dyrektywy 2003/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾ w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego, w szczególności przejrzystością, stworzeniem warunków sprzyjających rozwojowi usług i przyczynianiem się do wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy. Dane z programu Copernicus i informacje z programu Copernicus powinny być dostępne bezpłatnie i bez przeszkód w celu wsparcia europejskiej agendy cyfrowej, o której mowa w komunikacie Komisji z dnia 26 sierpnia 2010 r. zatytułowanym „Europejska agenda cyfrowa”.
- (10) Program Copernicus ma być realizowany w ramach strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu (zwanej dalej „strategią »Europa 2020«”). Powinien on przynosić korzyści w szerokim zakresie obszarów polityki Unii i przyczynić się do osiągnięcia celów strategii „Europa 2020”, w szczególności dzięki opracowaniu skutecznej polityki kosmicznej, która zapewnia narzędzia umożliwiające sprostanie niektórym z kluczowych globalnych wyzwań i realizację celów w zakresie zmiany klimatu i zrównoważenia energetyki. Program Copernicus powinien także wspierać realizację europejskiej polityki kosmicznej, a także wzrost europejskich rynków danych i usług związanych z przestrzenią kosmiczną.
- (11) Program Copernicus powinien także wykorzystywać wyniki uzyskane w ramach programu „Horyzont 2020”, ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 ⁽³⁾, w szczególności z prowadzonych w jego ramach działań w zakresie badań naukowych i innowacji na rzecz przyszłych technologii obserwacji Ziemi i ich zastosowań, w których to działaniach wykorzystywane są technologie i dane teledetekcyjne, z przestrzeni powietrznej oraz technologie i dane *in situ*; takie technologie i dane umożliwią programowi Copernicus reagowanie na wielkie wyzwania społeczne. Komisja powinna zapewnić odpowiednią synergię, przejrzystość i jasność w odniesieniu do różnych aspektów programu Copernicus.
- (12) Rozwój komponentu kosmicznego programu Copernicus powinien zostać oparty na analizie wariantów, tak aby zaspokajać zmieniające się potrzeby użytkowników, w tym zamówień ze strony krajowych/publicznych misji i komercyjnych usługodawców w Europie, specyfikacji nowych misji dedykowanych, umów międzynarodowych zapewniających dostęp do misji pozaeuropejskich oraz europejskiego rynku obserwacji Ziemi.
- (13) W celu zapewnienia przejrzystości i ułatwienia kontroli kosztów, maksymalną kwotę przydzieloną przez Unię do celów realizacji działań w zakresie programu Copernicus należy rozbić na kilka kategorii. Jednak z myślą o elastyczności i w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania programu Copernicus Komisja powinna mieć możliwość przenoszenia środków z jednej kategorii do drugiej.

⁽¹⁾ Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) (Dz.U. L 108 z 25.4.2007, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa 2003/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dz.U. L 345 z 31.12.2003, s. 90).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” — program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).

- (14) Świadczenie usług operacyjnych uzależnione jest od prawidłowego funkcjonowania, ciągłej dostępności i bezpieczeństwa komponentu kosmicznego programu Copernicus. Poważnym zagrożeniem dla komponentu kosmicznego programu Copernicus jest rosnące ryzyko kolizji z innymi satelitami i śmieciami kosmicznymi. Działania w ramach programu Copernicus powinny zatem objąć ochronę jego komponentu kosmicznego i jego funkcjonowanie, w tym podczas wynoszenia satelitów na orbitę. W tym względzie proporcjonalny udział w kosztach usług umożliwiających zapewnienie takiej ochrony może być finansowany z budżetu przydzielonego programowi Copernicus w zakresie, w jakim jest to możliwe w ramach rygorystycznego zarządzania kosztami i przy pełnym przestrzeganiu maksymalnej kwoty 26,5 mln EUR w cenach bieżących, ustalonej w niniejszym rozporządzeniu. Wkład ten powinien być wykorzystywany wyłącznie do dostarczania danych i usług, a nie do zakupu infrastruktury.
- (15) Aby usprawnić realizację programu Copernicus i jego długoterminowe planowanie, Komisja powinna przyjąć roczny program prac, w tym plan realizacji działań wymaganych do osiągnięcia celów programu Copernicus. Ten plan realizacji powinien określać perspektywy i zawierać opis działań potrzebnych do realizacji programu Copernicus przy uwzględnieniu zmieniających się potrzeb użytkowników i rozwoju technologicznego.
- (16) Biorąc pod uwagę złożoność programu Copernicus i przydzielone na niego zasoby, realizacja komponentu usługowego programu Copernicus powinna być oparta na specyfikacjach technicznych. Ułatwiłoby to również absorpcję usług przez sektor publiczny, ponieważ użytkownicy mieliby możliwość przewidywania dostępności i rozwoju usług, a także współpracy z państwami członkowskimi i innymi stronami. Komisja powinna zatem przyjmować i aktualizować, w razie konieczności, specyfikacje techniczne w odniesieniu do wszystkich usług programu Copernicus dotyczące aspektów, takich jak zakres, struktura, portfele usług technicznych, orientacyjny podział i planowanie kosztów, poziomy wyników, potrzeby w zakresie dostępu do danych kosmicznych i danych *in situ*, rozwój, standardy, archiwizacja i upowszechnianie danych.
- (17) Biorąc pod uwagę złożoność programu Copernicus i przydzielone na niego zasoby, realizacja komponentu kosmicznego programu Copernicus powinna być oparta na specyfikacjach technicznych. Komisja powinna zatem przyjmować i aktualizować, w razie konieczności, specyfikacje techniczne uszczegóławiające działania, które mają otrzymywać wsparcie w ramach komponentu kosmicznego programu Copernicus, oraz orientacyjny podział i planowanie ich kosztów. Ponieważ program Copernicus powinien opierać się na inwestycjach dokonywanych przez Unię, ESA i państwa członkowskie w kontekście globalnego monitoringu środowiska i bezpieczeństwa, działania prowadzone w ramach komponentu kosmicznego programu Copernicus powinny uwzględniać, w stosownych przypadkach, elementy długoterminowego scenariusza ESA, który jest dokumentem przygotowywanym i aktualizowanym przez ESA, ustanawiającym ogólne ramy komponentu kosmicznego programu Copernicus.
- (18) Program Copernicus powinien być ukierunkowany na użytkowników, a zatem wymaga stałego, efektywnego udziału użytkowników, zwłaszcza w zakresie określania i zatwierdzania wymogów dotyczących usług.
- (19) Międzynarodowy wymiar programu Copernicus ma szczególne znaczenie w kontekście wymiany danych i informacji, jak również w kontekście dostępu do infrastruktury obserwacyjnej. Taka wymiana jest bardziej racjonalna pod względem kosztów niż systemy oparte na kupowaniu danych, a dodatkowo umacnia globalny wymiar programu Copernicus.
- (20) Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG) i umowy ramowe z krajami kandydującymi i potencjalnymi kandydatami przewidują udział tych krajów w programach Unii. Należy umożliwić innym państwom trzecim oraz organizacjom międzynarodowym udział w programach, zawierając w tym celu umowy międzynarodowe.
- (21) Należy umożliwić państwom członkowskim, państwom trzecim i organizacjom międzynarodowym wnoszenie wkładu do programów na podstawie odpowiednich umów.
- (22) Komisja powinna ponosić ogólną odpowiedzialność za program Copernicus. Powinna określić priorytety oraz zapewnić ogólną koordynację programu Copernicus i nadzór nad nim. Powinno to również objąć specjalne działania prowadzące do podniesienia poziomu świadomości społeczeństwa na temat znaczenia programów kosmicznych dla obywateli europejskich. W odpowiednim czasie Komisja powinna przekazywać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wszelkie odpowiednie informacje dotyczące programu Copernicus.
- (23) Realizując program Copernicus, Komisja powinna w stosownych przypadkach liczyć na wsparcie ze strony europejskich organizacji międzyrządowych, z którymi już ustanowiła partnerstwo, w szczególności z ESA w zakresie technicznej koordynacji komponentu kosmicznego programu Copernicus, określenia jego struktury, rozwoju aktywów kosmicznych i związanych z nimi zamówień, dostępu do danych oraz kierowania misjami dedykowanymi. Ponadto Komisja powinna także liczyć na wsparcie ze strony Europejskiej Organizacji Eksploatacji Satelitów Meteorologicznych (EUMETSAT) w zakresie kierowania misjami dedykowanymi zgodnie z jej wiedzą fachową i mandatem.

- (24) Biorąc pod uwagę partnerski wymiar programu Copernicus, a także aby uniknąć powielania wiedzy technicznej, realizację programu Copernicus należy powierzyć podmiotom dysponującym odpowiednią zdolnością techniczną i zawodową. Takie podmioty powinny być zachęcane do otwarcia się na konkurencję — do odpowiedniego stopnia — w wykonywaniu tych zadań, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego (UE, Euratom) nr 966/2012⁽¹⁾ (zwanym dalej „rozporządzeniem finansowym”).
- (25) Program Copernicus powinien obejmować komponent usługowy zapewniający dostarczanie informacji w zakresie monitorowania atmosfery, monitorowania środowiska morskiego, monitorowania obszarów lądowych, zmiany klimatu, zarządzania kryzysowego i bezpieczeństwa. W szczególności program Copernicus powinien dostarczać informacje na temat stanu atmosfery w skali lokalnej, krajowej, europejskiej i światowej; informacje na temat stanu oceanów, w tym przez utworzenie specjalnej europejskiej grupy na rzecz monitorowania obszarów morskich; informacje wspierające monitorowanie obszarów lądowych na rzecz realizacji polityk lokalnych, krajowych i europejskiej; informacje wspierające dostosowanie do zmiany klimatu i jej łagodzenie; informacje geoprze-strzenne wspierające zarządzanie kryzysowe, w tym przez działania zapobiegawcze, i bezpieczeństwo ludności, w tym wsparcie na rzecz działań zewnętrznych Unii. Komisja powinna określić odpowiednie ustalenia umowne wspierające zrównoważony charakter świadczenia usług.
- (26) Przy realizacji komponentu usługowego programu Copernicus Komisja może, w przypadkach należyście uzasadnionych specjalnym charakterem działania i szczególną wiedzą ekspercką, liczyć na wsparcie ze strony właściwych podmiotów, takich jak Europejska Agencja Środowiska, Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (Frontex), Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA), Centrum Satelitarne Unii Europejskiej (SatCen), Europejskie Centrum Prognoz Średnioterminowych (ECMWF) i inne odpowiednie europejskie agencje, grupy lub konsorcja organów krajowych, lub innego właściwego organu potencjalnie kwalifikującego się do powierzenia mu zadań zgodnie z rozporządzeniem finansowym. Przy wyborze podmiotu trzeba w należyty sposób uwzględniać opłacalność powierzenia mu danych zadań oraz wpływ takiego powierzenia zadań na strukturę zarządzania podmiotu i jego zasoby finansowe i ludzkie.
- (27) Wspólne Centrum Badawcze (WCB) Komisji aktywnie uczestniczyło w inicjatywie GMES i w realizacji początkowej fazy GMES na mocy rozporządzenia (UE) nr 911/2010. Komisja powinna móc nadal liczyć na naukowe i techniczne wsparcie WCB na rzecz realizacji programu Copernicus.
- (28) Udzielanie zamówień publicznych przez podmioty, którym powierzono realizację programu Copernicus, powinny być zgodne z przepisami unijnymi lub równoważnymi standardami międzynarodowymi w zakresie dopuszczalnym przez przepisy dotyczące zamówień publicznych zawarte w rozporządzeniu finansowym. W odpowiednich umowach o przekazaniu zadań należy określić niezbędne szczegółowe dostosowania do tych przepisów, a także ustalenia dotyczące przedłużenia obowiązujących umów. Ich celem powinno być przede wszystkim optymalne wykorzystanie środków finansowych, kontrolowanie kosztów, ograniczenie ryzyka, poprawa skuteczności i zmniejszenie zależności od jednego dostawcy. Należy zapewnić otwarty dostęp i uczciwą konkurencję w całym łańcuchu dostaw oraz wyważone oferowanie możliwości uczestnictwa podmiotom przemysłowym na wszystkich szczeblach, w tym w szczególności nowym podmiotom oraz MŚP. Należy unikać ewentualnego nadużywania dominującej pozycji i długotrwałej zależności od jednego dostawcy. W miarę potrzeb należy korzystać z wielu źródeł dostaw, tak aby ograniczyć ryzyko związane z programem, uniknąć zależności od jednego dostawcy i zapewnić lepszą ogólną kontrolę programu Copernicus oraz jego kosztów i harmonogramu. Ponadto należy chronić i promować rozwój europejskiego przemysłu we wszystkich dziedzinach związanych z obserwacją Ziemi zgodnie z umowami międzynarodowymi, których Unia jest stroną.
- (29) Należy w jak największym stopniu zmniejszać ryzyko niewłaściwego wykonania lub niewykonania zamówienia. W tym celu wykonawcy powinni wykazać trwały charakter wykonywania zobowiązań umownych pod względem podjętych zobowiązań i czasu trwania umowy. Instytucje zamawiające powinny zatem w stosownych przypadkach szczegółowo określić wymogi dotyczące niezawodności dostaw i świadczenia usług. Ponadto w przypadku zakupu towarów i usług wrażliwych instytucje zamawiające mogą uzależnić takie zakupy od spełnienia specjalnych wymogów, w szczególności mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa informacji. Unijne sektory przemysłu powinny mieć możliwość korzystania ze źródeł spoza Unii w odniesieniu do niektórych elementów i usług, jeżeli wykazane zostaną znaczne korzyści pod względem jakości i kosztów, jednakże przy uwzględnieniu strategicznego charakteru programu Copernicus oraz wymogów Unii w zakresie bezpieczeństwa i kontroli wywozu. Należy wykorzystywać inwestycje sektora publicznego oraz doświadczenia i kompetencje przemysłu, zapewniając jednocześnie przestrzeganie przepisów procedury konkurencyjnej.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

- (30) Aby lepiej ocenić całkowity koszt produktu, usługi lub robót, które są przedmiotem przetargu, w tym długoterminowych kosztów operacyjnych, należy w stosownych przypadkach w ramach procedury udzielania zamówienia uwzględnić całkowite koszty ponoszone przez cały okres użyteczności produktu, usługi lub robót, które są przedmiotem przetargu, z zastosowaniem podejścia oszczędnościowego, takiego jak rachunek kosztów cyklu życia, gdy przyznanie zamówienia w ramach przetargu opiera się na kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie. W tym celu instytucja zamawiająca powinna się upewnić, czy metodologia mająca posłużyć do obliczenia kosztów ponoszonych przez cały okres użyteczności produktu, usługi lub robót została wyraźnie określona w dokumentach zamówienia lub w ogłoszeniu o zamówieniu i czy pozwala ona na weryfikację rzetelności informacji przekazanych przez oferentów.
- (31) Instytucja zamawiająca powinna mieć możliwość przywrócenia równych warunków konkurencji, jeżeli przed rozpoczęciem przetargu co najmniej jedno przedsiębiorstwo posiada uprzywilejowane informacje dotyczące działań związanych z tym przetargiem. Powinno również być możliwe udzielenie zamówienia w postaci zamówienia w transzach warunkowych, wprowadzenie — pod pewnymi warunkami — aneksu do umowy w ramach jej realizacji, a nawet nałożenie obowiązku minimalnego zakresu podwykonawstwa. Ponadto ze względu na niepewności technologiczne, które są jedną z cech programu Copernicus, ceny w ramach zamówień publicznych nie zawsze można ustalić w dokładny sposób i w związku z tym należałoby zawierać umowy w szczególnej formie, nieokreślające konkretnej i ostatecznej ceny i zawierające klauzule ochronne w stosunku do interesów finansowych Unii.
- (32) Z myślą o utrzymaniu maksymalnej kwoty programu Copernicus przez jak największe zmniejszenie ryzyka związanego z aspektami technicznymi i z harmonogramem oraz powiązanych kosztów, a także zapewnienie ciągłej niezawodności dostaw, program Copernicus powinien w maksymalnym stopniu korzystać z wcześniejszych finansowych i infrastrukturalnych inwestycji sektora publicznego, a także doświadczeń i kompetencji sektorowych nabytych w drodze takich inwestycji w ramach GMES. Powinno się to w szczególnym stopniu odnosić do powtarzających się komponentów: kosmicznego i segmentu naziemnego rozwiniętych przez ESA i jej państwa uczestniczące w kontekście opcjonalnego programu komponentu kosmicznego GMES przy finansowym udziale Unii. W tym ostatnim przypadku instytucja zamawiająca powinna należycie rozważyć skorzystanie z wynegocjowanej procedury bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu lub równoważnej procedury.
- (33) Aby osiągnąć cele programu Copernicus w sposób trwały, niezbędna jest koordynacja działań poszczególnych partnerów zaangażowanych w program Copernicus oraz opracowanie, stworzenie i wykorzystywanie zdolności w zakresie usług i obserwacji, które odpowiadać będą oczekiwaniom użytkowników. W tym kontekście w zapewnianiu koordynacji wkładu Unii, państw członkowskich oraz organizacji międzyrządowych na rzecz programu Copernicus, a także koordynacji z sektorem prywatnym, Komisję powinien wspomagać komitet (zwany dalej „Komitetem ds. Programu Copernicus”), w jak najlepszy sposób wykorzystując istniejące zdolności i identyfikując braki, jakim należy zaradzić na poziomie Unii. Powinien on także wspomagać Komisję w monitorowaniu spójnej realizacji programu Copernicus. Ponieważ należyte zarządzanie publiczne wymaga jednolitego zarządzania programem Copernicus, szybszego podejmowania decyzji i równego dostępu do informacji, przedstawiciele podmiotów, którym powierzono zadania w zakresie wykonywania budżetu, powinni mieć możliwość uczestniczenia w charakterze obserwatorów w pracach Komitetu ds. Programu Copernicus. Z tych samych powodów przedstawiciele państw trzecich i organizacji międzynarodowych, które zawarły umowę międzynarodową z Unią, powinni mieć możliwość uczestniczenia w pracach Komitetu ds. Programu Copernicus przy zastrzeżeniu ograniczeń związanych z bezpieczeństwem i zgodnie z postanowieniami takiej umowy. Tacy przedstawiciele nie powinni być uprawnieni do udziału w procedurach Komitetu ds. Programu Copernicus dotyczących głosowania.
- (34) Ponadto należy oceniać pracę podmiotów, którym Komisja powierzyła zadania w zakresie realizacji, a ocena ta powinna opierać się na wskaźnikach skuteczności działania. Dzięki temu Parlament Europejski i Rada będą otrzymywać informacje o postępach w realizacji działań w ramach programu Copernicus i w realizacji programu Copernicus.
- (35) W rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 1159/2013 ⁽¹⁾ ustanowiono warunki rejestracji i licencjonowania dla użytkowników GMES i określono kryteria ograniczania dostępu do danych do celów GMES i informacji z usług GMES.
- (36) Dane i informacje uzyskane w ramach programu Copernicus należy udostępniać w pełni, bez ograniczeń i bezpłatnie, z zastrzeżeniem odpowiednich warunków i ograniczeń, tak by propagować wykorzystywanie takich danych i informacji oraz dzielenie się nimi, a także by umocnić europejskie rynki obserwacji Ziemi, w szczególności zaś sektor usług pochodnych, co z kolei przyczyni się do pobudzenia wzrostu gospodarczego i zwiększenia zatrudnienia.

⁽¹⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1159/2013 z dnia 12 lipca 2013 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 911/2010 w sprawie europejskiego programu monitorowania Ziemi (GMES) poprzez ustanowienie warunków rejestracji i licencjonowania dla użytkowników GMES i określenie kryteriów ograniczających dostęp do danych do celów GMES i informacji z usług GMES (Dz.U. L 309 z 19.11.2013, s. 1).

- (37) Komisja powinna współpracować z dostawcami danych na rzecz uzgodnienia warunków licencjonowania w przypadku danych pozyskanych od stron trzecich, aby ułatwić ich wykorzystywanie w ramach programu Copernicus, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i mającymi zastosowanie prawami stron trzecich.
- (38) Należy uwzględnić prawa dostępu do danych pochodzących z satelitów Sentinel programu Copernicus przyznane w ramach programu dotyczącego komponentu kosmicznego GMES, zatwierdzone przez Radę Programową ESA ds. Obserwacji Ziemi w dniu 24 września 2013 r.
- (39) Ponieważ program Copernicus jest cywilnym programem pod kontrolą cywilną, pierwszeństwo należy nadać nabywaniu danych i tworzeniu informacji, w tym obrazów o wysokiej rozdzielczości, które nie stanowią ryzyka ani zagrożenia dla bezpieczeństwa Unii ani jej państw członkowskich. Jednak ze względu na to, że niektóre dane z programu Copernicus i informacje z programu Copernicus mogą wymagać ochrony, to w celu zapewnienia bezpiecznego obiegu takich informacji — w zakresie stosowania niniejszego rozporządzenia — wszyscy uczestnicy programu Copernicus powinni zapewniać stopień ochrony informacji niejawnych UE równoważny stopniowi zapewnianemu przez przepisy dotyczące bezpieczeństwa określone w załączniku do decyzji Komisji 2001/844/WE, EWWiS, Euratom ⁽¹⁾ oraz przepisy bezpieczeństwa Rady określone w załącznikach do decyzji Rady 2013/488/UE ⁽²⁾.
- (40) Ponieważ niektóre dane z programu Copernicus i informacje z programu Copernicus, w tym obrazy o wysokiej rozdzielczości, mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo Unii lub jej państw członkowskich, należy Radzie przekazać uprawnienia do przyjmowania, w należycie uzasadnionych przypadkach, środków służących postępowaniu z ryzykiem i zagrożeniami dla bezpieczeństwa Unii lub jej państw członkowskich.
- (41) Wszystkie aktywa materialne i niematerialne, które zostały stworzone lub rozbudowane w ramach programu Copernicus, powinny być własnością Unii. Aby być w pełnej zgodności z wszelkimi podstawowymi prawami odnoszącymi się do własności, należy z obecnymi właścicielami dokonać niezbędnych ustaleń. Należy to rozumieć w ten sposób, że określone w niniejszym rozporządzeniu przepisy dotyczące własności aktywów niematerialnych nie obejmują praw niematerialnych, które nie mogą być przenoszone na mocy stosownych przepisów prawa krajowego. Takie prawo własności przysługujące Unii nie powinno naruszać możliwości udostępniania przez Unię powyższych aktywów stronom trzecim lub rozporządzania nimi, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem oraz jeżeli zostanie to uznane za stosowne na podstawie oceny poszczególnych przypadków. W szczególności Unia powinna mieć możliwość przenoszenia praw własności intelektualnej wynikających z prac wykonywanych w ramach programu Copernicus lub udzielania licencji w odniesieniu do takich praw, mając na względzie zwiększoną absorpcję usług programu Copernicus przez użytkowników usług pochodnych.
- (42) W całym cyklu wydatkowania interesy finansowe Unii powinny być chronione za pośrednictwem proporcjonalnych środków, które obejmują zapobieganie nieprawidłowościom, ich wykrywanie i badanie, odzyskiwanie środków straconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, kary administracyjne i finansowe zgodnie z rozporządzeniem finansowym.
- (43) Ponieważ program Copernicus jest złożony, Komisję powinni wspierać niezależni eksperci z szerokiego spektrum zainteresowanych stron, w tym w szczególności eksperci mianowani przez państwa członkowskie w sprawach bezpieczeństwa, przedstawiciele odpowiednich podmiotów krajowych odpowiedzialni za kwestie przestrzeni kosmicznej i użytkowników programu Copernicus, tak aby przekazywali jej niezbędną techniczną i naukową wiedzę fachową, a także przedstawiali interdyscyplinarne i międzysektorowe punkty widzenia, przy uwzględnieniu odpowiednich istniejących inicjatyw na szczeblu unijnym, krajowym i regionalnym.
- (44) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia w zakresie rocznego programu prac, specyfikacji technicznych w odniesieniu do komponentu usługowego i kosmicznego, aspektów bezpieczeństwa oraz środków mających na celu wspieranie konwergencji państw członkowskich w zakresie korzystania z danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus oraz dostępu do technologii i rozwoju w dziedzinie obserwacji Ziemi, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽³⁾.
- (45) Program Copernicus jest ukierunkowany na użytkowników, dlatego wymaga stałego, efektywnego udziału użytkowników, zwłaszcza w zakresie określania i zatwierdzania wymogów dotyczących usług. Aby zwiększyć znaczenie użytkowników, o ich wkład należy aktywnie zabiegać dzięki regularnym konsultacjom z użytkownikami końcowymi z sektora publicznego i prywatnego. Do tego celu należy utworzyć grupę roboczą („forum użytkowników”), aby wspomagała Komitet ds. Programu Copernicus w identyfikacji wymogów użytkowników, weryfikacji zgodności usług oraz koordynacji z użytkownikami z sektora publicznego.

⁽¹⁾ Decyzja Komisji 2001/844/WE, EWWiS, Euratom z dnia 29 listopada 2001 r. zmieniająca jej regulamin wewnętrzny (Dz.U. L 317 z 3.12.2001, s. 1).

⁽²⁾ Decyzja Rady 2013/488/UE z dnia 23 września 2013 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 274 z 15.10.2013, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (46) Komisji należy przekazać uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w odniesieniu do wymogów dotyczących danych niezbędnych w przypadku rozwoju usług operacyjnych, warunków i procedur dotyczących dostępu do danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus oraz ich rejestracji i wykorzystywania, szczegółowych kryteriów technicznych niezbędnych do zapobiegania zakłóceniom dotyczącym danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus oraz kryteriów ograniczania nabywania lub rozpowszechniania danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus ze względu na konflikt praw. Szczególnie ważne jest, aby Komisja w czasie prac przygotowawczych przeprowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednocześnie, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (47) Działania finansowane na mocy niniejszego rozporządzenia należy monitorować i oceniać, tak by możliwe było wprowadzanie korekt i nowych rozwiązań. W szczególności ocena powinna obejmować skutki polityki w zakresie danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus dla zainteresowanych stron, użytkowników usług pochodnych, wpływ na przedsiębiorstwa, a także krajowe i prywatne inwestycje w infrastrukturę obserwacji Ziemi. Ocena powinna także dotyczyć ewentualnego przyszłego zaangażowania odpowiednich agencji europejskich, jak np. Agencji Europejskiego GNSS. Aby zmaksymalizować wyniki i wykorzystać wiedzę fachową zdobytą podczas realizacji programu Copernicus, należy przeanalizować możliwość wykorzystania w dalszym planowaniu nowych modeli organizacyjnych przy zapewnieniu długoterminowego zaangażowania gospodarczego.
- (48) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie ustanowienie programu Copernicus, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie ze względu na fakt, że będzie on obejmować również zdolność ogólnoeuropejską i będzie zależeć od skoordynowanego na poziomie Unii świadczenia usług we wszystkich państwach członkowskich, natomiast ze względu na rozmiary działania możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (49) W niniejszym rozporządzeniu określa się pulę środków finansowych, stanowiącą — dla Parlamentu Europejskiego i Rady podczas rocznej procedury budżetowej — główną kwotę odniesienia w rozumieniu pkt 17 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami ⁽¹⁾.
- (50) Właściwe jest dostosowanie okresu finansowania na podstawie niniejszego rozporządzenia do okresu finansowania określonego w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 1311/2013. Niniejsze rozporządzenie powinno być zatem stosowane od dnia 1 stycznia 2014 r.
- (51) Należy także uchylić rozporządzenie (UE) nr 911/2010 w celu ustanowienia właściwych ram zarządzania i finansowania oraz w celu zapewnienia pełnego funkcjonowania programu Copernicus. Wszelkie środki przyjęte na podstawie rozporządzenia (UE) nr 911/2010 powinny pozostać w mocy w celu zapewnienia ich ciągłości,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE I FINANSOWE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia program Copernicus — unijny program obserwacji i monitorowania Ziemi (zwany dalej „programem Copernicus”) oraz określa zasady jego realizacji.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Program Copernicus jest cywilnym, ukierunkowanym na użytkowników programem pod kontrolą cywilną, opierającym się na istniejących krajowych i europejskich zdolnościach, a także zapewniającym ciągłość z działaniami zrealizowanymi w ramach Globalnego monitoringu środowiska i bezpieczeństwa.

⁽¹⁾ Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1.

2. Program Copernicus składa się z następujących komponentów:
 - a) komponentu usługowego zapewniającego dostarczanie informacji w następujących obszarach: monitorowanie atmosfery, monitorowanie środowiska morskiego, monitorowanie obszarów lądowych, zmiana klimatu, zarządzanie kryzysowe i bezpieczeństwo;
 - b) komponentu kosmicznego zapewniającego trwale obserwacje prowadzone z przestrzeni kosmicznej na potrzeby obszarów usług, o których mowa w lit. a);
 - c) komponentu *in situ* zapewniającego skoordynowany dostęp do obserwacji z instalacji powietrznych, morskich oraz naziemnych na potrzeby obszarów usług, o których mowa w lit. a).
3. Ustanawia się odpowiednie powiązania i interfejsy między komponentami, o których mowa w ust. 2.

Artykuł 3

Definicje

Na użytek niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „misje dedykowane” oznaczają misje obserwacji Ziemi z przestrzeni kosmicznej do wykorzystania w programie Copernicus i kierowane w ramach tego programu, zwłaszcza misje Sentinel;
- 2) „misje wspomagające” oznaczają misje obserwacji Ziemi z przestrzeni kosmicznej przekazujące programowi Copernicus dane, które uzupełniają dane przekazane przez misje dedykowane;
- 3) „dane z misji dedykowanych” oznaczają dane pochodzące z obserwacji Ziemi prowadzonych z przestrzeni kosmicznej, uzyskane przez misje dedykowane, do wykorzystania w programie Copernicus;
- 4) „dane z misji wspomagających” oznaczają dane pochodzące z obserwacji Ziemi prowadzonych z przestrzeni kosmicznej, uzyskane przez misje wspomagające, przy czym dane te objęte są licencją na wykorzystanie w programie Copernicus lub są do tego celu przekazywane;
- 5) „dane *in situ*” oznaczają dane obserwacyjne uzyskane przez naziemne, morskie lub powietrzne czujniki, a także dane referencyjne i pomocnicze, objęte licencją na wykorzystanie w programie Copernicus lub przekazywane do tego celu;
- 6) „dane i informacje pozyskane od stron trzecich” oznaczają dane i informacje stworzone poza zakresem programu Copernicus, a niezbędne do realizacji jego celów;
- 7) „dane z programu Copernicus” oznaczają dane z misji dedykowanych, dane z misji wspomagających i dane *in situ*;
- 8) „informacje z programu Copernicus” oznaczają informacje uzyskane za pośrednictwem usług programu Copernicus, o których mowa w art. 5 ust. 1, w następstwie przetwarzania lub modelowania danych z programu Copernicus;
- 9) „użytkownicy programu Copernicus” oznaczają:
 - a) podstawowych użytkowników programu Copernicus: instytucje i organy unijne, organy europejskie, krajowe, regionalne lub lokalne, którym powierzono definiowanie, realizację, egzekwowanie lub monitorowanie usług lub polityki publicznej w obszarach, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. a);
 - b) użytkowników zajmujących się badaniami: szkoły wyższe lub wszelkie inne organizacje badawcze i edukacyjne;
 - c) użytkowników komercyjnych i prywatnych;
 - d) organizacje charytatywne, pozarządowe i międzynarodowe.

Artykuł 4

Cele

1. Program Copernicus przyczynia się do osiągnięcia następujących celów ogólnych:
 - a) monitorowanie Ziemi w celu wspierania ochrony środowiska i działań w zakresie ochrony ludności i bezpieczeństwa ludności;
 - b) maksymalizowanie korzyści społeczno-gospodarczych, a tym samym wspieranie realizacji strategii „Europa 2020” i jej celów związanych z inteligentnym, trwałym wzrostem gospodarczym sprzyjającym włączeniu społecznemu, przez propagowanie wykorzystywania obserwacji Ziemi w zastosowaniach i usługach;
 - c) wspieranie rozwoju konkurencyjnego europejskiego sektora kosmicznego i usługowego oraz maksymalizowanie możliwości europejskich przedsiębiorstw w zakresie rozwoju i realizacji innowacyjnych systemów obserwacji Ziemi oraz rozwoju i świadczenia innowacyjnych usług w tym zakresie;

- d) zapewnienie autonomicznego dostępu do wiedzy środowiskowej i kluczowych technologii dla usług w zakresie obserwacji Ziemi i geoinformacji, a tym samym umożliwienie Europie niezależnego podejmowania decyzji i działań;
 - e) wspieranie europejskich polityk i wkład w te polityki oraz wspieranie globalnych inicjatyw, takich jak GEOSS.
2. Aby możliwe było osiągnięcie celów ogólnych określonych w ust. 1, programowi Copernicus wyznacza się następujące cele szczegółowe:
- a) przekazywanie użytkownikom programu Copernicus dokładnych i rzetelnych danych i informacji, dostarczanych w długiej perspektywie i w sposób trwały, umożliwiających świadczenie usług, o których mowa w art. 5 ust. 1, oraz zgodnych z wymogami podstawowych użytkowników programu Copernicus;
 - b) zapewnianie trwałego i niezawodnego dostępu do danych i informacji pochodzących z przestrzeni kosmicznej w oparciu o niezależną europejską zdolność w zakresie obserwacji Ziemi o stałych specyfikacjach technicznych oraz wykorzystywanie istniejących europejskich i krajowych aktywów i zdolności, uzupełniając je w stosownych przypadkach;
 - c) zapewnianie trwałego i niezawodnego dostępu do danych *in situ* w oparciu, w szczególności, o istniejące zdolności wykorzystywane na szczeblu europejskim i krajowym oraz o globalne systemy i sieci obserwacji.
3. Pomiaru realizacji celów określonych w ust. 1 i 2 dokonuje się przy wykorzystaniu następujących wskaźników wyników:
- a) dane z programu Copernicus i informacje z programu Copernicus udostępnione zgodnie z wymogami dostarczania usług na gwarantowanym poziomie w odniesieniu do środowiska, ochrony ludności i bezpieczeństwa ludności;
 - b) zwiększony popyt na dane z programu Copernicus i informacje z programu Copernicus mierzony wzrostem liczby użytkowników, ilością udostępnionych danych i informacji o wartości dodanej, większą liczbą usług pochodnych oraz zwiększeniem dystrybucji w państwach członkowskich i Unii;
 - c) wykorzystywanie danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus przez instytucje i organy unijne, organizacje międzynarodowe oraz organy europejskie, krajowe, regionalne lub lokalne, w tym poziom absorpcji i zadowolenia użytkowników, a także korzyści płynące dla społeczeństw europejskich;
 - d) penetracja rynku, w tym rozwój istniejących rynków i tworzenie nowych rynków, a także konkurencyjność europejskich operatorów usług pochodnych;
 - e) trwała dostępność danych z programu Copernicus wspierających usługi programu Copernicus.

Artykuł 5

Komponent usługowy programu Copernicus

1. Komponent usługowy programu Copernicus składa się z następujących usług:
- a) usługa monitorowania atmosfery zapewniająca informacje o jakości powietrza w skali europejskiej oraz składzie chemicznym atmosfery w skali globalnej. W szczególności dostarcza informacje dla systemów monitorowania jakości powietrza na poziomach od lokalnego do krajowego oraz przyczynia się do monitorowania zmiennych klimatycznych w aspekcie składu chemicznego atmosfery, w tym, o ile jest to wykonalne, interakcji z pokrywą leśną;
 - b) usługa monitorowania środowiska morskiego zapewniająca informacje o stanie i dynamice fizycznych ekosystemów oceanicznych i morskich w obszarach oceanów w skali globalnej i w obszarach mórz w regionalnej skali europejskiej, służąca zapewnieniu bezpieczeństwa morskiego, przyczynianiu się do monitorowania przepływu odpadów, morskich regionów środowiskowych, przybrzeżnych i polarnych oraz zasobów morskich, a także prognozowania meteorologicznego i monitorowania klimatu;
 - c) usługa monitorowania obszarów lądowych zapewniająca informacje dotyczące użytkowania gruntów i pokrycia terenu, kriosfery, zmiany klimatu i zmiennych biogeofizycznych, w tym ich dynamiki, wspierająca monitorowanie środowiskowe różnorodności biologicznej, gleb, wód śródlądowych i przybrzeżnych, lasów i roślinności oraz zasobów naturalnych — na poziomach od globalnego do lokalnego, jak również ogólną realizację polityki w zakresie środowiska, rolnictwa, rozwoju, energii, urbanistyki, infrastruktury i transportu;
 - d) usługa w zakresie zmiany klimatu zapewniająca informacje mające poszerzyć bazę wiedzy na potrzeby wspierania polityki w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu i jej łagodzenia. W szczególności przyczynia się do dostarczenia kluczowych zmiennych dotyczących klimatu, analiz klimatu, prognoz i wskaźników w skali czasowej i przestrzennej mających znaczenie dla strategii w zakresie przystosowywania i łagodzenia w odniesieniu do różnych obszarów korzyści sektorowych i społecznych w Unii;

- e) usługa w zakresie zarządzania kryzysowego zapewniająca informacje konieczne do reagowania kryzysowego w związku z różnego rodzaju klęskami i katastrofami, w tym z zagrożeniami wynikającymi ze zjawisk meteorologicznych, zagrożeniami geofizycznymi, zamierzonymi i przypadkowymi katastrofami spowodowanymi przez człowieka i innymi katastrofami humanitarnymi, a także do działań w zakresie zapobiegania, zapewniania gotowości, reagowania i odbudowy;
 - f) usługa w zakresie bezpieczeństwa zapewniająca informacje wspierające sprostanie wyzwaniom, przed jakimi stoi Europa w dziedzinie bezpieczeństwa ludności, wzmacniająca zdolności w zakresie zapobiegania kryzysom oraz zapewniania gotowości i reagowania na nie, zwłaszcza w dziedzinie nadzorowania granic i nadzoru morskiego, ale również wspierające działania zewnętrzne Unii, bez uszczerbku dla ustaleń dotyczących współpracy, które mogą zostać poczynione przez Komisję i różne organy wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, zwłaszcza Centrum Satelitarne Unii Europejskiej.
2. Świadczenie usług, o których mowa w ust. 1, uwzględnia zasady pomocniczości i proporcjonalności, jest racjonalne pod względem kosztów i w stosownych przypadkach zdecentralizowane, integrując dostępne w państwach członkowskich dane i zdolności kosmiczne, *in situ* i referencyjne, co pozwoli unikać powielania. Unika się zdobywania nowych danych, które powielają istniejące źródła, chyba że korzystanie z istniejących lub nadających się do uaktualnienia zbiorów danych nie jest technicznie wykonalne, racjonalne pod względem kosztów ani możliwe w odpowiednim czasie.

W ramach usług realizowane są rygorystyczne systemy kontroli jakości i dostarczane są informacje o poziomach usług, w tym dotyczące dostępności, niezawodności, jakości i terminowości.

3. Aby zapewnić rozwój usług, o których mowa w ust. 1, i ich absorpcję przez sektor publiczny, podejmowane są następujące działania:

- a) działania rozwojowe mające na celu poprawę jakości i skuteczności usług, w tym ich rozwijanie i dostosowywanie, unikanie lub minimalizowanie ryzyka operacyjnego, a także wykorzystywanie synergii z powiązanymi działaniami, np. w ramach programu „Horyzont 2020”;
- b) działania wspierające, na które składają się środki propagujące wykorzystywanie i absorpcję danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus przez:
 - (i) organy publiczne, którym powierzono definiowanie, realizację, egzekwowanie lub monitorowanie usługi lub polityki publicznej w dziedzinach, o których mowa w ust. 1. Obejmuje to budowę zdolności i rozwój standardowych procedur i narzędzi służących włączeniu danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus do procesów działań użytkowników;
 - (ii) innych użytkowników oraz w zastosowaniach pochodnych. Obejmuje to działania informacyjne, szkoleniowe i upowszechniające.

Artykuł 6

Komponent kosmiczny programu Copernicus

1. Komponent kosmiczny programu Copernicus zapewnia obserwacje prowadzone z przestrzeni kosmicznej głównie na rzecz usług, o których mowa w art. 5 ust. 1.
2. Komponent kosmiczny programu Copernicus składa się z misji dedykowanych i z danych z misji wspomagających i obejmuje następujące działania:
 - a) prowadzenie obserwacji z przestrzeni kosmicznej, w tym:
 - (i) utworzenie, prowadzenie i obsługę misji dedykowanych, w tym zarządzanie satelitami, monitorowanie i kontrolę satelitów, odbiór, przetwarzanie, archiwizację i rozpowszechnianie danych, stałą kalibrację oraz walidację;
 - (ii) dostarczanie danych *in situ* do kalibracji i walidacji obserwacji prowadzonych w ramach misji dedykowanych;
 - (iii) dostarczanie, archiwizację i rozpowszechnianie danych z misji wspomagających, uzupełniających dane z misji dedykowanych;
 - b) działania w odpowiedzi na zmieniające się potrzeby użytkowników, w tym:
 - (i) identyfikację braków w obserwacji i specyfikację nowych misji dedykowanych w oparciu o wymogi użytkowników;
 - (ii) zmiany mające na celu modernizację i uzupełnianie misji dedykowanych, w tym projektowanie i zamawianie nowych elementów powiązanej infrastruktury kosmicznej;
 - c) ochronę satelitów przed ryzykiem kolizji przy uwzględnieniu unijnych ram wsparcia obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych;
 - d) bezpieczną likwidację satelitów na koniec ich cyklu życia.

Artykuł 7

Komponent *in situ* programu Copernicus

1. Komponent *in situ* programu Copernicus zapewnia dostęp do danych *in situ* głównie na rzecz usług programu Copernicus, o których mowa w art. 5 ust. 1.

Obejmuje on następujące działania:

- a) zapewnianie danych *in situ* na potrzeby usług operacyjnych, w tym danych *in situ* pozyskanych od stron trzecich na szczeblu międzynarodowym, w oparciu o istniejące zdolności;
- b) koordynację i harmonizację gromadzenia i dostarczania danych *in situ*;
- c) udzielanie Komisji pomocy technicznej w zakresie wymogów dotyczących usług w odniesieniu do danych z obserwacji *in situ*;
- d) współpracę z operatorami *in situ* w celu propagowania spójności działań rozwojowych związanych z infrastrukturą i sieciami obserwacji *in situ*;
- e) identyfikację braków w obserwacjach *in situ*, których nie można zlikwidować za pomocą istniejącej infrastruktury i sieci, w tym na szczeblu globalnym, oraz zarządzenie tym brakom przy poszanowaniu zasady pomocniczości.

2. Dane *in situ* są wykorzystywane w programie Copernicus zgodnie z mającymi zastosowanie prawami stron trzecich, w tym prawami państw członkowskich, i z mającymi zastosowanie ograniczeniami co do wykorzystywania lub redystrybucji.

3. Zgodnie z art. 58 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego Komisja może powierzyć, w pełni lub częściowo, działania związane z komponentem *in situ* operatorom usług, o których mowa w art. 11 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, lub — w przypadku gdy wymagana jest ogólna koordynacja — Europejskiej Agencji Środowiska.

Artykuł 8

Pula środków finansowych

1. Pula środków finansowych na realizację działań, o których mowa w art. 5, 6 i 7, wynosi 4 291,48 mln EUR w cenach bieżących w okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, jest dzielona na następujące kategorie wydatków w cenach bieżących:

- a) na działania, o których mowa w art. 5 i 7, 897,415 mln EUR;
- b) na działania, o których mowa w art. 6, 3 394,065 mln EUR, w tym maksymalna kwota 26,5 mln EUR na działania, o których mowa w art. 6 ust. 2 lit. c).

3. Komisja może przenieść środki finansowe z jednej kategorii wydatków, określonej w ust. 2 lit. a) i b), do drugiej, przy czym przenoszone środki nie mogą przekroczyć 10 % kwoty, o której mowa w ust. 1. W przypadku gdy przenoszone środki przekraczają łącznie 10 % kwoty, o której mowa w ust. 1, Komisja konsultuje się z Komitetem ds. Programu Copernicus zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 30 ust. 3.

4. Odsetki od płatności zaliczkowych dokonanych na rzecz podmiotów, które są odpowiedzialne za wykonywanie budżetu w sposób pośredni, przeznaczone są na działania będące przedmiotem umowy o delegowaniu zadań lub umowy zawartej między Komisją a zainteresowanym podmiotem. Zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami podmioty, które są odpowiedzialne za wykonywanie budżetu w sposób pośredni, otwierają rachunki umożliwiające identyfikację środków finansowych i odpowiadających im odsetek.

5. Roczne środki zatwierdzane są przez Parlament Europejski i Radę w granicach wieloletnich ram finansowych. Zobowiązania budżetowe z tytułu działań rozciągających się w czasie przekraczającym jeden rok budżetowy można rozbić na roczne raty rozłożone na kilka lat.

6. Przydział środków finansowych na rzecz programu Copernicus może również pokrywać wydatki związane z działaniami przygotowawczymi, z zakresu monitorowania, kontroli, audytu i oceny, które są bezpośrednio wymagane w odniesieniu do zarządzania programem Copernicus oraz do osiągania jego celów, w tym związane z badaniami, spotkaniami, działaniami informacyjnymi i komunikacyjnymi, a także wydatki związane z sieciami IT w zakresie przetwarzania informacji i wymiany danych.

7. Komisja może powierzyć realizację programu Copernicus podmiotom, o których mowa w art. 58 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego. W przypadku gdy budżet programu Copernicus jest wykonywany w trybie zarządzania pośredniego na podstawie art. 10 ust. 3 lub art. 11 ust. 1, wówczas przepisy dotyczące zamówień w odniesieniu do podmiotów, którym powierzono zadania w zakresie wykonywania budżetu, mają zastosowanie w stopniu dopuszczalnym na podstawie art. 60 rozporządzenia finansowego. W odpowiednich umowach o delegowaniu zadań określa się niezbędne szczegółowe dostosowania do tych przepisów, a także ustalenia dotyczące przedłużenia obowiązujących umów.

ROZDZIAŁ II

ZARZĄDZANIE PROGRAMEM COPERNICUS*Artykuł 9***Rola Komisji**

1. Na Komisji spoczywa ogólna odpowiedzialność za program Copernicus i za koordynację jego poszczególnych komponentów. Komisja zarządza środkami finansowymi przydzielonymi w ramach niniejszego rozporządzenia i nadzoruje realizację programu Copernicus, w tym określanie priorytetów, udział użytkowników, koszty, harmonogram, wyniki i zamówienia.
2. Komisja zarządza — w imieniu Unii i w ramach swoich kompetencji — stosunkami z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, zapewniając koordynację programu Copernicus z działaniami na szczeblu krajowym, unijnym i międzynarodowym.
3. Komisja ułatwia dokonywanie skoordynowanych wkładów przez państwa członkowskie mających na celu operacyjne świadczenie usług i dostępność niezbędnych danych obserwacyjnych w perspektywie długoterminowej.
4. Komisja wspiera odpowiedni rozwój usług programu Copernicus i zapewnia komplementarność, spójność i powiązania programu Copernicus z innymi właściwymi unijnymi politykami, instrumentami, programami i działaniami, tak aby te polityki, instrumenty i działania korzystały z usług programu Copernicus.
5. Podejmując decyzje o zmianie produktów związanych z usługami w zakresie danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus objętymi niniejszym rozporządzeniem, Komisja propaguje stabilne otoczenie sprzyjające długoterminowym inwestycjom i prowadzi konsultacje z zainteresowanymi stronami.
6. Komisja zapewnia, aby wszelkie podmioty, którym powierzono zadania w zakresie realizacji, świadczyły swoje usługi wszystkim państwom członkowskim.
7. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 31 w odniesieniu do ustalenia wymogów w zakresie danych dotyczących rozwoju komponentu usługowego programu Copernicus, o którym mowa w art. 5 ust. 1.
8. Komisja przyjmuje akty wykonawcze zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 30 ust. 4, w odniesieniu do:
 - a) specyfikacji technicznych dotyczących komponentu usługowego programu Copernicus, o którym mowa w art. 5 ust. 1, w odniesieniu do jego realizacji;
 - b) specyfikacji technicznych dotyczących komponentu kosmicznego programu Copernicus, o którym mowa w art. 6, w odniesieniu do jego realizacji i zmian na podstawie wymogów użytkowników.
9. Komisja przekazuje w odpowiednim terminie państwom członkowskim i Parlamentowi Europejskiemu wszystkie odpowiednie informacje istotne dla programu Copernicus, w szczególności w odniesieniu do zarządzania ryzykiem, ogólnych kosztów, rocznych kosztów operacyjnych poszczególnych elementów infrastruktury programu Copernicus, harmonogramu, wyników, zamówień i oceny zarządzania prawami własności intelektualnej.

*Artykuł 10***Rola Europejskiej Agencji Kosmicznej**

1. Komisja zawiera z ESA umowę o delegowaniu zadań, powierzając jej następujące zadania:
 - a) zapewnienie technicznej koordynacji komponentu kosmicznego programu Copernicus;
 - b) określenie ogólnej struktury systemu dla komponentu kosmicznego programu Copernicus i jego rozwoju na podstawie wymogów użytkowników przy koordynacji przez Komisję;
 - c) zarządzanie przydzielonymi środkami finansowymi;
 - d) zapewnienie procedur monitorowania i kontroli;
 - e) opracowanie nowych misji dedykowanych;
 - f) zamawianie ponownych misji dedykowanych;
 - g) kierowanie misjami dedykowanymi z wyjątkiem misji kierowanych przez EUMETSAT zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu;
 - h) koordynowanie systemu dostępu do danych z misji wspomagających dla usług programu Copernicus;
 - i) zdobywanie praw dostępu i negocjowanie warunków wykorzystywania komercyjnych danych satelitarnych wymaganych przez usługi programu Copernicus, o których mowa w art. 5 ust. 1.

2. Komisja zawiera z EUMETSAT umowę o delegowaniu zadań, powierzając jej zadanie kierowania misjami dedykowanymi i zapewniania dostępu do danych z misji wspomagających, zgodnie z jej mandatem i wiedzą fachową.
3. Umowy o delegowaniu zadań zawierane są z ESA i EUMETSAT na podstawie decyzji o delegowaniu zadań przyjętej przez Komisję zgodnie z art. 58 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego.
4. Zgodnie z art. 60 rozporządzenia finansowego ESA i EUMETSAT działają, w stosownych przypadkach, jako instytucje zamawiające mające zdolność do podejmowania decyzji dotyczących realizacji i koordynacji delegowanych im zadań związanych z zamówieniami.
5. Umowy o delegowaniu zadań określają — w niezbędnym zakresie, jeżeli chodzi o delegowane wykonywanie zadań i budżetu — ogólne warunki zarządzania środkami finansowymi powierzonymi ESA i EUMETSAT i uwzględniają, w stosownych przypadkach, długoterminowy scenariusz ESA. W szczególności określają one działania, jakie należy podjąć w zakresie rozwoju i działania komponentu kosmicznego programu Copernicus i w zakresie związanych z nim zamówień, powiązanego z tym finansowania, procedur w zakresie zarządzania oraz środków monitorowania i kontroli, środków stosowanych w przypadku niewłaściwego wykonywania umów w zakresie kosztów, harmonogramu, wyników i zamówień, a także przepisów dotyczących własności wszystkich aktywów materialnych i niematerialnych.
6. Środki w zakresie monitorowania i kontroli przewidują w szczególności okresowy system przewidywania kosztów, systematyczne informowanie Komisji o kosztach i harmonogramie oraz — w przypadku różnicy między planowanymi budżetami, wynikami i harmonogramem — działania naprawcze zapewniające realizację działań w granicach przydzielonych budżetów.
7. W odniesieniu do decyzji o delegowaniu zadań, o której mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, przeprowadza się konsultacje z Komitetem ds. Programu Copernicus zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 30 ust. 3. Komitet ds. Programu Copernicus jest z wyprzedzeniem informowany o umowach o delegowaniu zadań, które mają zostać zawarte przez Unię, reprezentowaną przez Komisję, z ESA i EUMETSAT.
8. Komisja informuje Komitet ds. Programu Copernicus o wynikach ocen ofert przetargowych i o umowach z podmiotami sektora prywatnego, które mają być zawierane przez ESA i EUMETSAT, w tym przekazuje informacje na temat podwykonawstwa.

Artykuł 11

Operatorzy usług

1. W przypadkach należycie uzasadnionych specjalnym charakterem działania i istniejącą konkretną wiedzą fachową, mandatem, działaniem i zdolnością w zakresie zarządzania Komisja może w drodze umów o delegowaniu zadań lub ustaleń umownych powierzyć zadania związane z realizacją komponentu usługowego między innymi następującym podmiotom:
 - a) Europejskiej Agencji Środowiska (EEA);
 - b) Europejskiej Agencji Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (Frontex);
 - c) Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA);
 - d) Centrum Satelitarnemu Unii Europejskiej (SatCen);
 - e) Europejskiemu Centrum Prognoz Średnioterminowych (ECMWF);
 - f) innym odpowiednim europejskim agencjom, grupom lub konsorcjom organów krajowych.

Umowy o delegowaniu zadań zawierane są z operatorami usług na podstawie decyzji o delegowaniu zadań przyjętej przez Komisję zgodnie z art. 58 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego.

2. Przy wyborze podmiotów, o których mowa w ust. 1, uwzględnia się należycie opłacalność powierzenia tych zadań oraz wpływ na strukturę zarządzania podmiotu i jego zasoby finansowe i ludzkie.
3. W odniesieniu do decyzji o delegowaniu zadań, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, przeprowadza się konsultacje z Komitetem ds. Programu Copernicus, zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 30 ust. 3. Komitet ds. Programu Copernicus jest informowany z wyprzedzeniem o umowach o delegowaniu zadań, które mają zostać zawarte przez Unię, reprezentowaną przez Komisję, i operatorów usług.

Artykuł 12**Program prac Komisji**

1. Komisja przyjmuje w drodze aktu wykonawczego roczny program prac dla programu Copernicus na podstawie art. 84 rozporządzenia finansowego.
2. Roczny program prac zawiera plan realizacji wyszczególniający działania dotyczące komponentów programu Copernicus, o których mowa w art. 5, 6 i 7, i określa perspektywy przy uwzględnieniu potrzeb użytkowników i rozwoju technologicznego.
3. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 30 ust. 4 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 13**Współpraca z państwami członkowskimi**

1. Komisja współpracuje z państwami członkowskimi w celu usprawnienia wymiany danych i informacji między nimi oraz wspiera rozwój dystrybucji danych na szczeblu regionalnym i lokalnym. Komisja dąży do zapewnienia dostępności wymaganych danych i informacji na potrzeby programu Copernicus. Istotny wkład do programu Copernicus stanowią misje wspomagające prowadzone przez państwa członkowskie, ich infrastruktura usługowa i *in situ*.
2. Komisja może w drodze aktów wykonawczych przyjmować środki służące propagowaniu wykorzystywania danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus przez państwa członkowskie oraz wspieraniu ich dostępu do technologii i rozwoju w zakresie obserwacji Ziemi. Środki te nie mogą skutkować zakłóceniem wolnej konkurencji. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 30 ust. 4.

ROZDZIAŁ III**ZAMÓWIENIA PUBLICZNE****SEKCJA I*****Ogólne przepisy mające zastosowanie do zamówień publicznych*****Artykuł 14****Zasady ogólne**

Bez uszczerbku dla art. 8 ust. 7 i środków koniecznych do ochrony podstawowych interesów związanych z bezpieczeństwem Unii lub z bezpieczeństwem publicznym lub do celów przestrzegania wymogów Unii w zakresie kontroli wywozu, do programu Copernicus zastosowanie mają przepisy rozporządzenia finansowego, a w szczególności zasady otwartego dostępu i uczciwej konkurencji na wszystkich etapach przemysłowego łańcucha dostaw, składania ofert na podstawie przejrzystych i terminowo zapewnianych informacji, przekazywania jasnych informacji na temat mających zastosowanie przepisów dotyczących zamówień publicznych, kryteriów kwalifikacji i udzielenia zamówienia oraz wszelkich innych istotnych informacji umożliwiających zapewnienie równych szans wszystkim potencjalnym oferentom.

Artykuł 15**Cele szczegółowe**

W trakcie postępowania o udzielenie zamówienia instytucje zamawiające dążą w ramach zaproszeń do składania ofert do osiągnięcia następujących celów:

- a) propagowanie w całej Unii jak najszerszego i jak najbardziej otwartego uczestnictwa wszystkich wykonawców, w szczególności nowych podmiotów i MSP, m.in. przez zachęcanie oferentów do korzystania z podwykonawstwa;
- b) unikanie ewentualnego nadużywania pozycji dominującej i zależności od jednego dostawcy;
- c) wykorzystywanie wcześniejszych inwestycji sektora publicznego i związanych z nimi doświadczeń oraz doświadczeń i kompetencji sektorowych, przy jednoczesnym zapewnieniu przestrzegania przepisów procedury konkurencyjnej;
- d) dążenie, w stosownych przypadkach, do korzystania z licznych źródeł dostaw, by zapewnić lepszą ogólną kontrolę nad programem Copernicus, jego kosztami i harmonogramem;
- e) uwzględnianie, w stosownych przypadkach, całkowitych kosztów w okresie użytkowania produktu, usługi lub robót budowlanych, które są przedmiotem zamówienia.

SEKCJA II

Szczegółowe przepisy mające zastosowanie do zamówień publicznych

Artykuł 16

Ustanawianie warunków uczciwej konkurencji

Instytucja zamawiająca podejmuje odpowiednie środki mające na celu zapewnienie warunków uczciwej konkurencji, jeżeli wcześniejszy udział wykonawcy w działaniach związanych z przedmiotem zaproszenia do składania ofert:

- a) może przynosić temu wykonawcy znaczne korzyści związane z dostępem do poufnych informacji i tym samym wzbudzać obawy co do przestrzegania zasad równego traktowania; lub
- b) wpływa na normalne warunki konkurencji lub na bezstronność i obiektywizm przy udzielaniu zamówienia lub realizacji umowy w sprawie zamówienia.

Te środki nie mogą zakłócać konkurencji ani stanowić zagrożenia dla równego traktowania lub poufności zgromadzonych danych dotyczących przedsiębiorstw, ich stosunków handlowych oraz struktury kosztów. W tym kontekście środki te uwzględniają charakter i szczegółowe dane dotyczące planowanego zamówienia.

Artykuł 17

Bezpieczeństwo informacji

W przypadku gdy zamówienia obejmują informacje niejawne, wymagają ich lub takie informacje zawierają, instytucja zamawiająca określa w dokumentach zamówienia środki i wymogi niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa takich informacji na wymaganym poziomie.

Artykuł 18

Niezawodność dostaw

Instytucja zamawiająca określa szczegółowo w dokumentach zamówienia wymogi związane z niezawodnością dostaw i świadczenia usług do celów realizacji zamówienia.

Artykuł 19

Zamówienia w transzach warunkowych

1. Instytucja zamawiająca może udzielić zamówienia w formie zamówienia w transzach warunkowych.
2. Zamówienie w transzach warunkowych obejmuje transzę stałą, z którą wiąże się zobowiązanie budżetowe i wynikające z niego wiążące zobowiązanie do wykonania robót budowlanych, realizacji dostaw lub świadczenia usług przewidzianych w umowie w ramach tej transzy, oraz jedną lub więcej transz, które są warunkowe zarówno w zakresie budżetu, jak i wykonania. Dokumenty zamówienia zawierają odniesienie do odpowiednich cech zamówień w transzach warunkowych. W dokumentach tych określa się w szczególności przedmiot zamówienia, cenę lub warunki jej określania oraz warunki realizacji robót budowlanych, dostaw i świadczenia usług w ramach każdej transzy.
3. Obowiązki w ramach transzy stałej muszą być częścią spójnej całości; wymóg ten dotyczy również obowiązków w ramach każdej transzy warunkowej, z uwzględnieniem obowiązków w ramach wszystkich poprzednich transz.
4. Realizacja każdej transzy warunkowej podlega decyzji instytucji zamawiającej, o której poinformowano wykonawcę na warunkach określonych w umowie w sprawie zamówienia. Jeżeli transza warunkowa jest potwierdzana z opóźnieniem lub jeżeli nie jest potwierdzana, wykonawcy przysługuje, o ile jest to przewidziane w umowie w sprawie zamówienia oraz na warunkach w niej określonych, dodatek za zwłokę lub dodatek z tytułu odwołania.
5. Jeżeli w ramach danej transzy instytucja zamawiająca stwierdzi, że nie zostały wykonane roboty budowlane, dostawy ani usługi przewidziane w danej transzy, może ona domagać się odszkodowania i rozwiązać umowę, o ile jest to przewidziane w umowie i na warunkach w niej określonych.

Artykuł 20

Umowy koszt plus

1. Instytucja zamawiająca może zdecydować się na wariant umowy w sprawie zamówienia wynagradzanego w całości lub częściowo na podstawie umowy koszt plus, w granicach ceny maksymalnej i na warunkach przewidzianych w ust. 2.

Cena należna w przypadku takich umów obejmuje zwrot wszystkich kosztów bezpośrednich poniesionych przez wykonawcę z tytułu realizacji umowy, takich jak wydatki na siłę roboczą, materiały, towary konsumpcyjne oraz eksploatację urządzeń i elementów infrastruktury niezbędnych do realizacji zamówienia. Koszty te powiększa się o kwotę stałą obejmującą koszty pośrednie i zysk lub o kwotę obejmującą koszty pośrednie i premię motywacyjną, w zależności od osiągnięcia celów dotyczących wyników i harmonogramu dostarczania.

2. Instytucja zamawiająca może zdecydować się na wariant umowy w sprawie zamówienia wynagradzanego w całości lub częściowo na podstawie umowy koszt plus, gdy obiektywnie nie jest możliwe dokładne określenie ceny stałej oraz jeżeli można racjonalnie wykazać, że taka cena stała byłaby rażąco wysoka z uwagi na element niepewności nieodłącznie związany z realizacją zamówienia, ponieważ:

- a) zamówienie obejmuje elementy bardzo złożone lub wymagające zastosowania nowych technologii i tym samym wiąże się z dużą liczbą ryzyk natury technicznej; lub
- b) działania będące przedmiotem zamówienia trzeba, ze względów operacyjnych, rozpocząć bezzwłocznie, mimo że nie jest jeszcze w pełni możliwe ustalenie ostatecznej ceny stałej z uwagi na występowanie znacznych ryzyk lub na fakt, że realizacja zamówienia zależy częściowo od realizacji innych zamówień.

3. Cena maksymalna zamówienia wynagradzanego w całości lub częściowo na podstawie umowy koszt plus jest maksymalną należną ceną. Może zostać przekroczona tylko w należycie uzasadnionych wyjątkowych okolicznościach oraz po uzyskaniu zgody instytucji zamawiającej.

4. W dokumentach zamówienia w ramach postępowania o udzielenie zamówienia wynagradzanego w całości lub częściowo na podstawie umowy koszt plus określa się:

- a) rodzaj zamówienia, mianowicie, czy jest to zamówienie wynagradzane w całości lub częściowo na podstawie umowy koszt plus w granicach ceny maksymalnej;
- b) w przypadku zamówienia wynagradzanego częściowo na podstawie umowy koszt plus — elementy zamówienia, których dotyczy zwrot kosztów;
- c) całkowitą cenę maksymalną;
- d) kryteria udzielenia zamówienia, które muszą umożliwiać ocenę prawdopodobieństwa szacowanego łącznego budżetu, kosztów podlegających zwrotowi, mechanizmów określania tych kosztów oraz zysków wyszczególnionych w ocenianej ofercie;
- e) sposób powiększenia kwoty kosztów bezpośrednich, o którym mowa w ust. 1;
- f) przepisy i procedury dotyczące kwalifikowalności kosztów przewidywanych przez oferenta w odniesieniu do realizacji zamówienia, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 5;
- g) reguły rachunkowości, których oferenci muszą przestrzegać;
- h) w przypadku zamówienia wynagradzanego częściowo na podstawie umowy koszt plus, które ma zostać zamienione na zamówienie obejmujące ostateczną cenę stałą, parametry dotyczące takiej zamiany.

5. Koszty deklarowane przez wykonawcę podczas realizacji umowy w sprawie zamówienia w całości lub częściowo na podstawie umowy koszt plus są kwalifikowalne, wyłącznie jeżeli:

- a) zostały faktycznie poniesione w okresie objętym umową, z wyjątkiem kosztów dotyczących wyposażenia, elementów infrastruktury oraz niematerialnych aktywów trwałych, które są niezbędne do realizacji zamówienia i które można uznać za kwalifikowalne w odniesieniu do całej wartości ich zakupu;
- b) są wyszczególnione w szacowanym łącznym budżecie, który może być korygowany w drodze zmian do pierwotnej umowy w sprawie zamówienia;
- c) są konieczne do realizacji zamówienia;
- d) wynikają z realizacji umowy w sprawie zamówienia i można je do niej przypisać;
- e) są identyfikowalne, możliwe do sprawdzenia, ujęte w księgach rachunkowych wykonawcy i określone zgodnie ze standardami rachunkowości, o których mowa w specyfikacji i w umowie w sprawie zamówienia;
- f) są zgodne z wymogami mających zastosowanie przepisów prawa podatkowego i socjalnego;
- g) nie odbiegają od warunków umowy;
- h) są racjonalne, uzasadnione i zgodne z wymogami należytego zarządzania finansami, zwłaszcza pod względem oszczędności i efektywności.

Wykonawca jest odpowiedzialny za księgowanie swoich kosztów oraz za należyte prowadzenie ksiąg rachunkowych lub wszelkich innych dokumentów niezbędnych do wykazania, że koszty, o których zwrot się ubiega, faktycznie zostały poniesione i są zgodne z zasadami określonymi w niniejszym artykule. Koszty, których wykonawca nie jest w stanie uzasadnić, uznaje się za niekwalifikowalne i odmawia się ich zwrotu.

6. W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zamówień wynagradzanych na podstawie umowy koszt plus instytucja zamawiająca odpowiada za wykonanie następujących zadań:

- a) określenie jak najbardziej prawdopodobnej ceny maksymalnej, zapewniając jednocześnie niezbędną elastyczność umożliwiającą uwzględnienie trudności technicznych;
- b) dokonanie zamiany zamówienia wynagradzanego częściowo na podstawie umowy koszt plus na zamówienie w całości oparte na ostatecznej cenie stałej, gdy możliwe będzie ustalenie takiej ostatecznej ceny stałej. W tym celu określa parametry zamiany zamówienia wynagradzanego na podstawie umowy koszt plus na zamówienie oparte na ostatecznej cenie stałej;
- c) realizacja środków w zakresie monitorowania i kontroli obejmujących w szczególności system prognozowania szacowanych kosztów;
- d) określenie odpowiednich zasad, narzędzi i procedur do celów wykonywania zamówień, w szczególności do celów identyfikacji i kontroli kwalifikowalności kosztów zadeklarowanych przez wykonawcę lub jego podwykonawców podczas realizacji zamówienia oraz do celów wprowadzenia zmian do umowy;
- e) sprawdzenie, czy wykonawca i jego podwykonawcy przestrzegają standardów rachunkowości określonych w umowie oraz obowiązku dostarczenia dokumentów księgowych, które powinny przedstawiać prawdziwy i rzetelny obraz ksiąg rachunkowych;
- f) podczas realizacji zamówienia stałe zapewnianie skuteczności zasad, narzędzi i procedur, o których mowa w lit. d).

Artykuł 21

Zmiany

Instytucja zamawiająca i wykonawcy mogą zmodyfikować umowę w drodze zmiany, pod warunkiem że zmiana ta spełnia wszystkie poniższe warunki:

- a) nie zmienia przedmiotu zamówienia;
- b) nie narusza równowagi ekonomicznej umowy;
- c) nie wprowadza warunków, które gdyby zostały pierwotnie ujęte w dokumentach zamówienia, umożliwiłyby dopuszczenie oferentów innych niż oferenci pierwotnie dopuszczeni lub wybór oferty innej niż oferta pierwotnie wybrana.

Artykuł 22

Podwykonawstwo

1. Instytucja zamawiająca wymaga od oferenta zlecenia realizacji części zamówienia w ramach podwykonawstwa w drodze procedury konkurencyjnej, na stosownych poziomach podwykonawstwa, przedsiębiorstwom innym niż przedsiębiorstwom należącym do grupy oferenta, w szczególności nowym podmiotom i MŚP.

2. Instytucja zamawiająca wyraźnie określa wymaganą część zamówienia, która ma zostać zlecona podwykonawcom, w formie przedziału określającego minimalną i maksymalną wartość procentową. Zapewnia ona proporcjonalność takich wartości procentowych w stosunku do celu i wartości zamówienia, biorąc pod uwagę charakter danego sektora działalności, a w szczególności zaobserwowane warunki konkurencji i potencjał przemysłowy.

3. Jeżeli oferent wskaże w swojej ofercie, że nie zamierza zlecić realizacji żadnej części zamówienia w ramach podwykonawstwa lub ma zamiar zlecić realizację części mniejszej niż minimalna wartość w przedziale, o którym mowa w ust. 2, przedstawia również instytucji zamawiającej stosowne uzasadnienie. Instytucja zamawiająca przekazuje te informacje Komisji.

4. Instytucja zamawiająca może odrzucić podwykonawców wybranych przez kandydata na etapie postępowania o udzielenie głównego zamówienia lub przez oferenta wybranego do realizacji zamówienia. Instytucja zamawiająca uzasadnia na piśmie decyzję o odrzuceniu, którą można podjąć wyłącznie w oparciu o kryteria stosowane do kwalifikacji oferentów w ramach głównego zamówienia.

ROZDZIAŁ IV

POLITYKA W ZAKRESIE DANYCH I BEZPIECZEŃSTWA

Artykuł 23

Polityka w zakresie danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus

1. Polityka w zakresie danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus w odniesieniu do działań finansowanych w ramach programu Copernicus wspiera cele, o których mowa w art. 4, i następujące cele:
 - a) propagowanie wykorzystywania danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus i dzielenia się nimi;
 - b) wzmocnienie europejskich rynków obserwacji Ziemi, zwłaszcza sektora usług pochodnych, w celu sprzyjania wzrostowi gospodarczemu i tworzeniu miejsc pracy;
 - c) przyczynianie się do trwałości i ciągłości dostarczania danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus;
 - d) udzielanie wsparcia europejskim środowiskom zajmującym się badaniami naukowymi, innowacjami i technologią.
2. Dane z misji dedykowanych i informacje z programu Copernicus są udostępniane za pomocą platform upowszechniających program Copernicus, na wcześniej określonych warunkach technicznych, w sposób pełny, nieograniczony i bezpłatny z zastrzeżeniem następujących ograniczeń:
 - a) warunków udzielania licencji dotyczących danych i informacji pozyskanych od stron trzecich;
 - b) formatów, cech charakterystycznych i środków rozpowszechniania;
 - c) interesów związanych z bezpieczeństwem i stosunków zewnętrznych Unii lub jej państw członkowskich;
 - d) ryzyka zakłócenia, ze względów bezpieczeństwa lub ze względów technicznych, systemu opracowywania danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus;
 - e) zapewnienia użytkownikom europejskim niezawodnego dostępu do danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus.

Artykuł 24

Warunki i ograniczenia odnoszące się do dostępu do danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus i ich wykorzystywania

1. W poszanowaniu polityki stron trzecich dotyczącej danych i informacji i bez uszczerbku dla przepisów i procedur mających zastosowanie do infrastruktury kosmicznej i *in situ* znajdującej się pod kontrolą krajową lub pod kontrolą organizacji międzynarodowych, Komisja może przyjmować akty delegowane zgodnie z art. 31 w odniesieniu do:
 - a) warunków i procedur dotyczących dostępu do danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus, ich rejestracji i wykorzystywania, w tym środków rozpowszechniania;
 - b) konkretnych kryteriów technicznych niezbędnych w celu zapobiegania zakłóceniom dotyczącym danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus, w tym w odniesieniu do pierwszeństwa dostępu;
 - c) kryteriów i procedur dotyczących ograniczenia nabywania lub rozpowszechniania danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus ze względu na konflikt praw.
2. W poszanowaniu polityki stron trzecich dotyczącej danych i informacji i bez uszczerbku dla przepisów i procedur mających zastosowanie do infrastruktury kosmicznej i *in situ* znajdującej się pod kontrolą krajową lub pod kontrolą organizacji międzynarodowych, Komisja może przyjmować środki zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 30 ust. 4, w odniesieniu do:
 - a) specyfikacji technicznych dotyczących transmisji i wykorzystywania danych z misji dedykowanych przekazywanych do stacji odbiorczych lub za pośrednictwem szerokopasmowych połączeń o dużej szybkości do stacji niebędących częścią programu Copernicus;
 - b) specyfikacji technicznych dotyczących archiwizacji danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus.
3. Komisja ustanawia odpowiednie warunki i procedury dotyczące udzielania licencji w odniesieniu do danych z misji dedykowanych i informacji z programu Copernicus, a także transmisji danych satelitarnych do stacji odbiorczych lub za pośrednictwem szerokopasmowych połączeń o dużej szybkości do stacji niebędących częścią programu Copernicus, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i mającymi zastosowanie prawami stron trzecich.

Artykuł 25

Ochrona interesów związanych z bezpieczeństwem

1. Komisja ocenia ramy bezpieczeństwa programu Copernicus przy uwzględnieniu celów, o których mowa w art. 4. W tym celu Komisja ocenia niezbędne środki bezpieczeństwa, które zostają opracowane tak, aby uniknąć ryzyka lub zagrożenia dla interesów lub bezpieczeństwa Unii lub jej państw członkowskich, w szczególności by zapewnić przestrzeganie zasad określonych w decyzji 2001/844/WE, EWWiS, Euratom i decyzji 2013/488/UE.
2. Na podstawie oceny, o której mowa w ust. 1, Komisja określa w drodze aktów wykonawczych niezbędne, związane z bezpieczeństwem specyfikacje techniczne dotyczące programu Copernicus. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 30 ust. 4.
3. Przy określaniu specyfikacji technicznych ram bezpieczeństwa, o których mowa w ust. 2, Komisję mogą wspomagać niezależni eksperci z państw członkowskich.
4. Niezależnie od ust. 2 Rada przyjmuje środki, które należy podejmować zawsze, gdy dane i informacje zapewniane przez program Copernicus mogą wpływać na bezpieczeństwo Unii lub jej państw członkowskich.
5. W przypadku gdy w ramach programu Copernicus wytwarzane lub przetwarzane są informacje niejawne UE, wszyscy uczestnicy zapewniają stopień ochrony równoważny stopniowi zapewnionemu przepisami zawartymi w załączniku do decyzji 2001/844/WE i w załącznikach do decyzji 2013/488/UE.

ROZDZIAŁ V

RÓŻNE

Artykuł 26

Współpraca międzynarodowa

1. Na podstawie odpowiednich umów w programie Copernicus mogą uczestniczyć następujące kraje lub organizacje międzynarodowe:
 - a) kraje Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), które są umawiającymi się stronami Porozumienia EOG, zgodnie z warunkami określonymi w Porozumieniu EOG;
 - b) kraje kandydujące, a także potencjalni kandydaci, zgodnie z ich odpowiednimi umowami ramowymi lub protokołem do układu o stowarzyszeniu, określającymi główne zasady i warunki uczestniczenia tych krajów w programach unijnych;
 - c) Konfederacja Szwajcarska, inne państwa trzecie nieobjęte lit. a) i b) oraz organizacje międzynarodowe zgodnie z umowami zawartymi przez Unię z tymi państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi na podstawie art. 218 TFUE, określającymi warunki i szczegółowe zasady ich uczestnictwa.
2. Państwa trzecie lub organizacje międzynarodowe, o których mowa w ust. 1, mogą zapewniać wsparcie finansowe lub wkłady rzeczowe na rzecz programu Copernicus. To wsparcie finansowe i wkłady rzeczowe traktowane są jako zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 2 rozporządzenia finansowego i są dopuszczalne zgodnie z warunkami umowy zawartej z danym państwem trzecim lub daną organizacją międzynarodową.
3. W programie Copernicus ujęta może zostać międzynarodowa koordynacja systemów obserwacyjnych i powiązanych wymian danych, co pozwoli wzmocnić globalny wymiar tego programu i jego komplementarność przy uwzględnieniu istniejących umów międzynarodowych i procesów koordynacyjnych.

Artykuł 27

Ochrona interesów finansowych Unii

1. Komisja przyjmuje odpowiednie środki zapewniające ochronę interesów finansowych Unii w trakcie realizacji działań finansowanych na podstawie programu Copernicus, przez stosowanie środków zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom, przez skuteczne kontrole oraz, w razie wykrycia nieprawidłowości, przez odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych, a także, w stosownych przypadkach, przez skuteczne, proporcjonalne i odstrasające kary administracyjne i finansowe.
2. Komisja lub jej przedstawiciele oraz Trybunał Obrachunkowy mają uprawnienia do audytu, na podstawie dokumentacji i na miejscu, wobec wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymują od Unii środki na podstawie programu Copernicus.

3. Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) może prowadzić dochodzenia, w tym kontrole i inspekcje na miejscu, zgodnie z przepisami i procedurami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 ⁽¹⁾ oraz rozporządzeniu Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 ⁽²⁾, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub jakiegokolwiek inne nielegalne działanie naruszające interesy finansowe Unii, w związku z umową o udzielenie dotacji, decyzją o udzieleniu dotacji lub zamówieniem finansowanym w ramach programu Copernicus.

4. Bez uszczerbku dla ust. 1, 2 i 3, w umowach o współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, zamówieniach, umowach o udzielenie dotacji i decyzjach o udzieleniu dotacji wynikających z realizacji programu Copernicus wyraźnie upoważnia się Komisję, Trybunał Obrachunkowy i OLAF do prowadzenia takich audytów i dochodzeń, zgodnie z ich odpowiednimi kompetencjami.

Artykuł 28

Własność

1. Unia jest właścicielem wszystkich aktywów materialnych i niematerialnych stworzonych lub rozbudowanych w ramach programu Copernicus. W tym celu, w stosownych przypadkach, zawierane są umowy ze stronami trzecimi w odniesieniu do istniejących praw własności.

2. Warunki dotyczące przeniesienia praw własności na rzecz Unii określa się w umowach, o których mowa w ust. 1.

3. Komisja zapewnia, za pomocą odpowiednich ram, optymalne wykorzystanie aktywów, o których mowa w niniejszym artykule; w szczególności zarządza ona prawami własności intelektualnej związanymi z programem Copernicus w sposób możliwie najbardziej efektywny, z uwzględnieniem potrzeby ochrony praw własności intelektualnej Unii i potrzeby nadania im wartości, a także z uwzględnieniem interesów wszystkich zainteresowanych stron i konieczności harmonijnego rozwoju rynków i nowych technologii oraz ciągłości usług. W tym celu zapewnia, aby umowy zawierane w ramach programu Copernicus obejmowały możliwość przenoszenia praw własności intelektualnej wynikających z prac wykonywanych w ramach programu Copernicus lub udzielania licencji w odniesieniu do takich praw.

Artykuł 29

Wsparcie Komisji

Komisję mogą wspomagać niezależni eksperci z różnych dziedzin związanych z zakresem stosowania programu Copernicus, wybierani z szerokiego grona zainteresowanych stron, w tym przedstawiciele użytkowników programu Copernicus i krajowych podmiotów zajmujących się kwestiami przestrzeni kosmicznej, aby zapewniać jej niezbędną fachową wiedzę techniczną i naukową, a także międzydiscyplinarne i obejmujące różne sektory punkty widzenia przy uwzględnieniu odpowiednich istniejących inicjatyw na szczeblu unijnym, krajowym i regionalnym.

Artykuł 30

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet („Komitet ds. Programu Copernicus”). Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Komitet ds. Programu Copernicus spotyka się w konkretnych składach, w szczególności w odniesieniu do aspektów bezpieczeństwa („Rada Bezpieczeństwa”).

2. Komitet ds. Programu Copernicus tworzy „forum użytkowników” jako grupę roboczą doradzającą mu w kwestiach dotyczących wymogów użytkowników, zgodnie z jego regulaminem.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

5. Przedstawiciele podmiotów, którym powierzono zadania programu Copernicus, uczestniczą, w stosownych przypadkach, w pracach Komitetu ds. Programu Copernicus w charakterze obserwatorów zgodnie z warunkami określonymi w jego regulaminie.

6. Umowy zawarte przez Unię zgodnie z art. 26 mogą dotyczyć — w stosownych przypadkach — uczestnictwa przedstawicieli państw trzecich lub organizacji międzynarodowych w pracach Komitetu ds. Programu Copernicus zgodnie z warunkami określonymi w jego regulaminie.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

7. Komitet ds. Programu Copernicus spotyka się regularnie, najlepiej co kwartał. Na każdym posiedzeniu Komisja przedstawia sprawozdanie z postępów w realizacji programu Copernicus. Sprawozdania te zawierają ogólny zarys stanu realizacji programu Copernicus i poczynionych postępów, w szczególności w odniesieniu do zarządzania ryzykiem, kosztów, wyników, zamówień i stosownego doradztwa pomocy udzielanego Komisji.

Artykuł 31

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 9 ust. 7 i art. 24 ust. 1, powierza się Komisji na czas trwania programu Copernicus.
3. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 9 ust. 7 i art. 24 ust. 1, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Staje się ona skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 9 ust. 7 i art. 24 ust. 1 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 32

Ocena

1. Do dnia 31 grudnia 2017 r., po konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, Komisja opracowuje sprawozdanie z oceny dotyczące osiągnięcia celów wszystkich zadań finansowanych w ramach programu Copernicus na poziomie ich wyników i skutków, ich europejskiej wartości dodanej oraz efektywności wykorzystania zasobów. W ocenie uwzględnia się dalszą przydatność wszystkich celów oraz wkład środków w realizację celów opisanych w art. 4, realizację struktury organizacyjnej i zakres wdrożonych usług. Ocena obejmuje ewaluację ewentualnego zaangażowania odpowiednich agencji europejskich (w tym Agencji Europejskiego GNSS), a w stosownych przypadkach towarzyszą jej odpowiednie wnioski ustawodawcze.

W szczególności ocena obejmuje oddziaływanie polityki w zakresie danych z programu Copernicus i informacji z programu Copernicus na zainteresowane strony, użytkowników usług pochodnych, wpływ na przedsiębiorstwa, a także krajowe i prywatne inwestycje w infrastrukturę obserwacji Ziemi.

2. Komisja przeprowadza ocenę, o której mowa w ust. 1, w ścisłej współpracy z operatorami i użytkownikami programu Copernicus oraz analizuje skuteczność i efektywność programu Copernicus i jego wkład w realizację celów, o których mowa w art. 4. Komisja przedstawia wyniki przedmiotowych ocen Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu oraz Komitetowi Regionów i w razie konieczności proponuje odpowiednie środki.
3. Komisja w stosownych przypadkach może być wspomagana przez niezależne podmioty, może dokonywać oceny metod przeprowadzania projektów oraz oddziaływania ich realizacji, aby ocenić, czy cele, w tym cele odnoszące się do ochrony środowiska, zostały osiągnięte.
4. Komisja może wezwać państwo członkowskie do przedłożenia konkretnej oceny działań oraz powiązanych projektów finansowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia lub, w stosownych przypadkach, do udzielenia jej informacji i pomocy wymaganej do przeprowadzenia oceny takich projektów.

Artykuł 33

Uchylenie

1. Rozporządzenie (UE) nr 911/2010 traci moc.
2. Wszelkie środki przyjęte na podstawie rozporządzenia (UE) nr 911/2010 pozostają w mocy.
3. Odesłania do uchylonego rozporządzenia (UE) nr 911/2010 odczytywane są jako odesłania do niniejszego rozporządzenia, zgodnie z tabelą korelacji znajdującą się w załączniku.

*Artykuł 34***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2014 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 3 kwietnia 2014 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

D. KOURKOULAS

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Tabela korelacji, o której mowa w art. 33

Rozporządzenie (UE) nr 911/2010	Niniejsze rozporządzenie
art. 1	art. 1
art. 2	art. 2, 5, 6 i 7
art. 3	–
art. 4	art. 4, 9, 10, 11, 13 i 26
art. 5	art. 5, 9, 11 i 13
art. 6	art. 14–22
art. 7	art. 9 i 26
art. 8	art. 8
art. 9	art. 23, 24 i 25
art. 10	art. 24 i 31
art. 11	art. 31
art. 12	art. 31
art. 13	art. 23, 24 i 25
art. 14	art. 4 i 32
art. 15	art. 9 i 12
art. 16	art. 30
art. 17	art. 30
art. 18	art. 27
art. 19	art. 34
załącznik	art. 4

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 378/2014**z dnia 3 kwietnia 2014 r.****zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1166/2008 w odniesieniu do ram finansowych na lata 2014–2018****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 338 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1166/2008 ⁽²⁾ przewiduje, że państwa członkowskie mają przeprowadzić badania struktury gospodarstw rolnych w latach 2010, 2013 i 2016 r. Państwa członkowskie mają otrzymać maksymalny wkład finansowy w wysokości 75 % z Unii na poczet kosztów przeprowadzenia tych badań, zgodnie z określonymi maksymalnymi kwotami.
- (2) W celu przeprowadzenia badań struktury gospodarstw rolnych i spełnienia wymogów informacyjnych Unii wymagane jest znaczne finansowanie po stronie państw członkowskich i Unii.
- (3) W rozporządzeniu (WE) nr 1166/2008 przewidziano pulę środków finansowych na wdrożenie programu badań, w tym zarządzanie, utrzymywanie i rozwój systemów baz danych, wykorzystywanych w Komisji do przetwarzania danych dostarczonych przez państwa członkowskie, a także określono kwotę na lata 2008–2013.
- (4) Zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1166/2008 kwotę na lata 2014–2018 ustala władza budżetowa i ustawodawcza na wniosek Komisji na podstawie nowych ram finansowych na okres rozpoczynający się w roku 2014.
- (5) Z zaproponowanej puli środków finansowych powinno być finansowane jedynie przeprowadzenie badania struktury gospodarstw rolnych w roku 2016 r. i powiązanego z nim zarządzania, utrzymania i rozwoju systemów baz danych wykorzystywanych w Komisji do przetwarzania danych dostarczonych przez państwa członkowskie.
- (6) W świetle przystąpienia Chorwacji i konieczności przeprowadzania badań dotyczących struktury gospodarstw rolnych w tym państwie członkowskim w 2016 r. należy określić maksymalny wkład Unii na jedno badanie dla Chorwacji, ponieważ nie został on przewidziany w Akcie przystąpienia.
- (7) Przeprowadzono konsultacje ze Stałym Komitetem ds. Statystyk Rolniczych.
- (8) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 1166/2008,

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 11 marca 2014 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 24 marca 2014 r.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1166/2008 z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie badań struktury gospodarstw rolnych i badania metod produkcji rolnej oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 571/88 (Dz.U. L 321 z 1.12.2008, s. 14).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 1166/2008 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4a) Na badanie struktury gospodarstw rolnych w 2016 r. przeznaczona jest maksymalna kwota na rzecz Chorwacji w wysokości 500 000 EUR.”;

2) w art. 14 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pula środków finansowych na realizację badań struktury gospodarstw rolnych w 2016 r., w tym środki niezbędne do zarządzania, utrzymywania i rozwoju systemów baz danych wykorzystywanych w Komisji do przetwarzania danych dostarczonych przez państwa członkowskie zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, wynosi 20 650 000 EUR na lata 2014–2018.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4. Komisja realizuje unijne wsparcie finansowe zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 (*).

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).”;

3) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 14a

Ochrona interesów finansowych Unii

1. Komisja przyjmuje odpowiednie środki zapewniające, w przypadku realizacji działań finansowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia, ochronę interesów finansowych Unii przez stosowanie środków zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom, przez skuteczne kontrole oraz, w razie wykrycia nieprawidłowości, przez odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych, a także, w stosownych przypadkach, przez nałożenie skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających sankcji.

2. Komisja lub jej przedstawiciele oraz Trybunał Obrachunkowy mają uprawnienia do audytu, na podstawie dokumentacji i na miejscu, wobec wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymują od Unii środki na podstawie niniejszego programu.

Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) może przeprowadzać kontrole i inspekcje na miejscu u podmiotów gospodarczych, których takie finansowanie bezpośrednio lub pośrednio dotyczy, zgodnie z procedurami określonymi w rozporządzeniu Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 (*), w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycia finansowe, korupcja lub jakiegokolwiek inne nielegalne działanie, naruszające interesy finansowe Unii, w związku z umową o dotację, decyzją o udzieleniu dotacji lub zamówieniem dotyczącym finansowania przez Unię.

Nie naruszając przepisów akapitów pierwszego i drugiego, w umowach o współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, umowach o dotację, decyzjach o udzieleniu dotacji i zamówieniach wynikających z wdrożenia niniejszego rozporządzenia wyraźnie upoważnia się Komisję, Trybunał Obrachunkowy i OLAF do prowadzenia takich audytów, kontroli i inspekcji na miejscu.

(*) Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).".

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 3 kwietnia 2014 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

D. KOURKOULAS

Przewodniczący

ISSN 1977-0766 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5139 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL